



An Coiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh

2021/0203(COD)

22.2.2022

*****I**

DRÉACHT-TUARASCÁIL

ar an togra le haghaidh treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le héifeachtúlacht fuinnimh (athmhúnlú)
(COM(2021)0558 – C9-0330/2021 – 2021/0203(COD))

An Coiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh

Rapóirtéir: Niels Fuglsang

(Athmhúnlú – Riail 110 de na Rialacha Nós Imeachta)

Eochair do na siombailí a úsáidtear

- * An nós imeachta comhairliúcháin
- *** Nós imeachta an toilithe
- ***I An gnáthnós imeachta reachtach (an chéad léamh)
- ***II An gnáthnós imeachta reachtach (an dara léamh)
- ***III An gnáthnós imeachta reachtach (an tríú léamh)

(Braitheann an cineál nós imeachta ar an mbunús dlí a mholtar sa dréachtghníomh.)

Leasuithe ar dhréachtghníomh

Leasuithe ó Pharlaimint na hEorpa arna leagan amach in dhá cholún

Léirítear téacs atá scríosta le **cló trom iodálach** sa cholún ar chlé. Léirítear téacs atá curtha in ionad téacs eile le **cló trom iodálach** sa dá cholún. Léirítear téacs nua le **cló trom iodálach** sa cholún ar dheis.

Sa chéad agus sa dara líne den cheanntásc a ghabhann le gach leasú, sonraítear an chuid ábhartha den dréachtghníomh atá á breithniú. Má bhaineann an leasú le gníomh atá cheana ann a bhfuil sé i gceist é a leasú leis an dréachtghníomh, bíonn an tríú líne i gceanntásc an leasaithe ina sonraítear an gníomh atá cheana ann agus bíonn an ceathrú líne ann ina sonraítear an fhoráil den ghníomh sin is mian le Parlaimint na hEorpa a leasú.

Leasuithe ó Pharlaimint na hEorpa i bhfoirm téacs comhdhlúite

Aibhsítear téacs nua le **cló trom iodálach**. Léirítear téacs atá scríosta trí leas a bhaint as an tsiombail **I** nó cuirtear líne tríd an téacs. Léirítear téacs atá curtha in ionad téacs eile tríd an téacs nua a aibhsíú le **cló trom iodálach** agus tríd an téacs atá á ionadú a scríosadh nó líne a chur tríd. Mar eisceacht air sin, ní aibhsítear athruithe atá go hiomlán teicniúil agus arb athruithe iad a rinne na ranna dréachtaithe nuair a bhí an téacs críochnaitheach á ullmhú.

CLÁR

Leathanach

DRÉACHTRÚN REACTACH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA	5
RÁITEAS MÍNIÚCHÁIN	92
IARSCRÍBHINN: LIOSTA DE NA hEINTITIS NÓ NA DAOINE ÓNA bhFUAIR AN RAPÓIRTEIR IONCHUR.....	97

DRÉACHTRÚN REACTACH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA

ar an togra le haghaidh treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le héifeachtúlacht fuinnimh (athmhúnlú)
(COM(2021)0558 – C9-/2021 – 2021/0203(COD))

(An gnáthnós imeachta reachtach - athmhúnlú)

Tá Parlaimint na hEorpa,

- ag féachaint don togra ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle (COM(2021)0558),
 - ag féachaint d’Airteagal 294(2) agus d’Airteagal 194(2) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, ar dá mbun a thíolaic an Coimisiún an togra do Pharlaimint na hEorpa (C9-0330/2021),
 - ag féachaint d’Airteagal 294(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,
 - ag féachaint don tuairim réasúnaithe a thíolaic Seanad na Seice, faoi chuimsiú Phrótacal Uimh. 2 maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm, á mhaíomh nach gcomhlíonann an dréachtghníomh reachtach prionsabal na coimhdeachta,
 - ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa an ... ¹,
 - ag féachaint do thuairim ó Choiste na Réigiún an ..., ²,
 - ag féachaint do Chomhaontú Idirinstitiúideach an 28 Samhain 2001 maidir le húsáid níos struchtúrtha theicníocht an athmhúnlaithe do ghníomhartha reachtacha³,
 - ag féachaint don litir an 10 ... a sheol an Coiste um Ghnóthaí Dlíthiúla chuig an gCoiste um Thionscal, um Thaighde agus um Fhuinneamh i gcomhréir le Rial 110(3) dá Rialacha Nós Imeachta,
 - ag féachaint do Rial 110 agus do Rial 59 dá Rialacha Nós Imeachta,
 - ag féachaint do na tuairimí ón gCoiste um an gComhshaol, um Shláinte Phoiblí agus um Shábháilteacht Bia, ón gCoiste um Iompar agus um Thurasóireacht agus ón gCoiste um Chearta na mBan agus um Chomhionannas Insce,
 - ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh (A9-0000/2022),
1. ag glacadh a seasaimh ar an gcéad léamh mar a leagtar amach ina dhiaidh seo é, ag

¹ IO C ... / Nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil.

² IO C ... / Nár foilsíodh fós san Iris Oifigiúil.

³ IO L 77, 28.3.2002, lch. 1.

áireamh mholtaí Mheitheal Oibre sheirbhís dlí Pharlaimint na hEorpa, na Comhairle agus an Choimisiún;

2. á iarraidh ar an gCoimisiún an t-ábhar a tharchur chuig Parlaimint na hEorpa arís má dhéanann sé téacs eile a chur in ionad a thogra, má dhéanann sé a thogra a leasú go substaintiúil nó má tá sé ar intinn aige a thogra a leasú go substaintiúil;
3. á threorú dá hUachtarán a seasamh a chur ar aghaidh chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig na parlaimintí náisiúnta.

Leasú 1

Togra le haghaidh Treorach Aithris 8

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(8) Tá suim na rannchuidithe náisiúnta a chuireann na Ballstáit in iúl ina bPleananna Náisiúnta don Fhuinneamh agus don Aeráid (NECPanna) níos ísle ná 32.5 %, leibhéal uaillmhéine an Aontais. Mar thoradh ar na rannchuidithe i dteannta a chéile, thiocfadh laghdú 29.4 % ar an ídiú fuinnimh deiridh agus 29, 7 % ar an ídiú fuinnimh phríomhúil i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin ó chás tagartha 2007 do 2030. D'fhágfadh sin go mbeadh bearna chomhchoiteann 2,8 pointe céatadáin le haghaidh ídiú fuinnimh phríomhúil agus bearna chomhchoiteann 3,1 pointe céatadáin le haghaidh ídiú fuinnimh deiridh le haghaidh AE 27.

Leasú

(8) Tá suim na rannchuidithe náisiúnta a chuireann na Ballstáit in iúl ina bPleananna Náisiúnta don Fhuinneamh agus don Aeráid (NECPanna) níos ísle ná 32.5 %, leibhéal uaillmhéine an Aontais. Mar thoradh ar na rannchuidithe i dteannta a chéile, thiocfadh laghdú 29.4 % ar an ídiú fuinnimh deiridh agus 29, 7 % ar an ídiú fuinnimh phríomhúil i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin ó chás tagartha 2007 do 2030. D'fhágfadh sin go mbeadh bearna chomhchoiteann 2,8 pointe céatadáin le haghaidh ídiú fuinnimh phríomhúil agus bearna chomhchoiteann 3,1 pointe céatadáin le haghaidh ídiú fuinnimh deiridh le haghaidh AE 27. ***Maidir le figiúirí ídithe fuinnimh phríomhúil agus deiridh do 2020, baineadh sprioc an Aontais amach de bharr éifeachtaí sealadacha na mbeart paindéime a rinneadh in 2020 a chuir moill mhór ar ghníomhaíocht eacnamaíoch agus iompar go háirithe. Ní mór anailís chúramach a dhéanamh ar na leibhéil tomhaltais fuinnimh phríomhúil agus deiridh a thuairisceofar don bhliain 2020.***

Or. en

**Togra le haghaidh Treorach
Aithris 11**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(11) Céim chun tosaigh is ea an Treoir seo i dtreo na haeráidneodreachta faoi 2050, ar Treoir í faoina ndéileálfar le héifeachtúlacht fuinnimh mar fhoinsé fuinnimh ann féin. Is prionsabal uileghabhálach é bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh ba cheart a chur san áireamh ar fud na n-earnálacha uile, a théann níos faide ná an córas fuinnimh, ar gach leibhéal, lena n-áirítear san earnáil airgeadais. Ba cheart réitigh éifeachtúlachta fuinnimh a mheas mar an chéad rogha i gcinntí beartais, pleanála agus infheistíochta, agus rialacha nua á leagan síos ar thaobh an tsoláthair agus i réimsí beartais eile. Cé gur cheart bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a chur i bhfeidhm gan dochar d'oibleagáidí dlíthiúla, cuspóirí agus prionsabail eile, níor cheart do na nithe sin bac a chur ar a chur i bhfeidhm ná níor cheart iad a dhíolmhú ón bprionsabal a chur i bhfeidhm ach oiread. Ba cheart don Choimisiún a áirithiú gur féidir an éifeachtúlacht fuinnimh agus an fhreagairt don éileamh dul san iomaíocht ar bhonn cothrom leis an acmhainn giniúna. Ní mór feabhsuithe éifeachtúlachta fuinnimh a dhéanamh aon uair a bheidís níos cost-éifeachtaí ná réitigh choibhéiseacha ó thaobh an tsoláthair de. Ba cheart go gcabhródh sé sin chun leas a bhaint as tairbhí iomadúla na héifeachtúlachta fuinnimh don Aontas, go háirithe do na saoránaigh agus do ghnóthaí. Ba cheart cur chun feidhme beart feabhsúcháin éifeachtúlachta fuinnimh a bheith mar thosaíocht chun an bhochtaineacht fuinnimh a mhaolú

Leasú

(11) Céim chun tosaigh is ea an Treoir seo i dtreo na haeráidneodreachta faoi 2050, ar Treoir í faoina ndéileálfar le héifeachtúlacht fuinnimh mar fhoinsé fuinnimh inti féin. Is prionsabal uileghabhálach é bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh ba cheart a chur san áireamh ar fud na n-earnálacha uile, a théann níos faide ná an córas fuinnimh, ar gach leibhéal, lena n-áirítear san earnáil airgeadais. Ba cheart réitigh éifeachtúlachta fuinnimh a mheas mar an chéad rogha i gcinntí beartais, pleanála agus infheistíochta, ***mura rud é go dtiocfadh méadú ar astaíochtaí gás ceaptha teasa as sin***, agus rialacha nua á leagan síos ar thaobh an tsoláthair agus i réimsí eile beartais. Cé gur cheart bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a chur i bhfeidhm gan dochar d'oibleagáidí dlíthiúla, cuspóirí agus prionsabail eile, níor cheart do na nithe sin bac a chur ar a chur i bhfeidhm ná níor cheart iad a dhíolmhú ón bprionsabal a chur i bhfeidhm ach oiread. Ba cheart don Choimisiún a áirithiú gur féidir an éifeachtúlacht fuinnimh agus an fhreagairt don éileamh dul san iomaíocht ar bhonn cothrom leis an acmhainn giniúna. Ní mór feabhsuithe éifeachtúlachta fuinnimh a dhéanamh aon uair a bheidís níos cost-éifeachtaí ná réitigh choibhéiseacha ó thaobh an tsoláthair de. Ba cheart go gcabhródh sé sin chun leas a bhaint as tairbhí iomadúla na héifeachtúlachta fuinnimh don Aontas, go háirithe do na saoránaigh agus do ghnóthaí. Ba cheart cur chun feidhme beart feabhsúcháin éifeachtúlachta fuinnimh a bheith mar thosaíocht chun an bhochtaineacht fuinnimh a mhaolú

Leasú 3

Togra le haghaidh Treorach
Aithris 13

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(13) Sainmhíniú bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh i Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵¹ agus is dlúthchuid de Straitéis an Aontais Eorpaigh maidir le Comhtháthú Córas Fuinnimh é⁵². Cé go bhfuil an prionsabal bunaithe ar an gcostéifeachtacht, tá impleachtaí níos leithne ag baint lena chur i bhfeidhm, ar impleachtaí iad a fhéadfaidh **a bheith éagsúil ag brath ar na himthosca**. D'ullmhaigh an Coimisiún treoirlínte tiomnaithe i dtaca le hoibriú agus cur i bhfeidhm an phrionsabail, trí uirlisí sonracha agus samplaí cur i bhfeidhm a mholadh in earnálacha éagsúla. Ina theannta sin, d'eisigh an Coimisiún moladh do na Ballstáit a chuireann le ceanglais na Treorach seo agus iarrann sé go ndéanfar gníomhaíochtaí sonracha maidir le cur i bhfeidhm an phrionsabail.

⁵¹ Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 94/22/CE, Treoir 98/70/CE, Treoir 2009/31/CE, Treoir 2009/73/CE, Treoir 2010/31/AE, Treoir 2012/27/AE agus Treoir 2013/30/AE ó Pharlaimint na

Leasú

(13) Sainmhíniú bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh i Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁵¹ agus is dlúthchuid de Straitéis an Aontais Eorpaigh maidir le Comhtháthú Córas Fuinnimh é⁵². Cé go bhfuil an prionsabal bunaithe ar chostéifeachtúlacht, tá impleachtaí níos leithne ag a chur i bhfeidhm **ó thaobh na sochaí de**, agus **ba cheart meastóireacht chúramach a dhéanamh air trí mhodheolaíochtaí láidre um measúnú costais is tairbhe a chuireann san áireamh na tairbhí iomadúla a bhaineann le héifeachtúlacht fuinnimh**. D'ullmhaigh an Coimisiún treoirlínte tiomnaithe i dtaca le hoibriú agus cur i bhfeidhm an phrionsabail, trí uirlisí sonracha agus samplaí cur i bhfeidhm a mholadh in earnálacha éagsúla. Ina theannta sin, d'eisigh an Coimisiún moladh do na Ballstáit a chuireann le ceanglais na Treorach seo agus iarrann sé go ndéanfar gníomhaíochtaí sonracha maidir le cur i bhfeidhm an phrionsabail.

⁵¹ Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 94/22/CE, Treoir 98/70/CE, Treoir 2009/31/CE, Treoir 2009/73/CE, Treoir 2010/31/AE, Treoir 2012/27/AE agus Treoir 2013/30/AE ó Pharlaimint na

hEorpa agus ón gComhairle,
Treoir 2009/119/CE agus Treoir (AE)
2015/652 ón gComhairle agus lena n-
aisghairtear Rialachán (AE)
Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa
agus ón gComhairle, PE/55/2018/REV/1,
IO L 328, 21.12.2018, lgh. 1–77.

⁵² Straitéis de chuid an Aontais maidir le
Comhtháthú Córais Fuinnimh COM(2020)
299 final.

hEorpa agus ón gComhairle,
Treoir 2009/119/CE agus Treoir (AE)
2015/652 ón gComhairle agus lena n-
aisghairtear Rialachán (AE)
Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa
agus ón gComhairle, PE/55/2018/REV/1,
IO L 328, 21.12.2018, lgh. 1–77.

⁵² Straitéis de chuid an Aontais maidir le
Comhtháthú Córais Fuinnimh COM(2020)
299 final.

Or. en

Leasú 4

Togra le haghaidh Treorach Aithris 13 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(13a) Leis an bprionsabal ‘tús áite a thabhairt don éifeachtúlacht fuinnimh’, is gá cur chuige iomlánaíoch a ghlacadh, lena gcuirtear éifeachtúlacht fhoriomlán an chórais chomhtháite fuinnimh san áireamh agus lena gcuirtear chun cinn na réitigh is éifeachtúla maidir le neodracht aeráide ar fud an tslabhra luacha iomláin, ó tháirgeadh fuinnimh, iompar líonraí go hídiú fuinnimh deiridh, ionas go mbainfear amach éifeachtúlachtaí in ídiú fuinnimh phríomhúil agus deiridh araon. Ba cheart leis an gcur chuige sin go bhféachfaí ar fheidhmíocht an chórais agus ar úsáid dhinimiciúil fuinnimh, áit a meastar gur réitigh éifeachtúlachta iad acmhainní ó thaobh an éilimh de agus solúbthacht an chórais. Ag an am céanna, is féidir an prionsabal a chur i bhfeidhm ar leibhéal níos ísle, nuair atá feidhmíocht éifeachtúlachta fuinnimh réiteach sonrach le haithint agus nuair a chuirtear réitigh in oiriúint do na réitigh sin a bhfuil cóimheas fuinnimh níos fearr acu.

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 5

**Togra le haghaidh Treorach
Aithris 14**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(14) D'fhonn tionchar a imirt, ní mór do chinnteoirí bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach i ngach cinneadh ábhartha beartais, pleanála agus mórinfheistíochta – ***is é sin le rá infheistíochtaí mórscaála ar mó a luach ná EUR 50 milliún an ceann nó EUR 75 milliún i gcás tionscadail bonneagair iompair*** a mbíonn tionchar acu ar ídiú nó ar sholáthar fuinnimh. Chun cur i bhfeidhm cuí an phrionsabail a áirithiú, ní mór modheolaíocht cheart na hanailíse costais is tairbhe a úsáid, coinníollacha cumasúcháin a leagan síos do réitigh atá éifeachtach ó thaobh fuinnimh de agus faireachán cuí a dhéanamh. D'fhéadfadh solúbthacht ar thaobh an éilimh tairbhí ***suntasacha*** a chur ar fáil do thomhaltóirí agus ***don tsochaí i gcoitinne***, feabhas a chur ar éifeachtúlacht na gcóras fuinnimh agus na costais fuinnimh a laghdú, mar shampla trí chostais oibríthe na gcóras a laghdú a mbeidh taraifí níos ísle do na tomhaltóirí uile ann mar thoradh air sin. Ba cheart do na Ballstáit na tairbhí a d'fhéadfadh a bheith ann ó thaobh an éilimh a chur san áireamh agus bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh á chur i bhfeidhm acu agus i gcás inarb ábhartha freagairt don éileamh, stóráil fuinnimh agus réitigh chliste a chur san áireamh mar chuid dá n-iarrachtaí

Leasú

(14) Chun tionchar a imirt, ní mór do chinnteoirí ***náisiúnta, áitiúla agus earnála*** bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach i ngach ***cás*** ábhartha agus cinneadh ábhartha beartais, pleanála agus infheistíochta a dhéanann difear, go díreach nó go hindíreach do thomhaltas, ***tarchur, dáileadh, storáil*** nó do sholáthar fuinnimh. Chun cur i bhfeidhm cuí an phrionsabail a áirithiú, ní mór modheolaíocht cheart na hanailíse costais is tairbhe a úsáid, coinníollacha cumasúcháin a leagan síos do réitigh atá éifeachtach ó thaobh fuinnimh de agus faireachán cuí a dhéanamh. ***Áirítear leis sin tús áite a thabhairt do réitigh atá dírithe ar an éileamh i gcás ina bhfuil siad níos costéifeachtaí ná mar a thugtar d'infheistíochtaí i mbonneagar an tsoláthair fuinnimh chun cuspóirí beartais a bhaint amach. Thairis sin, ciallaíonn sé go ndéanfar anailísí costais is tairbhe go córasach a fhorbairt, a dhéanamh agus a chur ar fáil go poiblí.*** D'fhéadfadh solúbthacht ar thaobh an éilimh tairbhí ***eacnamaíocha, comhshaoil agus sochaíocha níos leithne*** a chur ar fáil do thomhaltóirí agus ***do phobail áitiúla***, feabhas a chur ar éifeachtúlacht na gcóras fuinnimh agus na costais fuinnimh a laghdú, mar shampla trí chostais oibríthe na gcóras a laghdú a mbeidh taraifí níos

éifeachtúlacht fuinnimh an chórais
chomhtháite fuinnimh a mhéadú.

ísle do na tomhaltóirí uile ann mar thoradh
air sin. Ba cheart do na Ballstáit na tairbhí
a d'fhéadfadh a bheith ann ó thaobh an
éilimh a chur san áireamh agus
bunphrionsabal na héifeachtúlachta
fuinnimh á chur i bhfeidhm acu agus i gcás
inarb ábhartha freagairt don éileamh,
stóráil fuinnimh agus réitigh chliste a chur
san áireamh mar chuid dá n-iarrachtaí
éifeachtúlacht fuinnimh an chórais
chomhtháite fuinnimh a mhéadú.

Or. en

Leasú 6

Togra le haghaidh Treorach Aithris 15

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(15) Ba cheart bunphrionsabal na
héifeachtúlachta fuinnimh a chur i
bhfeidhm ar bhealach comhréireach agus
níor cheart forluí ná oibleagáidí ar na
Ballstáit atá ag teacht salach ar a chéile a
bheith i gceist le ceanglais na Treorach seo,
i gcás ina n-áirithítear cur i bhfeidhm an
phrionsabail go díreach le reachtaíocht eile.
***D'fhéadfadh an cás a bheith amhlaidh i
gcás na dtionscadal leasa choitinn a
áirítear i liosta an Aontais de bhun
[Airteagal 3 de Rialachán GTE-F
athbhreithnithe], lena dtugtar isteach na
ceanglais chun bunphrionsabal na
héifeachtúlachta fuinnimh a mheas i
bhforbairt agus i measúnú na dtionscadal
sin.***

Leasú

(15) Ba cheart bunphrionsabal na
héifeachtúlachta fuinnimh a chur i
bhfeidhm ar bhealach comhréireach agus
níor cheart forluí ná oibleagáidí ar na
Ballstáit atá ag teacht salach ar a chéile a
bheith i gceist le ceanglais na Treorach seo,
i gcás ina n-áirithítear cur i bhfeidhm an
phrionsabail go díreach le reachtaíocht eile.

Or. en

Leasú 7

Togra le haghaidh Treorach Aithris 17

(17) Ba cheart go mbainfeadh teaghlaigh ísealioncaim agus meánioncaim, custaiméirí leochaileacha, lena n-áirítear úsáideoirí deiridh, daoine atá i mbaol na bochtaineachta fuinnimh nó daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta tairbhe as cur i bhfeidhm bhunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh. Ba cheart bearta éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun feidhme mar thosaíocht chun cásanna na ndaoine aonair agus na dteaghlach sin a fheabhsú nó chun an bhochtaineacht fuinnimh a mhaolú. Leis an gcur chuige iomlánaíoch i gceapadh beartais agus i gcur chun feidhme beartais agus beart, cuirtear ceangal ar na Ballstáit a áirithiú nach mbeidh aon éifeacht dhíobhálach ag beartais ná ag bearta eile ar na daoine aonair sin ná ar na teaghlaigh sin.

(17) Ba cheart go mbainfeadh teaghlaigh ísealioncaim agus meánioncaim, custaiméirí leochaileacha, lena n-áirítear úsáideoirí deiridh, daoine atá i mbaol na bochtaineachta fuinnimh nó daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta tairbhe as cur i bhfeidhm bhunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh. Ba cheart bearta éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun feidhme mar thosaíocht chun cásanna na ndaoine aonair agus na dteaghlach sin a fheabhsú agus chun an bhochtaineacht fuinnimh a mhaolú. Leis an gcur chuige iomlánaíoch i gceapadh beartais agus i gcur chun feidhme beartais agus beart, cuirtear ceangal ar na Ballstáit a áirithiú nach mbeidh aon éifeacht dhíobhálach ag beartais ná ag bearta eile ar na daoine aonair sin ná ar na teaghlaigh sin.

Or. en

Leasú 8

Togra le haghaidh Treorach Aithris 22

(22) Socraíodh agus ríomhadh sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais ar dtús agus úsáid á baint as réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2007 do 2030 mar bhunlíne. Leis an athrú ar mhodheolaíocht Eurostat chun cothromaíocht fuinnimh a ríomh agus feabhsuithe ar réamh-mheastacháin samhaltaithe ina dhiaidh sin, is gá an bunlíne a athrú. Dá bhrí sin, agus an cur chuige céanna á úsáid chun an sprioc a shainiú, is é sin le rá é a chur i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin bhunlíne amach anseo, leagtar síos uailmhian sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais do 2030 i gcomparáid le réamh-mheastacháin

(22) Socraíodh agus ríomhadh sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais ar dtús agus úsáid á baint as réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2007 do 2030 mar bhunlíne. Leis an athrú ar mhodheolaíocht Eurostat chun cothromaíocht fuinnimh a ríomh agus feabhsuithe ar réamh-mheastacháin samhaltaithe ina dhiaidh sin, is gá an bunlíne a athrú. Dá bhrí sin, agus an cur chuige céanna á úsáid chun an sprioc a shainiú, is é sin le rá é a chur i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin bhunlíne amach anseo, leagtar síos uailmhian sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais do 2030 i gcomparáid le réamh-mheastacháin

Chás Tagartha 2020 do 2030 a léiríonn rannchuidithe náisiúnta ó NECPanna. Leis an mbunlíne nuashonraithe sin, beidh ar an Aontas a uaillmhian maidir le héifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú **9 % ar a laghad in 2030 i gcomparáid le leibhéal na n-iarrachtaí a rinneadh faoi Chás Tagartha 2020**. An bealach nua chun leibhéal uaillmhéine spriocanna an Aontais a shloinneadh, ní dhéanann sé dochar do leibhéal iarbhír na n-iarrachtaí a theastaíonn agus comhfhreagraíonn sé do laghdú 36 % i gcás ídiú fuinnimh deiridh agus laghdú 39 % i gcás ídiú fuinnimh phríomhúil faoi seach i gcomparáid le réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2007 do 2030.

Chás Tagartha 2020 do 2030 a léiríonn rannchuidithe náisiúnta ó NECPanna. Leis an mbunlíne nuashonraithe sin, beidh ar an Aontas a uaillmhian maidir le héifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú tuilleadh. Ní dhéanann an bealach nua chun leibhéal uaillmhéine spriocanna an Aontais a chur in iúl difear don leibhéal iarrachta atá ag teastáil.

Or. en

Leasú 9

Togra le haghaidh Treorach Aithris 24

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(24) Ba cheart an gá don Aontas chun feabhas a chur ar a spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh a shloinneadh in ídiú fuinnimh phríomhúil agus deiridh, le baint amach in 2030, lena léirítear leibhéal breise na n-iarrachtaí a éilítear nuair a chuirtear i gcomparáid iad leis na bearta atá i bhfeidhm nó leis na bearta atá beartaithe sna pleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide. Tuartar le Cás Tagartha 2020 go bhfuil 864 Mtoe d'ídiú fuinnimh deiridh agus 1124 Mtoe d'ídiú fuinnimh phríomhúil le sroicheadh in 2030 (gan teas comhthimpeallach a áireamh agus eitlíocht idirnáisiúnta san áireamh). **787 Mtoe agus 1023 Mtoe faoi seach a bheidh ann in 2030 mar thoradh ar laghdú breise 9 %**. **I gcomparáid le leibhéal 2005, ciallaíonn sé gur cheart laghdú thart ar 23 % a chur ar an ídiú fuinnimh deiridh agus laghdú**

Leasú

(24) Ba cheart an gá don Aontas chun feabhas a chur ar a spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh a shloinneadh in ídiú fuinnimh phríomhúil agus deiridh, le baint amach in 2030, lena léirítear leibhéal breise na n-iarrachtaí a éilítear nuair a chuirtear i gcomparáid iad leis na bearta atá i bhfeidhm nó leis na bearta atá beartaithe sna pleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide. Tuartar le Cás Tagartha 2020 go bhfuil 864 Mtoe d'ídiú fuinnimh deiridh agus 1124 Mtoe d'ídiú fuinnimh phríomhúil le sroicheadh in 2030 (gan teas comhthimpeallach a áireamh agus eitlíocht idirnáisiúnta san áireamh). **700 Mtoe agus 911 Mtoe faoi seach a bheidh ann in 2030 mar thoradh ar laghdú breise 19 %**. **Comhfhreagraíonn sé sin do laghdú 43 % ar ídiú fuinnimh phríomhúil agus laghdú 45.5 % faoi seach i gcomparáid le réamh-**

thart ar 32 % a chur ar an ídiú fuinnimh phríomhúil san Aontas. Níl aon sprioc cheangailteach ar leibhéal na mBallstát i bpeirspictíocht 2020 agus 2030 agus ba cheart do na Ballstáit a rannchuidithe a bhunú maidir le sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais a bhaint amach agus an fhoirmle dá bhforáiltear sa Treoir seo á cur san áireamh. Ba cheart saoirse a bheith ag na Ballstáit a gcuspóirí náisiúnta a shocrú bunaithe ar ídiú fuinnimh deiridh nó phríomhúil nó ar choigealtas fuinnimh phríomhúil nó deiridh, nó ar dhéine fuinnimh. Is éard a dhéanann an Treoir seo an chaoi ar cheart do na Ballstáit a rannchuidithe a shloinneadh maidir le sprioc an Aontais a leasú. Ba cheart rannchuidithe na mBallstát i ndáil le sprioc an Aontais a shloinneadh in ídiú fuinnimh deiridh agus phríomhúil chun comhsheasmhacht agus faireachán ar an dul chun cinn a áirithiú. Is gá meastóireacht rialta a dhéanamh ar an dul chun cinn ionsar spriocanna an Aontais do 2030 a bhaint amach agus déantar foráil dó i Rialachán (AE) 2018/1999.

mheastacháin Chás Tagartha 2007 do 2030. Níl aon spriocanna ceangailteacha ar leibhéal na mBallstát chun sprioc éifeachtúlachta fuinnimh 2020 a bhaint amach. Maidir le sprioc 2030, ba cheart go dtiocfadh ranníocaíochtaí náisiúnta chun bheith ceangailteach agus ba cheart do na Ballstáit a rannchuidithe a bhunú maidir le sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais a bhaint amach de réir na foirmle dá bhforáiltear sa Treoir seo. Ba cheart saoirse a bheith ag na Ballstáit a gcuspóirí náisiúnta a shocrú bunaithe ar ídiú fuinnimh deiridh nó phríomhúil nó ar choigealtas fuinnimh phríomhúil nó deiridh, nó ar dhéine fuinnimh. Is éard a dhéanann an Treoir seo an chaoi ar cheart do na Ballstáit a rannchuidithe ceangailteacha náisiúnta a shloinneadh maidir le sprioc cheangailteach an Aontais a leasú. Ba cheart rannchuidithe ceangailteacha na mBallstát i ndáil le sprioc an Aontais a shloinneadh in ídiú fuinnimh deiridh agus phríomhúil chun comhsheasmhacht agus faireachán ar an dul chun cinn a áirithiú. Is gá meastóireacht rialta a dhéanamh ar an dul chun cinn ionsar spriocanna an Aontais do 2030 a bhaint amach agus déantar foráil dó i Rialachán (AE) 2018/1999.

Or. en

Leasú 10

Togra le haghaidh Treorach Aithris 25

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(25) *B'fhearr an sprioc éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach mar thoradh ar chur chun feidhme carnach beart sonrath náisiúnta agus Eorpach lena gcuirtear éifeachtúlacht fuinnimh chun cinn i réimsí éagsúla. Ba cheart ceangal a chur ar na Ballstáit beartais agus bearta náisiúnta*

Leasú

(25) *Ba cheart an sprioc éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach mar thoradh ar chur chun feidhme carnach beart sonrath náisiúnta agus Eorpach lena gcuirtear éifeachtúlacht fuinnimh chun cinn i réimsí éagsúla. Ba cheart ceangal a chur ar na Ballstáit beartais agus bearta náisiúnta*

éifeachtúlachta fuinnimh a shocrú. Ba cheart don Choimisiún na beartais agus bearta sin agus iarrachtaí aonair gach Ballstáit a mheas, mar aon le sonraí maidir leis an dul chun cinn atá déanta, chun measúnú a dhéanamh ar an dóchúlacht go mbainfear amach sprioc fhoriomlán an Aontais agus ar a mhéid is leor na hiarrachtaí aonair chun an sprioc choiteann a bhaint amach.

éifeachtúlachta fuinnimh a shocrú. Ba cheart don Choimisiún na beartais agus bearta sin agus iarrachtaí aonair gach Ballstáit a mheas, mar aon le sonraí maidir leis an dul chun cinn atá déanta, chun measúnú a dhéanamh ar an dóchúlacht go mbainfear amach sprioc fhoriomlán an Aontais agus ar a mhéid is leor na hiarrachtaí aonair chun an sprioc choiteann a bhaint amach.

Or. en

Leasú 11

Togra le haghaidh Treorach Aithris 27

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(27) Chun dea-shampla a thabhairt, ba cheart don earnáil phoiblí a spriocanna féin maidir le dícharbónú agus éifeachtúlacht fuinnimh a leagan amach. Ba cheart na feabhsuithe éifeachtúlachta fuinnimh san earnáil phoiblí a bheith ag teacht leis na hiarrachtaí is gá ar leibhéal an Aontais. ***Chun an sprioc ídithe fuinnimh deiridh a chomhlíonadh, ba cheart don Aontas a ídiú fuinnimh deiridh a laghdú 19 % faoi 2030 i gcomparáid leis an meánídiú fuinnimh sna blianta 2017, 2018 agus 2019.*** Leis an oibleagáid laghdú bliantúil 1,7 % ar a laghad ar ídiú fuinnimh san earnáil phoiblí a bhaint amach, ba cheart go n-áiritheofaí leis sin go gcomhlíonfaidh an earnáil phoiblí a ról eiseamláireach. Coinníonn na Ballstáit solúbthacht iomlán maidir leis an rogha i ndáil le bearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh chun an t-ídiú fuinnimh deiridh a laghdú. I gcás ina n-éilítear laghdú bliantúil ar ídiú fuinnimh deiridh, tá ualach riaracháin níos ísle i gceist ná modhanna tomhais a bhunú le haghaidh coigilteas fuinnimh.

Leasú

(27) Chun dea-shampla a thabhairt, ba cheart don earnáil phoiblí a spriocanna féin maidir le dícharbónú agus éifeachtúlacht fuinnimh a leagan amach. Ba cheart na feabhsuithe éifeachtúlachta fuinnimh san earnáil phoiblí a bheith ag teacht leis na hiarrachtaí is gá ar leibhéal an Aontais. Leis an oibleagáid laghdú bliantúil 2 % ar a laghad ar ídiú fuinnimh san earnáil phoiblí a bhaint amach, ba cheart go n-áiritheofaí leis sin go gcomhlíonfaidh an earnáil phoiblí a ról eiseamláireach. Coinníonn na Ballstáit solúbthacht iomlán maidir leis an rogha i ndáil le bearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh chun an t-ídiú fuinnimh deiridh a laghdú. I gcás ina n-éilítear laghdú bliantúil ar ídiú fuinnimh deiridh, tá ualach riaracháin níos ísle i gceist ná modhanna tomhais a bhunú le haghaidh coigilteas fuinnimh.

Or. en

Leasú 12

Togra le haghaidh Treorach Aithris 47

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(47) Ceanglaítear ar na Ballstáit coigilteas carnach fuinnimh críochúsáide a bhaint amach don tréimhse oibleagáide iomlán suas go dtí 2030, rud atá coibhéiseach le coigilteas bliantúil nua de 0,8 % ar a laghad den ídiú fuinnimh deiridh go dtí an 31 Nollaig 2023 agus de 1,5% ar a laghad amhail ón 1 Eanáir 2024. D'fhéadfaí an ceanglas sin a chomhlíonadh trí bhearta nua beartais a ghlacfar le linn na tréimhse oibleagáide ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2030 nó trí ghníomhaíochtaí nua aonair mar thoradh ar bhearta beartais a glacadh le linn na tréimhse roimhe sin nó roimh an tréimhse sin, ar an gcoinníoll go ndéantar na gníomhaíochtaí aonair a spreagann coigilteas fuinnimh ina leith a thabhairt isteach le linn na tréimhse ina dhiaidh sin . Chuige sin, ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann úsáid a bhaint as scéim um oibleagáid éifeachtúlachta fuinnimh, bearta beartais malartacha, nó an dá rud.

Leasú

(47) Ceanglaítear ar na Ballstáit coigilteas carnach fuinnimh críochúsáide a bhaint amach don tréimhse oibleagáide iomlán suas go dtí 2030, rud atá coibhéiseach le coigilteas bliantúil nua de 0,8 % ar a laghad den ídiú fuinnimh deiridh go dtí an 31 Nollaig 2023 agus de 2% ar a laghad amhail ón 1 Eanáir 2024. D'fhéadfaí an ceanglas sin a chomhlíonadh trí bhearta nua beartais a ghlacfar le linn na tréimhse oibleagáide ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2030 nó trí ghníomhaíochtaí nua aonair mar thoradh ar bhearta beartais a glacadh le linn na tréimhse roimhe sin nó roimh an tréimhse sin, ar an gcoinníoll go ndéantar na gníomhaíochtaí aonair a spreagann coigilteas fuinnimh ina leith a thabhairt isteach le linn na tréimhse ina dhiaidh sin . Chuige sin, ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann úsáid a bhaint as scéim um oibleagáid éifeachtúlachta fuinnimh, bearta beartais malartacha, nó an dá rud.

Or. en

Leasú 13

Togra le haghaidh Treorach Aithris 49

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(49) I gcás ina n-úsáidtear scéim oibleagáide, ba cheart do na Ballstáit páirtithe faoi oibleagáid a ainmniú as measc oibreoirí córais tarchurtha, dáileoirí fuinnimh, cuideachtaí díolacháin fuinnimh miondíola agus dáileoirí nó miondíoltóirí

Leasú

(49) I gcás ina n-úsáidtear scéim oibleagáide, ba cheart do na Ballstáit páirtithe faoi oibleagáid a ainmniú as measc oibreoirí córais tarchurtha, dáileoirí fuinnimh, cuideachtaí díolacháin fuinnimh miondíola agus dáileoirí nó miondíoltóirí

breosla iompair ar bhonn critéir oibiachtúla agus neamh-idirdhealaitheacha. Le hainmniú catagóirí áirithe dáileoirí nó miondíoltóirí den sórt sin nó le díolúine ó ainmniú den sórt sin, níor cheart a thuiscint nach bhfuil an méid sin ag luí le prionsabal an neamh-idirdhealaithe. Dá bhrí sin, is féidir leis na Ballstáit roghnú an ndéantar oibreoirí córais tarchurtha, dáileoirí nó miondíoltóirí den sórt sin nó catagóirí áirithe díobh amháin a ainmniú mar pháirtithe faoi oibleagáid. Chun cumhacht a thabhairt do na custaiméirí leochaileacha, do dhaoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh agus do dhaoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta agus chun iad a chosaint, agus chun bearta beartais a chur chun feidhme i measc na ndaoine sin mar thosaíocht, féadfaidh na Ballstáit ceangal a chur ar na páirtithe faoi oibleagáid coigilteas fuinnimh a bhaint amach i measc na gcustaiméirí leochaileacha, na ndaoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh difear dóibh agus na ndaoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Chun na críche sin, is féidir leis na Ballstáit spriocanna laghdaithe costas fuinnimh a bhunú freisin. D'fhéadfadh na páirtithe faoi oibleagáid na spriocanna sin a bhaint amach trí shuiteáil beart a chur chun cinn as a dtiocfaidh coigilteas fuinnimh agus coigilteas airgeadais ar bhíllí fuinnimh, amhail inshliú agus bearta téimh a shuiteáil.

breosla iompair ar bhonn critéir oibiachtúla agus neamh-idirdhealaitheacha. Le hainmniú catagóirí áirithe dáileoirí nó miondíoltóirí den sórt sin nó le díolúine ó ainmniú den sórt sin, níor cheart a thuiscint nach bhfuil an méid sin ag luí le prionsabal an neamh-idirdhealaithe. Dá bhrí sin, is féidir leis na Ballstáit roghnú an ndéantar oibreoirí córais tarchurtha, dáileoirí nó miondíoltóirí den sórt sin nó catagóirí áirithe díobh amháin a ainmniú mar pháirtithe faoi oibleagáid. Chun cumhacht a thabhairt do na custaiméirí leochaileacha, do *theaghlaigh ar ioncam íseal*, do dhaoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh agus do dhaoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta agus chun iad a chosaint, agus chun bearta beartais a chur chun feidhme i measc na ndaoine sin mar thosaíocht, féadfaidh na Ballstáit ceangal a chur ar na páirtithe faoi oibleagáid coigilteas fuinnimh a bhaint amach i measc na gcustaiméirí leochaileacha, *na dteaghlach ar ioncam íseal*, na ndaoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh difear dóibh agus na ndaoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Chun na críche sin, is féidir leis na Ballstáit spriocanna laghdaithe costas fuinnimh a bhunú freisin. D'fhéadfadh na páirtithe faoi oibleagáid na spriocanna sin a bhaint amach trí shuiteáil beart a chur chun cinn as a dtiocfaidh coigilteas fuinnimh agus coigilteas airgeadais ar bhíllí fuinnimh, amhail inshliú agus bearta téimh a shuiteáil.

Or. en

Leasú 14

Togra le haghaidh Treorach Aithris 50

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(50) Agus bearta beartais á gceapadh

Leasú

(50) Agus bearta beartais á gceapadh

chun an oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh a chomhlíonadh, ba cheart do na Ballstáit caighdeáin agus tosaíochtaí aeráide agus comhshaoil an Aontais a urramú agus prionsabal ‘gan dochar suntasach a dhéanamh’ de réir bhrí Rialachán (AE) 2020/852 a chomhlíonadh⁷¹. Níor cheart do na Ballstáit gníomhaíochtaí nach bhfuil inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de a chur chun cinn amhail breoslaí iontaise *soladacha* a úsáid. Is é is aidhm don oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh an fhreagairt ar an athrú aeráide a neartú trí dhreasachtaí a chur chun cinn do na Ballstáit meascán beartais inbhuanaithe agus glan a chur chun feidhme, meascán atá athléimneach, agus a mhaolaíonn an t-athrú aeráide. Dá bhrí sin, ní bheidh coigilteas fuinnimh ó bhearta beartais maidir le dóchán díreach breosla iontaise a úsáid incháilithe faoin oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh amhail ó thrasuí na Treorach seo. Beifear in ann leis sin an oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh a ailíniú le cuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip, leis an bPlean um Sprioc Aeráide, leis an Straitéis ‘Rabharta Athchóiriúcháin’, agus beidh sé ag teacht leis an ngá atá le beart arna sainaitheint ag IEA ina thuarascáil maidir le neodracht charbóin⁷². Is é is aidhm don srian na Ballstáit a spreagadh chun airgead poiblí a chaitheamh ar theicneolaíochtaí inbhuanaithe a sheasfaidh an aimsir amháin. Tá sé tábhachtach go gcuirfidh na Ballstáit creat beartais soiléir agus cinnteacht infheistíochta ar fáil do ghníomhaithe margaidh. Le cur chun feidhme na modheolaíochta ríofa faoin oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh, ba cheart go mbeadh na gníomhaithe margaidh uile in ann a dteicneolaíochtaí a oiriúnú laistigh de thréimhse ama réasúnach. I gcás ina dtacóidh na Ballstáit le glacadh teicneolaíochtaí éifeachtúla breoslaí iontaise nó le teicneolaíocht den sórt sin a athsholáthar go luath, mar shampla trí scéimeanna fóirdheontais nó scéimeanna oibleagáide éifeachtúlachta

chun an oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh a chomhlíonadh, ba cheart do na Ballstáit caighdeáin agus tosaíochtaí aeráide agus comhshaoil an Aontais a urramú agus prionsabal ‘gan dochar suntasach a dhéanamh’ de réir bhrí Rialachán (AE) 2020/852 a chomhlíonadh⁷¹. Níor cheart do na Ballstáit gníomhaíochtaí nach bhfuil inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de a chur chun cinn amhail breoslaí iontaise a úsáid. Is é is aidhm don oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh an fhreagairt ar an athrú aeráide a neartú trí dhreasachtaí a chur chun cinn do na Ballstáit meascán beartais inbhuanaithe agus glan a chur chun feidhme, meascán atá athléimneach, agus a mhaolaíonn an t-athrú aeráide. Dá bhrí sin, ní bheidh coigilteas fuinnimh ó bhearta beartais maidir le dóchán díreach breosla iontaise a úsáid incháilithe faoin oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh amhail ó thrasuí na Treorach seo. Beifear in ann leis sin an oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh a ailíniú le cuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip, leis an bPlean um Sprioc Aeráide, leis an Straitéis ‘Rabharta Athchóiriúcháin’, agus beidh sé ag teacht leis an ngá atá le beart arna sainaitheint ag IEA ina thuarascáil maidir le neodracht charbóin⁷². Is é is aidhm don srian na Ballstáit a spreagadh chun airgead poiblí a chaitheamh ar theicneolaíochtaí inbhuanaithe a sheasfaidh an aimsir amháin. Tá sé tábhachtach go gcuirfidh na Ballstáit creat beartais soiléir agus cinnteacht infheistíochta ar fáil do ghníomhaithe margaidh. Le cur chun feidhme na modheolaíochta ríofa faoin oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh, ba cheart go mbeadh na gníomhaithe margaidh uile in ann a dteicneolaíochtaí a oiriúnú laistigh de thréimhse ama réasúnach. I gcás ina dtacóidh na Ballstáit le glacadh teicneolaíochtaí éifeachtúla breoslaí iontaise nó le teicneolaíocht den sórt sin a athsholáthar go luath, mar shampla trí scéimeanna fóirdheontais nó scéimeanna oibleagáide éifeachtúlachta

fuinnimh, d'fhéadfadh sé nach mbeadh coigilteas fuinnimh incháilithe a thuilleadh faoin oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh. Cé nach mbeadh coigilteas fuinnimh a thiocthadh as comhghiniúint gás-bhunaithe a chur chun cinn incháilithe, mar shampla, ní bheadh feidhm ag an srian maidir le húsáid breoslaí iontaise indíriú, mar shampla i gcás ina n-áirítear giniúint breoslaí iontaise i dtáirgeadh leictreachais. Ba cheart bearta beartais lena ndírítear ar athruithe iompraíochta chun ídiú breosla iontaise a laghdú, mar shampla trí fheachtais faisnéise agus trí thiomáint éiceolaíoch, a bheith incháilithe i gcónaí. Maidir leis an gcoigilteas fuinnimh ó bhearta beartais lena ndírítear ar athchóiriú foirgneamh, féadfaidh bearta a bheith iontu amhail córais téimh breosla iontaise a athsholáthar mar aon le feabhsuithe ar chreataí tógála, ar bearta iad ba cheart a bheith teoranta do na teicneolaíochtaí sin lenar féidir an coigilteas fuinnimh is gá a bhaint amach de réir na gcód náisiúnta tógála arna mbunú i mBallstát. Mar sin féin, ba cheart do na Ballstáit uasghrádú córas téimh a chur chun cinn mar chuid d'athchóiriú domhain i gcomhréir leis an gcuspóir fadtéarmach maidir le neodracht charbóin, i.e. an t-éileamh ar théamh a laghdú agus an t-éileamh ar théamh atá fágtha a chumhdach le foinse fuinnimh atá saor ó charbón.

⁷¹ Rialachán (AE) 2020/852 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Meitheamh 2020 maidir le creat a bhunú chun infheistíocht inbhuanaithe a éascú, agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2019/2088, IO L 198, 22.6.2020, lch. 13–43.

⁷² IEA (an Ghníomhaireacht Idirnáisiúnta Fuinnimh) (2021), Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector [Neodracht Charbóin faoi 2050: Treochlár don Earnáil Fuinnimh Dhomhanda], <https://www.iea.org/reports/net-zero-by->

fuinnimh, d'fhéadfadh sé nach mbeadh coigilteas fuinnimh incháilithe a thuilleadh faoin oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh. Cé nach mbeadh coigilteas fuinnimh a thiocthadh as comhghiniúint gás-bhunaithe a chur chun cinn incháilithe, mar shampla, ní bheadh feidhm ag an srian maidir le húsáid breoslaí iontaise indíriú, mar shampla i gcás ina n-áirítear giniúint breoslaí iontaise i dtáirgeadh leictreachais. Ba cheart bearta beartais lena ndírítear ar athruithe iompraíochta chun ídiú breosla iontaise a laghdú, mar shampla trí fheachtais faisnéise agus trí thiomáint éiceolaíoch, a bheith incháilithe i gcónaí. Maidir leis an gcoigilteas fuinnimh ó bhearta beartais lena ndírítear ar athchóiriú foirgneamh, féadfaidh bearta a bheith iontu amhail córais téimh breosla iontaise a athsholáthar mar aon le feabhsuithe ar chreataí tógála, ar bearta iad ba cheart a bheith teoranta do na teicneolaíochtaí sin lenar féidir an coigilteas fuinnimh is gá a bhaint amach de réir na gcód náisiúnta tógála arna mbunú i mBallstát. Mar sin féin, ba cheart do na Ballstáit uasghrádú córas téimh a chur chun cinn mar chuid d'athchóiriú domhain i gcomhréir leis an gcuspóir fadtéarmach maidir le neodracht charbóin, i.e. an t-éileamh ar théamh a laghdú agus an t-éileamh ar théamh atá fágtha a chumhdach le foinse fuinnimh atá saor ó charbón.

⁷¹ Rialachán (AE) 2020/852 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Meitheamh 2020 maidir le creat a bhunú chun infheistíocht inbhuanaithe a éascú, agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2019/2088, IO L 198, 22.6.2020, lch. 13–43.

⁷² IEA (an Ghníomhaireacht Idirnáisiúnta Fuinnimh) (2021), Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector [Neodracht Charbóin faoi 2050: Treochlár don Earnáil Fuinnimh Dhomhanda], <https://www.iea.org/reports/net-zero-by->

Leasú 15**Togra le haghaidh Treorach
Aithris 59***Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún*

(59) Trí uisce a bhainistiú ar bhealach éifeachtach, féadfar cur go mór le coigilteas fuinnimh. Is ionann earnálacha an uisce agus an fhuíolluisce agus 3,5 % den leictreachas a úsáidtear san Aontas agus táthar ag súil go dtiocfaidh méadú ar an sciar sin. Ag an am céanna, is ionann sceitheadh uisce agus 24 % den uisce iomlán a ídítear san Aontas agus is í an earnáil fuinnimh an tomhaltóir is mó uisce, agus 44 % den ídiú iomlán á dhéanamh suas aici. Ba cheart an coigilteas fuinnimh a d'fhéadfaí a dhéanamh trí theicneolaíochtaí cliste agus próisis chliste a úsáid a fhiosrú go hiomlán agus a chur i bhfeidhm nuair is costéifeachtach agus ba cheart bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a mheas freisin. Sa bhreis air sin, d'fhéadfadh ardteicneolaíochtaí uisciúcháin laghdú suntasach a dhéanamh ar an ídiú uisce sa talmhaíocht agus ar an bhfuinneamh a úsáidtear chun cóireáil a dhéanamh air agus chun é a iompar.

Leasú

(59) Trí uisce a bhainistiú ar bhealach éifeachtach, féadfar cur go mór le coigilteas fuinnimh. Is ionann earnálacha an uisce agus an fhuíolluisce agus 3,5 % den leictreachas a úsáidtear san Aontas agus táthar ag súil go dtiocfaidh méadú ar an sciar sin. Ag an am céanna, is ionann sceitheadh uisce agus 24 % den uisce iomlán a ídítear san Aontas agus is í an earnáil fuinnimh an tomhaltóir is mó uisce, agus 44 % den ídiú iomlán á dhéanamh suas aici. Ba cheart an coigilteas fuinnimh a d'fhéadfaí a dhéanamh trí theicneolaíochtaí cliste agus próisis chliste a úsáid a fhiosrú go hiomlán agus a chur i bhfeidhm nuair is costéifeachtach agus ba cheart bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a mheas freisin. Sa bhreis air sin, d'fhéadfadh ardteicneolaíochtaí i leith uisciúcháin, ***athúsáid uisce agus buaint uisce báistí*** laghdú suntasach a dhéanamh ar an ídiú uisce sa talmhaíocht, ***sa tionscal agus i bhfoirgnimh*** agus ar an bhfuinneamh a úsáidtear chun cóireáil a dhéanamh air agus chun é a iompar.

Leasú 16**Togra le haghaidh Treorach
Aithris 60**

(60) I gcomhréir le hAirteagal 9 den Chonradh , ba cheart beartais éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais a bheith cuimsitheach agus dá bhrí sin ba cheart dóibh rochtain chomhionann a áirithiú ar bhearta éifeachtúlachta fuinnimh do na tomhaltóirí uile faoi thionchar na bochtaineachta fuinnimh. Ba cheart feabhsuithe ar éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun feidhme mar thosaíocht i measc custaiméirí leochaileacha agus úsáideoirí deiridh , daoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh, **agus, i gcás inarb iomchuí**, i measc teaghlach meánioncaim agus daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta, daoine scothaosta agus daoine atá ina gcónaí i gceantair thuaithe agus iargúlta. Sa chomhthéacs sin, ba cheart aird ar leith a thabhairt ar ghrúpa áirithe atá go mór i mbaol na bochtaineachta fuinnimh nó grúpaí atá níos soghabhálaí i leith na n-éifeachtaí díobhálacha a bhaineann leis an mbochtaineacht fuinnimh, amhail mná, daoine faoi mhíchumas, daoine scothaosta, leanaí agus daoine a bhfuil cúlra cine mionlaigh nó eitnigh mionlaigh acu. Is féidir le Ballstáit a cheangal ar pháirtithe faoi oibleagáid aidhmeanna sóisialta a chur san áireamh i mbearta coigiltis fuinnimh i ndáil leis an mbochtaineacht fuinnimh agus leathnaíodh amach an fhéidearthacht sin cheana féin chuig bearta beartais malartacha agus chuig Cistí Náisiúnta Éifeachtúlachta Fuinnimh na hEorpa . Ba cheart an fhéidearthacht sin a chlaochlú ina hoibleagáid chun na custaiméirí leochaileacha agus na húsáideoirí deiridh a chosaint, chun cumhacht a thabhairt dóibh agus chun an bhochtaineacht fuinnimh a mhaolú, agus é a chur ar a gcumas do na Ballstáit solúbthacht iomlán a choinneáil ag an am chéanna maidir le cineál, méid, raon feidhme agus inneachar na mbeart beartais sin. Mura gceadaítear bearta a bhaineann le tomhaltóirí aonair fuinnimh le

(60) I gcomhréir le hAirteagal 9 den Chonradh , ba cheart beartais éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais a bheith cuimsitheach agus dá bhrí sin ba cheart dóibh rochtain chomhionann a áirithiú ar bhearta éifeachtúlachta fuinnimh do na tomhaltóirí uile faoi thionchar na bochtaineachta fuinnimh. Ba cheart feabhsuithe ar éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun feidhme mar thosaíocht i measc custaiméirí leochaileacha agus úsáideoirí deiridh , daoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh, i measc teaghlaigh ar mheánioncaim agus **ar ioncam íseal agus** daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta, daoine scothaosta agus daoine atá ina gcónaí i gceantair thuaithe agus iargúlta. Sa chomhthéacs sin, ba cheart aird ar leith a thabhairt ar ghrúpa áirithe atá go mór i mbaol na bochtaineachta fuinnimh nó grúpaí atá níos soghabhálaí i leith na n-éifeachtaí díobhálacha a bhaineann leis an mbochtaineacht fuinnimh, amhail mná, daoine faoi mhíchumas, daoine scothaosta, leanaí agus daoine a bhfuil cúlra cine mionlaigh nó eitnigh mionlaigh acu. Is féidir le Ballstáit a cheangal ar pháirtithe faoi oibleagáid aidhmeanna sóisialta a chur san áireamh i mbearta coigiltis fuinnimh i ndáil leis an mbochtaineacht fuinnimh agus leathnaíodh amach an fhéidearthacht sin cheana féin chuig bearta beartais malartacha agus chuig Cistí Náisiúnta Éifeachtúlachta Fuinnimh na hEorpa . Ba cheart an fhéidearthacht sin a chlaochlú ina hoibleagáid chun na custaiméirí leochaileacha agus na húsáideoirí deiridh a chosaint, chun cumhacht a thabhairt dóibh agus chun an bhochtaineacht fuinnimh a mhaolú, agus é a chur ar a gcumas do na Ballstáit solúbthacht iomlán a choinneáil ag an am chéanna maidir le cineál, méid, raon feidhme agus inneachar na mbeart beartais sin. Mura gceadaítear bearta a bhaineann le tomhaltóirí aonair fuinnimh le

scéim um oibleagáid éifeachtúlachta fuinnimh, féadfaidh an Ballstát bearta a ghlacadh chun bochtaineacht fuinnimh a mhaolú trí bhíthin bearta beartais malartacha agus trí bhíthin na mbeart sin amháin. Laistigh dá meascán beartais, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach mbeidh éifeacht dhíobhálach ag bearta beartais eile ar chustaiméirí leochaileacha, ar úsáideoirí deiridh, ar dhaoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh agus, i gcás inarb infheidhme, ar dhaoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Ba cheart do na Ballstáit an úsáid is fearr is féidir a bhaint as infheistíochtaí cistithe poiblí i mbearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh, lena n-áirítear cistiú agus saoráidí airgeadais arna mbunú ar leibhéal an Aontais.

scéim um oibleagáid éifeachtúlachta fuinnimh, féadfaidh an Ballstát bearta a ghlacadh chun bochtaineacht fuinnimh a mhaolú trí bhíthin bearta beartais malartacha agus trí bhíthin na mbeart sin amháin. Laistigh dá meascán beartais, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú nach mbeidh éifeacht dhíobhálach ag bearta beartais eile ar chustaiméirí leochaileacha, ar úsáideoirí deiridh, ar dhaoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh agus, i gcás inarb infheidhme, ar dhaoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Ba cheart do na Ballstáit an úsáid is fearr is féidir a bhaint as infheistíochtaí cistithe poiblí i mbearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh, lena n-áirítear cistiú agus saoráidí airgeadais arna mbunú ar leibhéal an Aontais.

Or. en

Leasú 17

Togra le haghaidh Treorach Aithris 63

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(63) Chun leas a bhaint as an acmhainneacht coigilte fuinnimh i gcodanna áirithe den mhargadh, i gcásanna nach mbíonn iniúchtaí fuinnimh á dtairiscint ar bhonn tráchtála (amhail fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna)) de ghnáth, ba cheart do na Ballstáit cláir a fhorbairt chun FBManna a spreagadh le dul faoi iniúchtaí fuinnimh. Ba cheart iniúchtaí fuinnimh a bheith éigeantach agus rialta le haghaidh fiontair mhóra toisc go bhféadfadh tionchar suntasach a bheith ag an gcoigilteas fuinnimh. Ba cheart Caighdeáin Eorpacha nó idirnáisiúnta ábhartha, amhail EN ISO 50001 (Córais Bhainistithe Fuinnimh), nó EN 16247-1 (Iniúchtaí Fuinnimh), nó, má chuirtear iniúchadh fuinnimh san áireamh,

Leasú

(63) Chun leas a bhaint as an acmhainneacht coigilte fuinnimh i gcodanna áirithe den mhargadh, i gcásanna nach mbíonn iniúchtaí fuinnimh á dtairiscint ar bhonn tráchtála (amhail fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna)) de ghnáth, ba cheart do na Ballstáit cláir a fhorbairt chun FBManna a spreagadh le dul faoi iniúchtaí fuinnimh. Ba cheart iniúchtaí fuinnimh a bheith éigeantach agus rialta le haghaidh fiontair mhóra toisc go bhféadfadh tionchar suntasach a bheith ag an gcoigilteas fuinnimh. Ba cheart Caighdeáin Eorpacha nó idirnáisiúnta ábhartha, amhail EN ISO 50001 (Córais Bainistíochta Fuinnimh), **EN ISO 50005 (Córais Bainistíochta Fuinnimh)** nó EN 16247-1 (Iniúchtaí

EN ISO 14000 (Córais Bhainistíochta Chomhshaoil) a chur san áireamh sna hiniúchtaí fuinnimh agus ba cheart dóibh, dá bhrí sin, a bheith i gcomhréir le hIarscríbhinn VI a ghabhann leis an Treoir seo toisc nach dtéann forálacha den sórt sin níos faide ná ceanglais na gcaidhdeán ábhartha sin. Tá caighdeán sonrath Eorpach maidir le hiniúchtaí fuinnimh á fhorbairt i láthair na huair. Féadfar iniúchtaí fuinnimh a dhéanamh ar bhonn neamhspleách nó mar chuid de chóras bainistíochta comhshaoil níos leithne nó de chonradh feidhmíochta fuinnimh. I ngach cás den sórt sin, ba cheart na córais sin a bheith i gcomhréir leis na híoscseanglais in Iarscríbhinn VI. Ina theannta sin, féadfar a mheas go bhfuil sásraí agus scéimeanna sonracha arna mbunú chun faireachán a dhéanamh ar astaíochtaí agus ídiú breosla ag oibreoirí iompair áirithe i gcomhréir le hiniúchtaí fuinnimh, mar shampla faoi dhlí an Aontais Eorpaigh, faoin scéim i ndáil le trádáil lamháltas astaíochtaí gás ceaptha teasa laistigh den Chomhphobal (CTA AE), lena n-áirítear i gcórais bainistíochta fuinnimh, má chomhlíonann siad na híoscseanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn VI.

Fuinnimh), nó, má chuirtear iniúchadh fuinnimh san áireamh, EN ISO 14000 (Córais Bainistíochta Comhshaoil) a chur san áireamh sna hiniúchtaí fuinnimh agus ba cheart dóibh, dá bhrí sin, a bheith i gcomhréir le hIarscríbhinn VI a ghabhann leis an Treoir seo toisc nach dtéann forálacha den sórt sin níos faide ná ceanglais na gcaighdeán ábhartha sin. Tá caighdeán sonrath Eorpach maidir le hiniúchtaí fuinnimh á fhorbairt i láthair na huair. Féadfar iniúchtaí fuinnimh a dhéanamh ar bhonn neamhspleách nó mar chuid de chóras bainistíochta comhshaoil níos leithne nó de chonradh feidhmíochta fuinnimh. I ngach cás den sórt sin, ba cheart na córais sin a bheith i gcomhréir leis na híoscseanglais in Iarscríbhinn VI. Ina theannta sin, féadfar a mheas go bhfuil sásraí agus scéimeanna sonracha arna mbunú chun faireachán a dhéanamh ar astaíochtaí agus ídiú breosla ag oibreoirí iompair áirithe i gcomhréir le hiniúchtaí fuinnimh, mar shampla faoi dhlí an Aontais Eorpaigh, faoin scéim i ndáil le trádáil lamháltas astaíochtaí gás ceaptha teasa laistigh den Chomhphobal (CTA AE), lena n-áirítear i gcórais bainistíochta fuinnimh, má chomhlíonann siad na híoscseanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn VI.

Or. en

Réasúimí

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 18

Togra le haghaidh Treorach Aithris 66

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(66) Is earnáil eile atá ag dul i dtábhacht í earnáil theicneolaíocht na faisnéise agus

Leasú

(66) Is earnáil eile atá ag dul i dtábhacht í earnáil theicneolaíocht na faisnéise agus

na cumarsáide (TFC). In 2018 b'ionann ídiú fuinnimh na lárionad sonraí san Aontas agus 76,8 TWh. Meastar go dtiocfaidh méadú 28 % air sin go 98.5 TWh faoi 2030. Is féidir an méadú sin i ndearbhthearmaí a fheiceáil i dtéarmaí coibhneasta chomh maith: laistigh den Aontas, b'ionann éileamh na n-ionad sonraí ar leictreachas agus 2,7 % den éileamh ar leictreachas in 2018 agus beidh siad sroichfidh siad 3,21 % faoi 2030 má leantar leis an bhforbairt ar an gconair reatha. Cuireadh i dtábhacht cheana féin i Straitéis Dhigiteach an Aontais an gá atá le lárionaid sonraí atá thar a bheith éifeachtúil ó thaobh fuinnimh de agus atá inbhuanaithe agus iarrtar inti bearta trédhearcachta le haghaidh oibreoirí teileachumarsáide maidir lena lorg comhshaoil. Chun forbairt inbhuanaithe a chur chun cinn in earnáil TFC, go háirithe i gcás lárionad sonraí, ba cheart do na Ballstáit sonraí a bhailiú agus a fhoilsiú, sonraí atá ábhartha maidir le feidhmíocht fuinnimh agus lorg uisce na lárionad sonraí. Níor cheart do na Ballstáit sonraí a bhailiú agus a fhoilsiú ach faoi lárionaid sonraí a bhfuil ***lorg suntasach*** acu, a bhféadfadh dearadh iomchuí nó idirghabhálacha éifeachtúlachta iomchuí, le haghaidh suiteálacha nua nó suiteálacha atá ann cheana faoi seach, a bheith mar thoradh air sin, go dtiocfadh laghdú suntasach ar ídiú fuinnimh agus uisce nó athúsáid dramhtheasa i saoráidí in aice láimhe agus i líonraí teasa. ***Is féidir táscaire*** inbhuanaitheachta lárionaid sonraí a bhunú ar bhonn na sonraí sin arna mbailiú

na cumarsáide (TFC). In 2018 b'ionann ídiú fuinnimh na lárionad sonraí san Aontas agus 76,8 TWh. Meastar go dtiocfaidh méadú 28 % air sin go 98.5 TWh faoi 2030. Is féidir an méadú sin i ndearbhthearmaí a fheiceáil i dtéarmaí coibhneasta chomh maith: laistigh den Aontas, b'ionann éileamh na n-ionad sonraí ar leictreachas agus 2,7 % den éileamh ar leictreachas in 2018 agus beidh siad sroichfidh siad 3,21 % faoi 2030 má leantar leis an bhforbairt ar an gconair reatha. Cuireadh i dtábhacht cheana féin i Straitéis Dhigiteach an Aontais an gá atá le lárionaid sonraí atá thar a bheith éifeachtúil ó thaobh fuinnimh de agus atá inbhuanaithe agus iarrtar inti bearta trédhearcachta le haghaidh oibreoirí teileachumarsáide maidir lena lorg comhshaoil. Chun forbairt inbhuanaithe a chur chun cinn in earnáil TFC, go háirithe i gcás lárionad sonraí, ba cheart do na Ballstáit sonraí a bhailiú agus a fhoilsiú, sonraí atá ábhartha maidir le feidhmíocht fuinnimh agus lorg uisce na lárionad sonraí. Níor cheart do na Ballstáit sonraí a bhailiú agus a fhoilsiú ach faoi lárionaid sonraí ***ag a bhfuil éileamh suiteáilte cumhachta TF cothrom le nó níos mó ná 100 kW***, a bhféadfadh dearadh iomchuí nó idirghabhálacha éifeachtúlachta iomchuí, le haghaidh suiteálacha nua nó suiteálacha atá ann cheana faoi seach, a bheith mar thoradh air sin, go dtiocfadh laghdú suntasach ar ídiú fuinnimh agus uisce nó athúsáid dramhtheasa i saoráidí in aice láimhe agus i líonraí teasa. ***Ba cheart táscairí*** inbhuanaitheachta lárionaid sonraí a bhunú ar bhonn na sonraí sin arna mbailiú ***D'fhonn nochtadh a éascú, ba cheart don Choimisiún treoirlínte a ullmhú ina leagfar amach an fhaisnéis atá le soláthar maidir le lárionaid sonraí, tar éis comhairliúcháin iomchuí a dhéanamh leis na geallsealbhóirí. Tá sé ríthábhachtach go mbeadh cur chuige comhchuibhithe le rialacha caighdeánacha i ngach Ballstát, chun scéimrí tuairiscithe éagsúla,***

Leasú 19

**Togra le haghaidh Treorach
Aithris 67**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(67) Is féidir táscairí inbhuanaitheachta an lárionaid sonraí a úsáid chun ceithre bhunghné d'ionad sonraí inbhuanaithe a thomhas, eadhon a éifeachtaí atá sé maidir le húsáid fuinnimh, méid an fhuinnimh sin a thagann ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, athúsáid aon dramhtheas a tháirgeann sé agus úsáid fionnuisce. Ba cheart go n-ardódh táscairí inbhuanaitheachta na lárionad sonraí feasacht i measc úinéirí agus oibreoirí lárionaid sonraí, monarú trealaimh, forbróirí bogearraí agus seirbhísí, úsáideoirí seirbhísí lárionaid sonraí ar gach leibhéal chomh maith le heintitis agus eagraíochtaí a úsáideann nó a sholáthraíonn néalseirbhísí agus seirbhísí lárionaid sonraí. Ba cheart go dtabharfar muinín leis sin freisin maidir leis na feabhsuithe iarbhír tar éis iarrachtaí agus beart chun inbhuanaitheacht na lárionad sonraí nua nó na lárionad sonraí atá ann cheana a mhéadú. Ar deireadh, ba cheart é a úsáid mar bhonn do phleanáil agus do chinnteoireacht thrédhearcach fhianaisebhunaithe. Ba cheart úsáid táscairí inbhuanaitheachta an lárionaid sonraí a bheith roghnach do na Ballstáit. Ba cheart úsáid táscaire inbhuanaitheachta an lárionaid sonraí a bheith *roghnach* do na Ballstáit.

Leasú

(67) Is féidir táscairí inbhuanaitheachta an lárionaid sonraí a úsáid chun ceithre bhunghné d'ionad sonraí inbhuanaithe a thomhas, eadhon a éifeachtaí atá sé maidir le húsáid fuinnimh, méid an fhuinnimh sin a thagann ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, athúsáid aon dramhtheas a tháirgeann sé agus úsáid fionnuisce. Ba cheart go n-ardódh táscairí inbhuanaitheachta na lárionad sonraí feasacht i measc úinéirí agus oibreoirí lárionaid sonraí, monarú trealaimh, forbróirí bogearraí agus seirbhísí, úsáideoirí seirbhísí lárionaid sonraí ar gach leibhéal chomh maith le heintitis agus eagraíochtaí a úsáideann nó a sholáthraíonn néalseirbhísí agus seirbhísí lárionaid sonraí. Ba cheart go dtabharfar muinín leis sin freisin maidir leis na feabhsuithe iarbhír tar éis iarrachtaí agus beart chun inbhuanaitheacht na lárionad sonraí nua nó na lárionad sonraí atá ann cheana a mhéadú. Ar deireadh, ba cheart é a úsáid mar bhonn do phleanáil agus do chinnteoireacht thrédhearcach fhianaisebhunaithe. Ba cheart úsáid táscairí inbhuanaitheachta an lárionaid sonraí a bheith roghnach do na Ballstáit. Ba cheart úsáid táscaire inbhuanaitheachta an lárionaid sonraí a bheith *éigeantach* do na Ballstáit.

**Togra le haghaidh Treorach
Aithris 92**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(92) Ba cheart aitheantas a thabhairt don rannchuidiú a dhéanann pobail fuinnimh in-athnuaite, de bhun Threoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸⁰, agus pobail fuinnimh saoránach, de réir Threoir (AE) 2019(944), le cuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais do Eoraip agus le Plean um Sprioc Aeráide 2030. Ba cheart do na Ballstáit dá bharr sin, breithniú a dhéanamh ar ról na bpobal fuinnimh in-athnuaite agus na bpobal fuinnimh saoránach agus iad a chur chun cinn. Féadfaidh na pobail sin cabhrú leis na Ballstáit cuspóirí na Treorach a bhaint amach trí éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn ar an leibhéal áitiúil nó ar an leibhéal teaghlaigh. Féadann siad grúpaí áirithe custaiméirí teaghlaigh a chumasú lena n-áirítear custaiméirí i gceantair thuaithe agus iargúlta agus iad a spreagadh chun páirt a ghlacadh i dtionscadail agus in idirghabhálaithe fuinnimh. **Féadann** pobail fuinnimh ***cabhrú leis an mbochtaineacht fuinnimh a chomhrac trí thionscadail éifeachtúlachta fuinnimh, trí ídiú fuinnimh laghdaithe agus trí tharaifí soláthair níos ísle a éascú.***

⁸⁰ Treoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn (IO L 328, 21.12.2018, lch. 82).

Leasú

(92) Ba cheart aitheantas a thabhairt don rannchuidiú a dhéanann pobail fuinnimh in-athnuaite, de bhun Threoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸⁰, agus pobail fuinnimh saoránach, de réir Threoir (AE) 2019(944), le cuspóirí an Chomhaontaithe Ghlais do Eoraip agus le Plean um Sprioc Aeráide 2030. Ba cheart do na Ballstáit dá bharr sin, breithniú a dhéanamh ar ról na bpobal fuinnimh in-athnuaite agus na bpobal fuinnimh saoránach agus iad a chur chun cinn. Is féidir leis na pobail sin cabhrú leis na Ballstáit cuspóirí na Treorach seo a bhaint amach ***agus bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a chur chun feidhme ar an leibhéal áitiúil*** trí éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn ar an leibhéal áitiúil nó ar leibhéal an teaghlaigh, ***agus i bhfoirgnimh phoiblí i gcomhar leis na húdaráis áitiúla.*** Féadann siad grúpaí áirithe custaiméirí teaghlaigh a chumasú lena n-áirítear custaiméirí i gceantair thuaithe agus iargúlta agus iad a spreagadh chun páirt a ghlacadh i dtionscadail agus in idirghabhálaithe fuinnimh. ***Tá ról láidir ag*** pobail fuinnimh ***freisin ó thaobh oideachas a chur ar fáil do shaoránaigh agus cur le feasacht na saoránach maidir leis na bearta is féidir leo a dhéanamh chun coigilteas fuinnimh a bhaint amach.***

⁸⁰ Treoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn (IO L 328, 21.12.2018, lch. 82).

Leasú 21**Togra le haghaidh Treorach
Aithris 124***Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún*

(124) Leis na hathruithe a thugtar isteach leis an Treoir seo d'fhéadfadh sé go mbeadh ceanglas ann maidir le leasú ina dhiaidh sin ar Rialachán (AE) 2018/1999 chun comhleanúnachas idir an dá ghníomh dlí a áirithiú. Forálacha nua, atá gaolmhar go príomha le ranníocaíochtaí náisiúnta a shocrú, le sásraí líonta bearna agus le hoibleagáidí tuairiscithe, ba cheart iad a chuíchóiriú agus a aistriú chuig an Rialachán sin, a luaithe a leasófar é. D'fhéadfadh sé go mbeadh gá athmheastóireacht a dhéanamh ar fhorálacha Rialachán (AE) 2018/1999 i bhfianaise na n-athmheasúnú i bhfianaise na n-athruithe atá beartaithe sa Treoir seo. Níor cheart a chruthú leis na ceanglais tuairiscithe agus faireacháin bhreise a leagtar síos aon chóras nua comhthreomhar tuairiscithe, ach bheidís faoi réir an chreata faireacháin agus tuairiscithe atá ann cheana faoi Rialachán (AE) 2018/1999.

Leasú

(124) Leis na hathruithe a thugtar isteach leis an Treoir seo d'fhéadfadh sé go mbeadh ceanglas ann maidir le leasú ina dhiaidh sin ar Rialachán (AE) 2018/1999 chun comhleanúnachas idir an dá ghníomh dlí a áirithiú. Forálacha nua, atá gaolmhar go príomha le ranníocaíochtaí náisiúnta **ceangailteacha** a shocrú mar aon le **conairí agus na garspriocanna** a ghabhann leo, le sásraí líonta bearna agus le hoibleagáidí tuairiscithe, ba cheart iad a chuíchóiriú agus a aistriú chuig an Rialachán sin, a luaithe a leasófar é. D'fhéadfadh sé go mbeadh gá athmheastóireacht a dhéanamh ar fhorálacha Rialachán (AE) 2018/1999 i bhfianaise na n-athmheasúnú i bhfianaise na n-athruithe atá beartaithe sa Treoir seo. Níor cheart a chruthú leis na ceanglais tuairiscithe agus faireacháin bhreise a leagtar síos aon chóras nua comhthreomhar tuairiscithe, ach bheidís faoi réir an chreata faireacháin agus tuairiscithe atá ann cheana faoi Rialachán (AE) 2018/1999.

Or. en

Leasú 22**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 1 – mír 1 – fomhír 1***Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún*

1. Leis an Treoir seo, bunaítear creat comhchoiteann de bhearta chun éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn

Leasú

1. Leis an Treoir seo, bunaítear creat comhchoiteann de bhearta chun éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn

laistigh den Aontas chun a áirithiú go gcomhlíonfar sprioc an Aontais maidir le héifeachtúlacht fuinnimh agus go n-éascóidh sé a thuilleadh feabhsuithe fuinnimh.

laistigh den Aontas chun a áirithiú go gcomhlíonfar sprioc ***cheangailteach*** an Aontais maidir le héifeachtúlacht fuinnimh agus go n-éascóidh sé a thuilleadh feabhsuithe fuinnimh. ***Cuidíonn sé freisin leis an Aontas a chumasú chun a chuid gealltanais faoi Chomhaontú Pháras a chomhlíonadh.***

Or. en

Leasú 23

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 1 – mír 1 – fomhír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leis an Treoir seo, leagtar síos rialacha atá ceaptha chun an éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun feidhme mar thosaíocht thar gach earnáil, bacainní i margadh an fhuinnimh a bhaint agus chun clistí a shárú sa mhargadh a chuireann bac ar éifeachtúlacht i soláthar fuinnimh agus in úsáid fuinnimh. Déantar foráil leis freisin maidir le rannchuidithe éifeachtúlachta fuinnimh náisiúnta táscacha do 2030.

Leasú

Leis an Treoir seo, leagtar síos rialacha atá ceaptha chun an éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun feidhme mar thosaíocht thar gach earnáil, bacainní i margadh an fhuinnimh a bhaint agus chun clistí a shárú sa mhargadh a chuireann bac ar éifeachtúlacht i soláthar fuinnimh agus in úsáid fuinnimh. Déantar foráil léi freisin maidir le rannchuidithe éifeachtúlachta fuinnimh náisiúnta ***ceangailteacha*** do 2030.

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 24

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 2 – mír 1 – pointe 3 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(3a) Ciallaíonn ‘éifeachtúlacht córais’

réitigh atá tíosach ar fhuinneamh a roghnú i gcás ina gcumasófar leo freisin bealach dícharbónaithe costéifeachtach, solúbthacht bhreise agus úsáid éifeachtúil acmhainní;

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loigic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 25

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 2 – mír 1 – pointe 48

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(48) ciallaíonn ‘bochtaineacht fuinnimh’ easpa rochtana teaghlaigh ar sheirbhísí riachtanacha fuinnimh *is* cloch bhoinn faoi chaighdeán maith maireachtála *agus sláinte*, lena n-áirítear *teas*, fuarú agus soilsíú leormhaith agus an fuinneamh chun cumhacht a thabhairt d’fhearais leictreacha, sa chomhthéacs náisiúnta ábhartha, sa bheartas sóisialta atá ann cheana agus i mbeartais ábhartha eile.

Leasú

(48) Ciallaíonn 'bochtaineacht fuinnimh' *neamhábaltaacht teaghlaigh, atá nasctha le neamh-acmhainneacht, chun freastal ar a riachtanais bhunúsacha soláthair fuinnimh* agus easpa rochtana ar sheirbhísí riachtanacha fuinnimh *amhail bunleibhéil chompoird agus sláinte a ráthú*, caighdeán maith maireachtála, lena n-áirítear *téamh agus* fuarú leordhóthanach, soilsíú, agus fuinneamh d’fhearais chumhachta, sa chomhthéacs náisiúnta ábhartha, an beartas sóisialta atá ann cheana agus beartais ábhartha eile, *mar thoradh ar ioncam indiúscartha neamhleor.*

Or. en

Leasú 26

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 2 – mír 1 – pointe 50 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(50a) Ciallaíonn ‘straitéis

rannpháirtíochta' straitéis lena leagtar síos cuspóirí agus lena mbunaítear an próiseas trína mbeidh na geallsealbhóirí ábhartha uile rannpháirteach ar an leibhéal náisiúnta agus ar an leibhéal áitiúil, lena n-áirítear ionadaithe na sochaí sibhialta amhail eagraíochtaí tomhaltóirí sa phróiseas ceaptha beartas, agus é mar aidhm leis aiseolas a fháil maidir leis na beartais sin agus feabhas a chur ar n-inghlacthacht leis an bpobal;

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 27

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 2 – mír 1 – pointe 50 b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(50 b) Ciallaíonn 'foirgnimh threasacha' foirgnimh atá á n-áitiú go hiomlán ag údaráis phoiblí, ag cumainn agus ag cuideachtaí a chuireann seirbhísí poiblí ar fáil, amhail oideachas (náiscoilleana, scoilleana, ollscoilleana, etc.), sláinte (ospidéal, títhe altranais do dhaoine scothaosta, etc.) agus seirbhísí sóisialta (amhail ionaid phobail a fhreastalaíonn ar dhaoine óga, daoine aosta nó daoine atá ina gcónaí i dteaghlaigh ar ioncam íseal).

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 28

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 3 – mír 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. I gcomhréir le bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh, áiritheoidh na Ballstáit *go gcuirfear* réitigh éifeachtúlachta fuinnimh *san áireamh* sna cinntí pleanála, beartais agus *móra* infheistíochta a bhaineann leis na hearnálacha seo a leanas:

Leasú

1. I gcomhréir leis an gcéad phrionsabal maidir le héifeachtúlacht fuinnimh *agus mar a shonraítear tuilleadh sa Mholadh ón gCoimisiún an 28 Meán Fómhair 2021 dar teideal ‘Éifeachtúlacht Fuinnimh ar dtús: ó phrionsabail go cleachtas – Treoirlínte agus samplaí dá gcur chun feidhme sa chinnteoireacht san earnáil fuinnimh agus níos faide i gcéin’*, áiritheoidh na Ballstáit *go ndéanfar measúnú leordhóthanach agus córasach ar réitigh éifeachtúlachta fuinnimh, lena n-áirítear acmhainní ó thaobh an éilimh de agus solúbthachtaí an chórais*, sna cinntí pleanála, beartais agus infheistíochta a bhaineann leis na hearnálacha seo a leanas:

Or. en

Leasú 29

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 3 – mír 1 – pointe b a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(ba) san earnáil airgeadais phoiblí agus phríobháideach, áit ar féidir le seirbhísí agus ionstraimí airgeadais rannchuidiú le bearta éifeachtúlachta fuinnimh.

Leasú

Or. en

Leasú 30

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 2**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Áiritheoidh na Ballstáit go bhfíoróidh na heintitis ábhartha cur i bhfeidhm bhunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh i gcás ina bhfuil cinntí beartais, pleanála agus infheistíochta faoi réir ceanglas formheasa agus faireacháin.

Leasú

2. Áiritheoidh na Ballstáit go bhfíoróidh na heintitis ábhartha cur i bhfeidhm bhunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh **agus, i gcás inarb iomchuí, comhtháthú earnála agus tionchair thrasearnála a bhreithniú** i gcás ina bhfuil cinntí beartais, pleanála agus infheistíochta faoi réir ceanglas formheasa agus faireacháin.

Or. en

Leasú 31

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 3 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) **cur i bhfeidhm modheolaíochtaí costais is tairbhe a chur chun cinn agus a áirithiú, i gcás ina bhfuil gá le measúnuithe costais is tairbhe, lena bhféadfar measúnú cuí a dhéanamh ar thairbhí níos leithne a bhaineann le réitigh éifeachtúlachta fuinnimh ó thaobh na sochaí de;**

Leasú

(a) **modheolaíocht costais is tairbhe a fhorbairt, a chur i bhfeidhm agus a chur ar fáil go poiblí lenar féidir measúnú cuí a dhéanamh ar na tairbhí níos leithne a bhaineann le réitigh éifeachtúlachta fuinnimh ó thaobh na sochaí de, lena n-áirítear meastachán ar chostais iomlána thionchair an athraithe aeráide amach anseo ar na córais fuinnimh, a bheidh infheidhme maidir le hearnálacha a bhaineann le fuinneamh, go háirithe giniúint fuinnimh, claochlú, tarchur agus dáileadh, agus úsáid fuinnimh, amhail foirgnimh, tionscal lena n-áirítear FBManna, iompar, seirbhísí Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide (TFC) agus talmhaíocht;**

Or. en

Leasú 32

Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 3 – pointe a a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(aa) a áirithiú go dtiocfaidh laghdú ar astaíochtaí gás ceaptha teasa in aghaidh an aonaid tomhaltais as réitigh éifeachtúlachta fuinnimh faoi thionchar an phrionsabail ‘tús áite a thabhairt don éifeachtúlacht fuinnimh’;

Or. en

Leasú 33

Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 3 – pointe b

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(b) eintiteas a shainaitint a bheidh freagrach as faireachán a dhéanamh ar chur i bhfeidhm bhunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh agus thionchar na gcinntí pleanála, beartais agus infheistíochta ar ídiú fuinnimh **agus** ar éifeachtúlacht fuinnimh;

(b) eintiteas a shainaitint a bheidh freagrach as faireachán a dhéanamh ar chur i bhfeidhm chéadphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh agus thionchair na gcinntí pleanála, beartais agus infheistíochta ar ídiú fuinnimh, éifeachtúlacht fuinnimh **agus córais fuinnimh, lena n-áirítear na tairbhí gaolmhara a bhaineann le céadphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh;**

Or. en

Leasú 34

Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 3 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(c) tuarascáil a chur chuig an gCoimisiún, mar chuid de na tuarascálacha comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide ar dhul chun cinn i gcomhréir le

(c) tuarascáil a chur chuig an gCoimisiún, mar chuid de na tuarascálacha comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide ar dhul chun cinn i gcomhréir le

hAirteagal 17 de Rialachán (AE)
2018/1999 maidir leis an gcaoi ar cuireadh
an prionsabal san áireamh sna cinntí
náisiúnta agus réigiúnacha maidir le
pleanáil, beartas agus infheistíocht mhór a
bhaineann leis na córais fuinnimh náisiúnta
agus réigiúnacha.

hAirteagal 17 de Rialachán (AE)
2018/1999 maidir leis an gcaoi ar cuireadh
***céadphrionsabal na héifeachtúlachta
fuinnimh*** san áireamh sna cinntí náisiúnta
agus réigiúnacha maidir le pleanáil, beartas
agus infheistíocht mhór a bhaineann leis na
córais fuinnimh náisiúnta agus réigiúnacha,
***agus an méid seo a leanas ar áireamh sa
tuarascáil sin ach gan í a bheith teoranta
dó sin:***

Or. en

Leasú 35

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 3 – mír 3 – pointe c – pointe i (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***(i) measúnú ar chur i bhfeidhm
córasach chéadphrionsabal na
héifeachtúlachta fuinnimh sna cinntí
náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla maidir
le pleanáil, beartas agus infheistíocht a
bhaineann leis na córais fuinnimh
náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla;***

Or. en

Leasú 36

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 3 – mír 3 – pointe c – pointe ii (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***(ii) liosta gníomhaíochtaí arna
ndéanamh chun bhacainní rialála nó
neamhrialála ar éifeachtúlacht fuinnimh
a bhaint chun réitigh ar thaobh an éilimh
a chur ar chomhchéim le bearta ó thaobh
an tsoláthair de, lena n-áirítear trí
reachtaíocht náisiúnta agus bearta atá
contrártha don chéad phrionsabal maidir***

le héifeachtúlacht fuinnimh a shainaithint agus a bhaint;

Or. en

Leasú 37

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 3 – pointe c – pointe ii (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(iii) measúnú ar thionchar chéadphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh ar ídiú fuinnimh agus ar na córais fuinnimh, agus na tairbhí a bhaineann leis;

Or. en

Leasú 38

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 3 – pointe c a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(ca) a áirithiú go mbeidh na hinfheistíochtaí a dhéanfar inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de ag gach céim den slabhra luacha fuinnimh agus go gcuirfear prionsabail na ciorclaíochta i bhfeidhm maidir le hathchóiriú foirgneamh;

Or. en

Leasú 39

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 3 – pointe c b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(cb) a áirithiú go mbeidh cur i bhfeidhm chéad phrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh comhsheasmhach le cúinsí éifeachtúlachta córais, chun an éifeachtúlacht a uasmhéadú in úsáid an bhonneagair fuinnimh atá ann cheana, na n-amhábhhar criticiúil agus na ndeiseanna criticiúla do chomhtháthú an chórais chliste ar fud na n-earnálacha, lena n-áirítear in earnáil an iompair agus in earnálacha cónaithe.

Or. en

Leasú 40

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 3 – mír 3 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3a. Faoi 30 Meitheamh 2024, glacfaidh an Coimisiún gníomh tarmhligthe lena bhforlíontar an Treoir seo trí chomhchreat ginearálta a bhunú ba cheart do na Ballstáit a úsáid chun na modheolaíochtaí costais is tairbhe dá dtagraítear i mír 3, pointe (a) a dhearadh, chun inchomparáideacht a áirithiú ach fós an deis a fhágáil ag na Ballstáit iad féin a oiriúnú d'imthosca náisiúnta agus áitiúla.

Or. en

Leasú 41

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 4 – mír 1**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

1. Áiritheoidh na Ballstáit i dteannta a chéile laghdú **9 %** ar a laghad ar ídiú

1. Áiritheoidh na Ballstáit i dteannta a chéile laghdú **19 %** ar a laghad ar ídiú

críochnaitheach fuinnimh an Aontais in 2030 i gcomparáid le réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2020 ionas nach mó ná **787** Mtoe idiú críochnaitheach fuinnimh an Aontais agus nach mó ná **1023** Mtoe idiú fuinnimh phríomhúil an Aontais in 2030.⁹¹

⁹¹ Socraíodh agus ríomhadh sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais ar dtús agus úsáid á baint as réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2007 do 2030 mar bhunlíne. Leis an athrú ar mhodheolaíocht Eurostat chun cothromaíocht fuinnimh a ríomh agus feabhsuithe ar réamh-mheastacháin samhaltaithe ina dhiaidh sin, is gá an bunlíne a athrú. Dá bhrí sin, agus an cur chuige céanna á úsáid chun an sprioc a shainiú, is é sin le rá é a chur i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin bhunlíne amach anseo, leagtar síos uailmhian sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais do 2030 i gcomparáid le réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2020 do 2030 a léiríonn rannchuidithe náisiúnta ó NECPanna. Leis an mbunlíne nuashonraithe sin, beidh ar an Aontas a uailmhian maidir le héifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú 9 % ar a laghad in 2030 i gcomparáid le leibhéal na n-iarrachtaí a rinneadh faoi Chás Tagartha 2020. Ní dhéanann an bealach nua chun leibhéal uailmhéine spriocanna an Aontais a chur in iúl difear don leibhéal iarrachta atá ag teastáil.

críochnaitheach fuinnimh an Aontais in 2030 i gcomparáid le réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2020 ionas nach mó ná **700** Mtoe idiú críochnaitheach fuinnimh an Aontais agus nach mó ná **911** Mtoe idiú fuinnimh phríomhúil an Aontais in 2030.

⁹¹ Socraíodh agus ríomhadh sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais ar dtús agus úsáid á baint as réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2007 do 2030 mar bhunlíne. Leis an athrú ar mhodheolaíocht Eurostat chun cothromaíocht fuinnimh a ríomh agus feabhsuithe ar réamh-mheastacháin samhaltaithe ina dhiaidh sin, is gá an bunlíne a athrú. Dá bhrí sin, agus an cur chuige céanna á úsáid chun an sprioc a shainiú, is é sin le rá é a chur i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin bhunlíne amach anseo, leagtar síos uailmhian sprioc éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais do 2030 i gcomparáid le réamh-mheastacháin Chás Tagartha 2020 do 2030 a léiríonn rannchuidithe náisiúnta ó NECPanna. Leis an mbunlíne nuashonraithe sin, beidh ar an Aontas a uailmhian maidir le héifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú 9 % ar a laghad in 2030 i gcomparáid le leibhéal na n-iarrachtaí a rinneadh faoi Chás Tagartha 2020. Ní dhéanann an bealach nua chun leibhéal uailmhéine spriocanna an Aontais a chur in iúl difear don leibhéal iarrachta atá ag teastáil.

Or. en

Leasú 42

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 4 – mír 2 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Leagfaidh gach Ballstát síos rannchuidithe éifeachtúlachta fuinnimh náisiúnta d'idiú críochnaitheach

Leasú

2. Leagfaidh gach Ballstát síos rannchuidithe **ceangailteacha** éifeachtúlachta fuinnimh náisiúnta d'idiú

fuinnimh agus phríomhúil chun sprioc cheangailteach an Aontais a leagtar amach i mír 1 a bhaint amach go comhpháirteach. Tabharfaidh Ballstáit fógra don Choimisiún maidir leis na rannchuidithe sin mar aon le conair **tháscach** do na rannchuidithe sin mar chuid de na nuashonruithe ar a bpleananna comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide i gcomhréir le hAirteagal 14 de Rialachán (AE) 2018/1999, agus mar chuid dá bpleananna comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide dá dtagraítear sa nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 3 agus Airteagail 7 go 12 de Rialachán (AE) 2018/1999, agus i gcomhréir leis an nós imeachta sin. **Agus é sin á dhéanamh acu**, déanfaidh na Ballstáit an foirmle a sainmhíniú in Iarscríbhinn I den Treoir seo **a úsáid** agus a mhíniú cén chaoi, agus na sonraí arb ar a mbonn a rinneadh na rannchuidithe a ríomh.

críochnaitheach fuinnimh agus phríomhúil chun sprioc cheangailteach an Aontais a leagtar amach i mír 1 a bhaint amach go comhpháirteach. Tabharfaidh Ballstáit fógra don Choimisiún maidir leis na rannchuidithe sin mar aon le conair **conair líneach cheangailteach le dhá phointe tagartha (clocha míle) in 2025 agus 2027** do na rannchuidithe sin mar chuid de na nuashonruithe ar a bpleananna comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide i gcomhréir le hAirteagal 14 de Rialachán (AE) 2018/1999, agus mar chuid dá bpleananna comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide dá dtagraítear sa nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 3 agus Airteagail 7 go 12 de Rialachán (AE) 2018/1999, agus i gcomhréir leis an nós imeachta sin. **Agus a ranniocaíochtaí ceangailteacha náisiúnta á leagan síos**, déanfaidh na Ballstáit an foirmle a sainmhíniú in Iarscríbhinn I den Treoir seo **a chur i bhfeidhm** agus a mhíniú cén chaoi, agus na sonraí arb ar a mbonn a rinneadh na rannchuidithe a ríomh.

Or. en

Leasú 43

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 4 – mír 2 – fomhír 3 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Agus na rannchuidithe sin á leagan síos, cuirfidh na Ballstáit na nithe seo a leanas san áireamh:

Leasú

Beidh an fhoirmle a leagtar amach in Iarscríbhinn I bunaithe ar chritéir oibiachtúla, agus an méid seo a leanas á chur san áireamh:

Or. en

Réasúimú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loigic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 44

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 4 – mír 2 – fomhír 3 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) nach bhféadfaidh ídiú fuinnimh an Aontais in 2030 a bheith níos mó ná **787** Mtoe den ídiú fuinneamh deiridh nó níos mó ná **1023** Mtoe den ídiú fuinnimh phríomhúil;

Leasú

(a) nach bhféadfaidh ídiú fuinnimh an Aontais in 2030 a bheith níos mó ná **700** Mtoe den ídiú fuinneamh deiridh nó níos mó ná **911** Mtoe den ídiú fuinnimh phríomhúil;

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loigic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 45

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 4 – mír 2 – fomhír 3 – pointe d – an chuid réamhráiteach**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) **aon** tosca ábhartha a dhéanann difear d'iarrachtaí éifeachtúlachta, **amhail**:

Leasú

(d) na tosca ábhartha **seo a leanas** a dhéanann difear d'iarrachtaí éifeachtúlachta:

Or. en

Leasú 46

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 4 – mír 2 – fomhír 3 – pointe d – pointe iii a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(iii a) déine gás ceaptha teasa an chórais fuinnimh;

Leasú 47

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 4 – mír 2 – fomhír 3 – pointe e**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e) cúinsí náisiúnta eile a dhéanann difear d'ídiú fuinnimh, go háirithe:

scriosta

(i) athruithe ar an OTI agus réamhthuar ina leith.

(ii) athruithe ar allmhairithe agus ar onnmhairithe fuinnimh, forbairtí i meascán fuinnimh agus breoslaí inbhuanaithe a chur chun feidhme;

(iii) forbairt gach foinse fuinnimh in-athnuaite, fuinneamh núicléach, gabháil agus stóráil carbóin;

(iv) dícharbónú tionscal dianfhuinnimh.

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loigic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 48

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 4 – mír 3 – an chuid réamhráiteach**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3. I gcás ina gcinneann an Coimisiún, ar bhonn a mheasúnaithe de bhun Airteagal 29(1) agus (3) de Rialachán (AE) 2018/1999, nach ndearnadh dul chun cinn leordhóthanach maidir leis na rannchuidithe éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach, áiritheoidh na Ballstáit atá

3. Déanfaidh an Coimisiún, de bhun Airteagal 29(1) agus (3) de Rialachán (AE) 2018/1999, measúnú ar dhul chun cinn na mBallstát maidir lena ranníocaíochtaí ceangailteacha náisiúnta agus a ngarspriocanna ceangailteacha náisiúnta dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo a

os cionn a gconaire **thúscaigh** dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo go gcuirfear bearta breise chun feidhme laistigh de bhliain amháin tar éis an dáta a fuarthas measúnú an Choimisiúin chun a áirithiú go mbeidh siad ar an mbóthar ceart chun a rannchuidithe éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach. Áiritheofar sna bearta breise sin na bearta seo a leanas, ach ní bheidh siad teoranta dóibh:

bhaint amach. I gcás ina gcinneann an Coimisiún, **ar bhonn a mheasúnaithe**, nach ndearnadh dul chun cinn leordhóthanach maidir leis na rannchuidithe éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach, áiritheoidh na Ballstáit atá os cionn a gconairí dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo go gcuirfear bearta breise chun feidhme laistigh de bhliain amháin tar éis an dáta a fuarthas measúnú an Choimisiúin chun a áirithiú go mbeidh siad ar an mbóthar ceart chun a rannchuidithe éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach. Áiritheofar sna bearta breise sin na bearta seo a leanas, ach ní bheidh siad teoranta dóibh:

Or. en

Leasú 49

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 4 – mír 3 – fomhír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

I gcás ina bhfuil Ballstát os cionn a chonaire **thúscaigh** dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo, áireoidh sé ina thuarascáil chomhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide ar dhul chun cinn de bhun Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2018/1999, míniú ar **an gcaoi** a gcumhdóidh sé an bhearna chun a áirithiú go mbainfear amach a rannchuidithe náisiúnta éifeachtúlachta fuinnimh.

Leasú

I gcás ina bhfuil Ballstát os cionn a chonaire dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo, áireoidh sé ina thuarascáil chomhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide ar dhul chun cinn de bhun Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2018/1999, míniú ar **na bearta a thógfaidh sé lena** gcumhdófar an bhearna chun a áirithiú go mbainfear amach a rannchuidithe náisiúnta éifeachtúlachta fuinnimh **agus an méid coigiltis fuinnimh a bhfuiltear ag súil leis a bhainfear amach le gach beart.**

Or. en

Leasú 50

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 5 – mír 2

2. Áireoidh na Ballstáit, ina bpleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide agus ina nuashonrúcháin orthu de bhun Rialachán (AE) 2018/1999, liosta de chomhlachtaí poiblí a rannchuideoidh le comhlíonadh na hoibleagáide a leagtar amach i mír 1 den Airteagal seo, leis an laghdú ar ídiú fuinnimh atá le baint amach ag gach ceann acu **agus** leis na bearta atá beartaithe acu chun é a bhaint amach. Mar chuid dá dtuarascálacha comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide de bhun Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2018/1999, tuairisceoidh na Ballstáit don Choimisiún an laghdú ar ídiú críochnaitheach fuinnimh a baineadh amach go bliantúil.

2. Áireoidh na Ballstáit, ina bpleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide agus ina nuashonrúcháin orthu de bhun Rialachán (AE) 2018/1999, **an** liosta de na comhlachtaí poiblí **go léir** a rannchuideoidh le comhlíonadh na hoibleagáide a leagtar amach i mír 1 den Airteagal seo, leis an laghdú ar ídiú fuinnimh atá le baint amach ag gach ceann acu agus leis na bearta atá beartaithe acu chun é a bhaint amach **agus na coigiltis fuinnimh atá beartaithe a bhaint amach le gach beart**. Mar chuid dá dtuarascálacha comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide de bhun Airteagal 17 de Rialachán (AE) 2018/1999, tuairisceoidh na Ballstáit don Choimisiún an laghdú ar ídiú críochnaitheach fuinnimh a baineadh amach go bliantúil.

Or. en

Leasú 51

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 5 – mír 4

4. Tacóidh Ballstáit le comhlachtaí poiblí chun bearta feabhsaithe éifeachtúlacht fuinnimh a dhéanamh, lena n-áirítear ar leibhéal áitiúla agus réigiúnacha, trí threoir **a sholáthar**, deiseanna oiliúna agus forbartha inniúlachta a chur chun cinn agus comhar i measc comhlachtaí poiblí a spreagadh.

4. **Soláthróidh** na Ballstáit **tacaíocht airgeadais agus theicniúil do** chomhlachtaí poiblí agus bearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh á nglacadh acu **agus spreagfaidh siad iad na tairbhí níos leithne ná coigilteas fuinnimh a chur san áireamh amhail feabhas a chur ar cháilíocht aeir laistigh, ar cháilíocht fheabhsaithe chomhshaoil agus ar chompond maidir le foirgnimh phoiblí a athchóiriú, go háirithe scoileanna, tithe altranais do dhaoine scothaosta, ospidéal agus tithíocht shóisialta**, lena n-áirítear ar leibhéal réigiúnacha agus áitiúla. **Soláthróidh na Ballstáit** treoirlínte, a

chuirfidh forbairt inniúlachtaí agus deiseanna oiliúna chun cinn agus a spreagfaidh comhar i measc comhlachtaí poiblí.

Or. en

Leasú 52

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 5 – mír 5 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

5a. Spreagfaidh na Ballstáit comhlachtaí poiblí chun bearta leormhaithe a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar ghné théamh na bhfoirgneamh atá faoi úinéireacht nó ar áitiú comhlachtaí poiblí, go háirithe trí ionadú a dhéanamh ar shean-théitheoirí neamhéifeachtúla agus breoslaí iontaise a chéimniú amach de réir a chéile.

Or. en

Leasú 53

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 5 – mír 5 b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

5b. Tacóidh na Ballstáit le húdaráis réigiúnacha agus áitiúla agus lena ngníomhaireachtaí fuinnimh agus rachaidh siad i dteagmháil go gníomhach leo chun ionaid uileghnó a fhorbairt a chuirfidh comhairle agus réitigh theicniúla agus airgeadais ar fáil do theaghlaigh, trí phróiseas comhtháite.

Or. en

Leasú 54

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 5 – mír 5 c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

5c. Rachaidh na Ballstáit i dteagmháil le faireachlanna réigiúnacha ábhartha fuinnimh a bhfuil sainorduithe poiblí acu agus a bhfuil speisialaithe acu i mbailiú sonraí, próiseáil sonraí den sórt sin agus comhairle a sholáthar maidir le forbairt beartais agus leis an bpróiseas cinnteoireachta.

Or. en

Leasú 55

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 6 – mír 1 – an chuid réamhráiteach**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

1. Gan dochar d'Airteagal 7 de Threoir 2010/31/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁹², déanfaidh gach Ballstát a áirithiú go ndéantar athchóiriú ar 3 % ar a laghad den achar urláir iomlán sna foirgnimh théite agus/nó fuaraithe ar le comhlachtaí poiblí iad gach bliain chun ar a laghad a athrú ina bhfoirgnimh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh i gcomhréir le hAirteagal 9 de Threoir 2010/31/AE.

1. Gan dochar d'Airteagal 7 de Threoir 2010/31/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁹², déanfaidh gach Ballstát a áirithiú go ndéantar athchóiriú ar 3 % ar a laghad den achar urláir iomlán sna foirgnimh théite agus/nó fuaraithe ar le comhlachtaí poiblí iad **nó áitiú acu chomh maith le foirgnimh threasacha** gach bliain chun go n-athrófaí iad ar a laghad ina bhfoirgnimh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh i gcomhréir le hAirteagal 9 de Threoir 2010/31/AE.

⁹² Treoir 2010/31/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Bealtaine 2010 maidir le feidhmíocht fuinnimh foirgneamh (IO L 153, 18.6.2010, lch. 13).

⁹² Treoir 2010/31/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Bealtaine 2010 maidir le feidhmíocht fuinnimh foirgneamh (IO L 153, 18.6.2010, lch. 13).

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus go bhfuil dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 56

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 6 – mír 1 – fomhír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

I gcás ina n-áitíonn comhlachtaí poiblí foirgneamh nach leis na comhlachtaí poiblí é, feidhmeoidh siad a gcearta conarthacha a mhéid is féidir agus spreagfaidh siad úinéir an fhoirgnimh chun an foirgneamh a athchóiriú ina fhoirgneamh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh de i gcomhréir le hAirteagal 9 de Threoir 2010/31/AE. Agus conradh nua á thabhairt i gcrích acu chun foirgneamh a áitiú nach leo é, beidh sé **d'aidhm ag** comhlachtaí poiblí **go dtiocfaidh an** foirgneamh **sin** faoin dá aicme éifeachtúlachta fuinnimh is fearr ar an deimhniú feidhmíochta fuinnimh.

Leasú

I gcás ina n-áitíonn comhlachtaí poiblí foirgneamh nach leis na comhlachtaí poiblí é, feidhmeoidh siad a gcearta conarthacha a mhéid is féidir agus spreagfaidh siad úinéir an fhoirgnimh chun an foirgneamh a athchóiriú ina fhoirgneamh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh de i gcomhréir le hAirteagal 9 de Threoir 2010/31/AE. Agus conradh nua á thabhairt i gcrích acu chun foirgneamh a áitiú nach leo é, **áiritheoidh** na comhlachtaí poiblí **go dtiocfaidh an** foirgneamh **sin** faoin dá aicme éifeachtúlachta fuinnimh is fearr ar an deimhniú feidhmíochta fuinnimh.

Or. en

Leasú 57

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 6 – mír 1 – fomhír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Déanfar an ráta de 3% ar a laghad a ríomh ar achar urláir iomlán na bhfoirgneamh ag a bhfuil achar urláir úsáideach iomlán os cionn 250 m² ar le comhlachtaí poiblí an Bhallstáit lena mbaineann iad agus , ar an 1 Eanáir 2024, nach foirgnimh iad atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh .

Leasú

Déanfar an ráta de 3% ar a laghad a ríomh ar achar urláir iomlán na bhfoirgneamh ag a bhfuil achar urláir úsáideach iomlán os cionn 2 m² ar le comhlachtaí poiblí an Bhallstáit lena mbaineann iad **nó á áitiú** acu **chomh maith le foirgnimh threasacha** nach foirgnimh iad atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh ar an 1 Eanáir 2024.

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 58

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 6 – mír 1 – fomhír 3 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Agus bearta cur chun feidhme á bpleanáil acu faoin Airteagal seo, spreagfaidh na Ballstáit údaráis phoiblí chun breithniú a dhéanamh ar na tairbhí níos leithne ná coigiltis fuinnimh amhail feabhas ar an timpeallacht laistigh, ar an tsláinte agus ar cháilíocht an aeir laistigh chomh maith le compord i dtaobh foirgnimh phoiblí a athchóiriú, go háirithe scoileanna, tithe altranais do dhaoine scothaosta, ospidéal agus tithíocht shóisialta.

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 59

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 6 – mír 1 – fomhír 3 b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Leagfaidh na Ballstáit síos ceanglais chun a áirithiú, i gcás ina bhfuil sé indéanta go teicniúil agus go heacnamaíoch le linn athchóirithe, go mbeidh foirgnimh atá faoi úinéireacht nó

ar áitiú ag a gcomhlachtaí rialtais láir nó foirgnimh atá inrochtana go poiblí os cionn 500 m² feistithe le córais uathoibríthe agus rialaithe foirgnimh nó le réitigh eile chun sreabha fuinnimh a bhainistiú go gníomhach. Beidh na cumais ag na córais uathoibríthe agus rialaithe foirgnimh i gcomhréir le hAirteagal 14, mír 4 de Threoir (AE) 2018/844.

Or. en

Réasúimí

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 60

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 6 – mír 3 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Chun críocha an Airteagail seo , cuirfidh Ballstáit ar fáil don phobal fardal d'fhoirgnimh théite agus/nó fuaraithe de chuid comhlachtaí poiblí ag a bhfuil achar urláir úsáideach iomlán de níos mó ná 250 m². Déanfar an fardal seo a uasdátú ar a laghad uair sa bhliain. Beidh san fhardal ar a laghad na sonraí seo a leanas:

Leasú

3. Chun críocha an Airteagail seo , cuirfidh Ballstáit ar fáil don phobal fardal d'fhoirgnimh théite agus/nó fuaraithe de chuid comhlachtaí poiblí, ***lena n-áirítear tithíocht shóisialta agus foirgnimh threasacha a chomhlíonann seirbhísí poiblí***, ag a bhfuil achar urláir úsáideach iomlán de níos mó ná 250 m². Déanfar an fardal seo ***a chur ar bun faoin 30 Meitheamh 2024, agus a uasdátú uair amháin sa bhliain ar a laghad. Beidh sé nasctha leis an bhforléargas ar stoc foirgneamh a rinneadh faoi chuimsiú na straitéisí náisiúnta athchóirithe fadtéarmacha i gcomhréir le hAirteagal 2a de Threoir (AE) 2018/844 agus leis na bunachair sonraí arna mbunú de bhun Airteagal [19] de Threoir 2022/.../AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le feidhmíocht fuinnimh foirgneamh^{110a}***. Beidh san

fhardal ar a laghad na sonraí seo a leanas:

110^a Treoir 2022/.../AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ón ... maidir le feidhmíocht fuinnimh foirgneamh (athmhúnlú) (IO L ...) ;

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 61

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 6 – mír 3 – pointe b a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(ba) na coigiltis fuinnimh thomhaiste a eascraíonn as athchóiriú fhoirgnimh na gcomhlachtaí poiblí a chumhdaítear faoin Airteagal seo;

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 62

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 6 – mír 3 – pointe b b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(bb) straitéisí rannpháirtíochta arna gceapadh agus arna gcur chun feidhme i bhfoirgnimh atá faoi úinéireacht nó á n-áitiú ag comhlachtaí poiblí chun a

áirithiú go n-oiriúnaíonn bainisteoirí agus úsáideoirí na bhfoirgneamh a n-iompar d'fhoirgnimh nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh. Cuirfear an chuid sin den fhardal ar fáil i bhfoirm lárionaid acmhainní atá ann cheana, nó cuirfear leo í, ar lárionaid iad arna mbainistiú ag údaráis áitiúla, agus a mbeidh rochtain ag roinnt geallsealbhóirí éagsúla orthu, lena n-áirítear lucht déanta beartas, tiarnaí talún sóisialta príobháideacha agus comhlachais tionóntaí, agus bainisteoirí oifigi príobháideacha.

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 63

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 7 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. D'ainneoin mhír 4 d'Airteagal 26 den Treoir seo, déanfaidh Ballstáit a áirithiú go ndéanann údaráis chonarthaigh agus eintitis chonarthaigh **measúnú ar an indéantacht a bhaineann le** conarthaí feidhmíochta fuinnimh fadtéarmacha a sholáthraíonn coigilteas fuinnimh fadtéarmach **a chríochnú** agus conarthaí seirbhíse lena ngabhann ábhar sonracha fuinnimh á soláthar acu.

Leasú

3. D'ainneoin mhír 4 d'Airteagal 26 den Treoir seo, déanfaidh Ballstáit a áirithiú go ndéanann údaráis chonarthaigh agus eintitis chonarthaigh conarthaí feidhmíochta fuinnimh fadtéarmacha a sholáthraíonn coigilteas fuinnimh fadtéarmach **a chríochnú** agus conarthaí seirbhíse lena ngabhann ábhar sonracha fuinnimh á soláthar acu.

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 64

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 7 – mír 5 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

5a. I gcás inarb iomchuí, féadfaidh an Coimisiún tuilleadh treorach agus uirlisí a thabhairt do na húdaráis náisiúnta agus d'oifigigh sholáthair. D'fhéadfadh tacaíocht den sórt sin fóraim thacaíochta atá ann cheana (e.g. gníomhaíocht chomhbheartaithe) a neartú do na Ballstáit agus cabhrú leo na critéir don soláthar poiblí glas a chur san áireamh, amhail na critéir sin a bhaineann leis an ngeilleagar ciorclach agus athléimneacht ó thaobh na haeráide de.

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loigic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 65

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 8 – mír -1 (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

-1. D'fhonn rannchuidiú cobhsaí agus intuartha a áirithiú maidir le spriocanna fuinnimh agus aeráide an Aontais do 2030 agus maidir le cuspóir neodracht aeráide an Aontais do 2050 a bhaint amach, bainfidh na Ballstáit amach coigilteas carnach fuinnimh críochúsáide le linn dhá thréimhse oibleagáide. Beidh an chéad thréimhse oibleagáide cumhdaithe faoi phointe (a) ó 2014 go 2020. Beidh an dara thréimhse

***oibleagáide cumhdaithe ag pointe (b)
agus ag pointe (c) ó 2021 go 2030.***

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 66

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 8 – mír 1 – pointe c**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) le coigilteas nua gach bliain ón 1 Eanáir 2024 go dtí an 31 Nollaig 2030 de **1,5 %** d'ídiú críochnaitheach fuinnimh bliantúil, a mheánaítear thar an tréimhse 3 bliana roimh an 1 Eanáir 2020.

Leasú

(c) le coigilteas nua gach bliain ón 1 Eanáir 2024 go dtí an 31 Nollaig 2030 de **2 %** d'ídiú críochnaitheach fuinnimh bliantúil, a mheánaítear thar an tréimhse 3 bliana roimh an 1 Eanáir 2020.

Or. en

Leasú 67

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 8 – mír 1 – fómhír 2**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Cinnfidh na Ballstáit conas méid ríofa an choigiltis nua a chéimniú thar gach tréimhse dá dtagraítear i bpointí (a), (b) agus (c) den chéad fhomhír, ar choinníoll go mbeidh an coigilteas carnach iomlán fuinnimh críochnúsaíde a cheanglaítear bainte amach faoi dheireadh gach **tréimhse** oibleagáide.

Leasú

Cinnfidh na Ballstáit conas méid ríofa an choigiltis nua a chéimniú thar gach tréimhse dá dtagraítear i bpointí (a), (b) agus (c) den chéad fhomhír, ar choinníoll go mbeidh an coigilteas carnach iomlán fuinnimh críochnúsaíde a cheanglaítear bainte amach faoi dheireadh gach tréimhse **den dá thréimhse** oibleagáide.

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 68

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 8 – mír 3 – fomhír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

3. Déanfaidh na Ballstáit scéimeanna oibleagáide éifeachtúlachta fuinnimh, bearta beartais malartacha, nó meascán den dá rud, nó cláir nó bearta a mhaoinítear faoi Chiste Náisiúnta Éifeachtúlachta Fuinnimh, a chur chun feidhme mar thosaíocht i measc daoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh difear dóibh, custaiméirí leochaileacha agus, ***i gcás inarb infheidhme***, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Áiritheoidh na Ballstáit nach mbeidh aon éifeacht dhíobhálach ag bearta beartais a chuirfear chun feidhme de bhun an Airteagail seo ar na daoine sin. I gcás inarb infheidhme, bainfidh na Ballstáit an úsáid is fearr is féidir as cistiú, lena n-áirítear cistiú poiblí, saoráidí cistiúcháin atá bunaithe ar leibhéal an Aontais, agus ioncam ó liúntais de bhun Airteagal 22(3)(b) d'fhonn éifeachtaí díobhálacha a bhaint agus an t-aistriú chuig fuinneamh cóir agus cuimsitheach a áirithiú.

Leasú

3. Déanfaidh na Ballstáit scéimeanna oibleagáide éifeachtúlachta fuinnimh, bearta beartais malartacha, nó meascán den dá rud, nó cláir nó bearta a mhaoinítear faoi Chiste Náisiúnta Éifeachtúlachta Fuinnimh, a chur chun feidhme mar thosaíocht i measc daoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh, ***teaghlaigh ar ioncam íseal***, custaiméirí leochaileacha agus daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta difear dóibh. Áiritheoidh na Ballstáit nach mbeidh aon éifeacht dhíobhálach ag bearta beartais a chuirfear chun feidhme de bhun an Airteagail seo ar na daoine sin. I gcás inarb infheidhme, bainfidh na Ballstáit an úsáid is fearr is féidir as cistiú, lena n-áirítear cistiú poiblí, saoráidí cistiúcháin atá bunaithe ar leibhéal an Aontais, agus ioncam ó liúntais de bhun Airteagal 22(3)(b) d'fhonn éifeachtaí díobhálacha a bhaint agus an t-aistriú chuig fuinneamh cóir agus cuimsitheach a áirithiú.

Or. en

Leasú 69

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 8 – mír 3 – fomhír 3 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Bainfidh Ballstáit amach sciar den mhéid is gá maidir leis an gcoigilteas carnach fuinnimh críochúsáide i measc daoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh difear dóibh agus, i gcás inarb infheidhme, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Beidh an sciar sin ar a laghad comhionann le cion na dteaghlach atá i mbochtaineacht fuinnimh, arna mheasúnú ina bPlean Comhtháite Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide arna bhunú i gcomhréir le hAirteagal 3(3)(d) de Rialachán Rialachais 2018/1999. Más rud é nach bhfuil fógra tugtha ag Ballstát maidir le sciar na dteaghlach atá i mbochtaineacht fuinnimh, mar a measadh ina bPlean Comhtháite Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide é, beidh an sciar den choigilteas carnach fuinnimh críochúsáide i measc daoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh, custaiméirí leochaileacha agus, i gcás inarb infheidhme, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta, cothrom, ar a laghad, leis an meánsiar uimhríochtúil de na táscairí seo a leanas don bhliain 2019 nó, mura bhfuil sé ar fáil do 2019, le haghaidh eachtarshuíomh líneach a gcuid luachanna do na 3 bliana deireanacha atá ar fáil:

Bainfidh Ballstáit amach sciar *íosta* den mhéid is gá maidir leis an gcoigilteas carnach fuinnimh críochúsáide i measc daoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh difear dóibh, *teaghlaigh ar ioncam íseal* agus, i gcás inarb infheidhme, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Beidh an sciar sin ar a laghad comhionann le cion na dteaghlach atá i mbochtaineacht fuinnimh, arna mheasúnú ina bPlean Comhtháite Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide arna bhunú i gcomhréir le hAirteagal 3(3)(d) de Rialachán Rialachais 2018/1999.

Measfaidh na Ballstáit ina measúnú ar sciar na bochtaineachta fuinnimh ina bPlean Náisiúnta don Fhuinneamh agus don Aeráid na táscairí i bpointí (a), (b), (c), (ca) agus (cb) den fhomhír seo. Más rud é nach bhfuil fógra tugtha ag Ballstát maidir le sciar na dteaghlach atá i mbochtaineacht fuinnimh, mar a measadh ina bPlean Comhtháite Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide é, beidh an sciar den choigilteas carnach fuinnimh críochúsáide i measc daoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh, *teaghlaigh ar ioncam íseal*, custaiméirí leochaileacha agus, i gcás inarb infheidhme, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta, cothrom, ar a laghad, leis an meánsiar uimhríochtúil de na táscairí seo a leanas don bhliain 2019 nó, mura bhfuil sé ar fáil do 2019, le haghaidh eachtarshuíomh líneach a gcuid luachanna do na 3 bliana deireanacha atá ar fáil:

Or. en

Leasú 70

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 8 – mír 3 – fomhír 3 – pointe c**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

**(c) *Struchtúr an chaiteachais ídithe
de réir cúigil ioncaim agus cuspóir ídithe***

Leasú

scriosta

*COICOP (Eurostat, HBS, [hbs_str_t223],
sonraí maidir le [CP045] Leictreachas,
gás agus breoslaí eile).*

Or. en

Leasú 71

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 8 – mír 3 – fomhír 3 – pointe c a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*(ca) daonra iomlán ina bhfuil díon
sceitheadh, ballaí taise, urláir nó bunús,
nó lobhadh i bhfrámaí fuinneoige nó
urlár (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]);*

Or. en

Leasú 72

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 8 – mír 3 – fomhír 3 – pointe c b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*(cb) an ráta baol bochtaineachta
(suirbhéanna Eurostat, SILC agus ECHP
[ilc_li02]) (pointe scoite: 60 % den
mheánioncam tar éis aistriúcháin sóisialta.*

Or. en

Leasú 73

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 8 – mír 4 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

*4a. Chun an méid coigiltis fuinnimh a
cheanglaítear faoi mhír 1 a bhaint amach,
trí scéim oibleagáide éifeachtúlachta*

fuinnimh dá dtagraítear in Airteagal 9 a bhunú nó trí bhearta beartais malartacha dá dtagraítear in Airteagal 10 a ghlacadh, déanfaidh na Ballstáit agus na páirtithe faoi oibleagáid ról na gcomhphobal fuinnimh inathnuaite agus na bpobal fuinnimh saoránach a mheas agus a chur chun cinn maidir le rannchuidiú leis an gcur chun feidhme i dtreo na mbeart beartais sin chomh maith lena gcumas an méid coigiltis fuinnimh a cheanglaítear faoi mhír 1 den Airteagal seo a sholáthar.

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loigic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 74

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 9 – mír 4

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. **Féadfaidh** na Ballstáit a cheangal ar pháirtithe faoi oibleagáid sciar dá n-oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh a bhaint amach i measc daoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh difear dóibh, custaiméirí leochaileacha agus, i gcás inarb infheidhme, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Féadfaidh na Ballstáit a cheangal freisin ar pháirtithe faoi oibleagáid spriocanna laghdaithe costas fuinnimh a bhaint amach agus coigilteas fuinnimh a bhaint amach trí bhearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun cinn, lena n-áirítear bearta tacaíochta airgeadais lena maolófar éifeachtaí praghsanna carbóin ar FBManna agus ar mhicrea-FBManna.

Leasú

4. **Déanfaidh** na Ballstáit a cheangal ar pháirtithe faoi oibleagáid sciar dá n-oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh a bhaint amach i measc daoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh difear dóibh, custaiméirí leochaileacha agus, i gcás inarb infheidhme, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Féadfaidh na Ballstáit a cheangal freisin ar pháirtithe faoi oibleagáid spriocanna laghdaithe costas fuinnimh a bhaint amach agus coigilteas fuinnimh a bhaint amach trí bhearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun cinn, lena n-áirítear bearta tacaíochta airgeadais lena maolófar éifeachtaí praghsanna carbóin ar FBManna agus ar mhicrea-FBManna.

Or. en

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 9 – mír 5**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

5. **Féadfaidh** na Ballstáit a cheangal ar pháirtithe faoi oibleagáid oibriú le húdaráis áitiúla nó le bardais chun bearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun cinn i measc daoine a ndéanann bochtaineacht fuinnimh difear dóibh, custaiméirí leochaileacha agus, i gcás inarb infheidhme, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Áirítear leis sin riachtanais shonracha grúpaí ar leith atá i mbaol na bochtaineachta fuinnimh nó atá níos so-ghabhálaí i leith éifeachtaí na bochtaineachta fuinnimh a shainaithint agus aghaidh a thabhairt ar na riachtanais sin na ngrúpaí sin. Chun cosaint a thabhairt do chustaiméirí atá leochaileach maidir le bochtaineacht fuinnimh agus, i gcás inarb infheidhme, do dhaoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta, spreagfaidh na Ballstáit páirtithe faoi oibleagáid chun gníomhaíochtaí a dhéanamh amhail athchóiriú foirgneamh, lena n-áirítear tithíocht shóisialta, athsholáthar fearas, tacaíocht airgeadais agus dreasachtaí do bhearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh i gcomhréir le scéimeanna náisiúnta maoinithe agus tacaíochta, nó iniúchtaí fuinnimh.

Leasú

5. **Cuirfidh** na Ballstáit de cheangal ar pháirtithe faoi oibleagáid oibriú le húdaráis áitiúla nó le bardais, **chomh maith le seirbhísí sóisialta agus eagraíochtaí na sochaí sibhialta (amhail eagraíochtaí tomhaltóirí, eagraíochtaí neamhrialtasacha sóisialta, comhlachais tithíochta), chun ardán a bhunú a bheidh tiomnaithe do mhaolú na bochtaineachta fuinnimh**, chun bearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun cinn i measc daoine a bhfuil tionchar ag bochtaineacht fuinnimh orthu, i measc custaiméirí leochaileacha agus, i gcás inarb infheidhme, i measc daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Áirítear leis sin riachtanais shonracha grúpaí ar leith atá i mbaol na bochtaineachta fuinnimh nó atá níos so-ghabhálaí i leith éifeachtaí na bochtaineachta fuinnimh a shainaithint agus aghaidh a thabhairt ar na riachtanais sin na ngrúpaí sin. Chun cosaint a thabhairt do chustaiméirí atá leochaileach maidir le bochtaineacht fuinnimh agus, i gcás inarb infheidhme, do dhaoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta, spreagfaidh na Ballstáit páirtithe faoi oibleagáid chun gníomhaíochtaí a dhéanamh amhail athchóiriú foirgneamh, lena n-áirítear tithíocht shóisialta, athsholáthar fearas, tacaíocht airgeadais agus dreasachtaí do bhearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh i gcomhréir le scéimeanna náisiúnta maoinithe agus tacaíochta, nó iniúchtaí fuinnimh.

Or. en

Leasú 76

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 10 – mír 4

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Agus beart cánachais á thuairisciú, léireoidh na Ballstáit an chaoi a ndearnadh éifeachtacht an chomhartha praghais, amhail ráta cánach agus infheictheacht le himeacht ama, a áirithiú agus an beart cánachais á cheapadh. I gcás ina mbeidh laghdú ar an ráta cánach, tabharfaidh na Ballstáit bonn cirt faoin gcaoi a mbeidh coigilteas fuinnimh nua fós mar thoradh ar na bearta cánachais.

Leasú

4. Agus beart cánachais á thuairisciú, ***lena n-áirítear muirir nó táillí paraifhioscacha*** léireoidh na Ballstáit ***gur dearadh iad leis an gcuspóir coigilteas fuinnimh a ghiniúint agus*** an chaoi a ndearnadh éifeachtacht an chomhartha praghais, amhail ráta cánach agus infheictheacht le himeacht ama, a áirithiú agus an beart cánachais á cheapadh. I gcás ina mbeidh laghdú ar an ráta cánach, tabharfaidh na Ballstáit bonn cirt faoin gcaoi a mbeidh coigilteas fuinnimh nua fós mar thoradh ar na bearta cánachais.

Or. en

Leasú 77

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 11 – mír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Maidir le fiontair a bhfuil meánídiú bliantúil fuinnimh acu atá níos airde ná ***100TJ*** fuinnimh le linn na 3 bliana roimhe sin agus a ghlacann na hiompróirí fuinnimh go léir le chéile, áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfidh na fiontair sin córas bainistíochta fuinnimh chun feidhme. Déanfaidh comhlacht neamhspleách an córas bainistíochta fuinnimh a dheimhniú de réir na gCaighdeán Eorpach nó Idirnáisiúnta ábhartha.

Leasú

1. Maidir le fiontair a bhfuil meánídiú bliantúil fuinnimh acu atá níos airde ná ***18TJ*** fuinnimh le linn na 3 bliana roimhe sin agus a ghlacann na hiompróirí fuinnimh go léir le chéile, áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfidh na fiontair sin córas bainistíochta fuinnimh chun feidhme. Déanfaidh comhlacht neamhspleách an córas bainistíochta fuinnimh a dheimhniú de réir na gCaighdeán Eorpach nó Idirnáisiúnta ábhartha.

Or. en

Leasú 78

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 11 – mír 2 – fómhír 1**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Maidir le fiontair a bhfuil meánídiú bliantúil fuinnimh acu atá níos airde ná **10TJ** fuinnimh le linn na 3 bliana roimhe sin agus a ghlacann na hiompróirí fuinnimh go léir le chéile ach nach gcuireann córas bainistíochta fuinnimh chun feidhme, áiritheoidh na Ballstáit go gcuirtear na fiontair sin faoi réir iniúchadh fuinnimh. Déanfaidh saineolaithe cáilithe nó creidiúnaithe na hiniúchtaí fuinnimh ar bhealach neamhspleách agus costéifeachtach i gcomhréir leis na ceanglais dá bhforáiltear in Airteagal 26 nó déanfaidh údaráis neamhspleácha iad a chur chun feidhme agus a mhaoirsiú faoin reachtaíocht náisiúnta. Déanfar iniúchtaí fuinnimh gach 4 bliana ar a laghad ó dháta na hiniúchta fuinnimh roimhe sin.

Leasú

2. Maidir le fiontair a bhfuil meánídiú bliantúil fuinnimh acu atá níos airde ná **3.6TJ** fuinnimh le linn na 3 bliana roimhe sin agus a ghlacann na hiompróirí fuinnimh go léir le chéile ach nach gcuireann córas bainistíochta fuinnimh chun feidhme, áiritheoidh na Ballstáit go gcuirtear na fiontair sin faoi réir iniúchadh fuinnimh. Déanfaidh saineolaithe cáilithe nó creidiúnaithe na hiniúchtaí fuinnimh ar bhealach neamhspleách agus costéifeachtach i gcomhréir leis na ceanglais dá bhforáiltear in Airteagal 26 nó déanfaidh údaráis neamhspleácha iad a chur chun feidhme agus a mhaoirsiú faoin reachtaíocht náisiúnta. ***Beidh creidiúnú na n-iniúchóirí fuinnimh sonrach ó thaobh earnála de, lena n-áirítear foirgnimh, próiseas tionsclaíoch agus iompar.*** Déanfar iniúchtaí fuinnimh gach 4 bliana ar a laghad ó dháta na hiniúchta fuinnimh roimhe sin.

Or. en

Leasú 79

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 11 – mír 2 – fómhír 2**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Déanfar torthaí na n-iniúchtaí fuinnimh lena n-áirítear na moltaí ó na hiniúchtaí a tharchur chuig bainistíocht an fhiontair. Áiritheoidh na Ballstáit go bhfoilseofar na torthaí agus na moltaí a chuirfear chun feidhme i dtuarascáil bhliantúil an fhiontair, i gcás inarb infheidhme.

Leasú

Déanfar torthaí na n-iniúchtaí fuinnimh lena n-áirítear na moltaí ó na hiniúchtaí a tharchur chuig bainistíocht an fhiontair. Áiritheoidh na Ballstáit go ***mbeidh cur chun feidhme na moltaí éigeantach, cé is moite díobh siúd ina bhfuil an tréimhse aisíoca níos faide ná ceithre bliana.*** Áiritheoidh na Ballstáit go bhfoilseofar na torthaí agus na moltaí a chuirfear chun feidhme i dtuarascáil bhliantúil an

fhiontair, i gcás inarb infheidhme.

Or. en

Leasú 80

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 11 – mír 4 – fomhír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Forbróidh na Ballstáit cláir chun FBManna nach bhfuil faoi réir mhír 1 nó mhír 2 a spreagadh dul faoi iniúchtaí fuinnimh agus cur chun feidhme na moltaí ó na hiniúchtaí sin ina dhiaidh sin.

Leasú

4. Forbróidh na Ballstáit cláir chun FBManna nach bhfuil faoi réir mhír 1 nó mhír 2 a spreagadh dul faoi iniúchtaí fuinnimh agus cur chun feidhme na moltaí ó na hiniúchtaí sin ina dhiaidh sin, **agus na critéir íosta a leagtar amach in Iarscríbhinn VI á n-urramú.**

Or. en

Réasúinú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loigic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 81

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 11 – mír 4 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

4a. Chun críche mhír 4, áirítheoidh na Ballstáit go mbeidh an méid seo a leanas ar áireamh sna cláir:

a) córais bainistíochta fuinnimh lena mbaineann bainistiú an fhiontair a chomhtháthú, lena n-áirítear dreasachtaí airgeadais le tiomantas an fhiontair do ghlacadh leis na bearta éifeachtúlachta fuinnimh a bheidh sainaitheanta;

b. tacaíocht do FBManna maidir leis na tairbhí iomadúla a bhaineann le bearta

éifeachtúlachta fuinnimh laistigh dá n-oibríochtaí a chainníochtú;

(c) c) “treochláir idirthréimhseacha fuinnimh” a fhorbairt a bhaineann go sonrach le cuideachtaí, a forbraíodh i bpróiseas idirghníomhach, agus spriocanna, bearta agus roghanna teicneolaíochta á gcur in ord tosaíochta;

d) forbairt líonraí aistrithe fuinnimh FBManna, arna n-éascú ag éascaitheoirí neamhspleácha;

(e) sásraí tacaíochta le haghaidh comhiomlánú roinnt cuideachtaí (mar a dhéantar le comhlachas, líonra, etc.) chun a gcuid iniúchtaí fuinnimh nó a gcóras bainistíochta fuinnimh a fhorbairt ag an am céanna.

Or. en

Réasúinú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 82

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 11 – mír 10

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

10. Gan dochar do mhíreanna 1 go 9, cuirfidh na Ballstáit de cheangal ar úinéirí agus oibreoirí gach lárionaid sonraí ar a geríoch a bhfuil **ídiú fuinnimh suntasach** aige, faoin 15 Márta 2024 agus gach bliain ina dhiaidh sin, an fhaisnéis a leagtar amach i bpointe 2 d’Iarscríbhinn VI (Na ceanglais íosta maidir le faireachán a dhéanamh ar fheidhmíocht fuinnimh ionad sonraí agus maidir leis an bhfeidhmíocht sin a fhoilsiú) a chur ar fáil don phobal, agus tuairisceoidh na Ballstáit don Choimisiún ina dhiaidh sin.

Leasú

10. Gan dochar do mhíreanna 1 go 9 **den Airteagal seo**, cuirfidh na Ballstáit de cheangal ar úinéirí agus oibreoirí gach lárionaid sonraí ar a geríoch ag a bhfuil **éileamh suiteáilte ar chumhacht TF cothrom le nó níos mó ná 100 kW, go dtí go gcuirfear an tairseach íosta atá le sáiniú de bhun Airteagal 31(3) ina ionad** sin, chun an fhaisnéis a leagtar amach **i gcuid 2** d’Iarscríbhinn VI (Na ceanglais íosta chun faireachán a dhéanamh ar fheidhmíocht fuinnimh lárionad sonraí agus an fheidhmíocht sin a fhoilsiú) a chur

ar fáil don phobal, a dtuairisceoidh na Ballstáit don Choimisiún ina leith ina dhiaidh sin *lena foilsíú ar bhunachar sonraí ar leibhéal an Aontais. Ullmhóidh an Coimisiún treoirlínte ina leagfar amach gach mír faisnéise a leagtar amach i gcuid 2 d'Iarscríbhinn VI.*

Or. en

Leasú 83

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 20 – mír 2 – pointe h

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(h) faisnéis maidir le cearta tomhaltóirí, lena n-áirítear faisnéis faoi láimhseáil gearán agus an fhaisnéis uile dá dtagraítear sa mhír seo, a chuirtear in iúl go soiléir ar an mbille nó ar shuíomh gréasáin an ghnóthais.

Leasú

(h) faisnéis maidir le cearta tomhaltóirí, lena n-áirítear faisnéis faoi láimhseáil gearán agus an fhaisnéis uile dá dtagraítear sa mhír seo, a chuirtear in iúl go soiléir ar an mbille nó ar shuíomh gréasáin an ghnóthais agus a bhfuil *ar áireamh ann sonraí teagmhála nó nasc chuig suíomh gréasáin an phointe aonair teagmhála dá dtagraítear in Airteagal 21 den Treoir seo.*

Or. en

Leasú 84

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 20 – mír 2 – fomhír 1 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Chun tomhaltóirí a chosaint ar chórais neamhéifeachtúla téimh agus fuaraithe ceantair agus chun cur ar a gcumas an téamh nó an fuarú a tháirgeadh ó fhoinsí inathnuaite fuinnimh ar fearr i bhfad a bhfeidhmíocht fuinnimh, beidh tomhaltóirí i dteideal díscor agus ar an gcaoi sin scor den tseirbhís téimh nó fuaraithe a sholáthraíonn córas

neamhéifeachtúil téimh agus fuaraithe ceantair ar leibhéal foirgnimh iomláin trína gconradh a fhoirceannadh nó, i gcás ina gcumhdaíonn an conradh roinnt foirgnimh éagsúla, tríd an gconradh a mhodhnú le hoibreoir an chórais téimh nó fuaraithe ceantair.

Or. en

Leasú 85

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 20 – mír 2 – fomhír 1 b (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Tabharfar cóip de na conarthaí a thugtar i gcrích le soláthróirí téimh, fuaraithe nó uisce te tí do na húsáideoirí deiridh.

Or. en

Leasú 86

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 20 – mír 3

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3. Tabharfar fógra iomchuí do chustaiméirí deiridh faoi aon intinn athrú a dhéanamh ar choinníollacha conarthacha. Déanfaidh soláthróirí, ar bhealach trédhearcach agus sothuigthe, fógra a thabhairt go díreach dá gcustaiméirí faoi aon choigeartú ar an bpraghas soláthair agus faoi na cúiseanna leis an gchoigeartú, na réamhchoinníollacha a ghabhann leis, agus a scóip, ag tráth iomchuí nach déanaí ná dhá sheachtain, nó tráth nach déanaí ná mí amháin i gcás custaiméirí teaghlaigh, roimh theacht i bhfeidhm an choigeartaithe.

3. Tabharfar fógra iomchuí do chustaiméirí deiridh faoi aon intinn athrú a dhéanamh ar choinníollacha conarthacha. Déanfaidh soláthróirí, ar bhealach trédhearcach agus sothuigthe, fógra a thabhairt go díreach dá gcustaiméirí faoi aon choigeartú ar an bpraghas soláthair agus faoi na cúiseanna leis an gchoigeartú, na réamhchoinníollacha a ghabhann leis, agus a scóip, ag tráth iomchuí nach déanaí ná dhá sheachtain, nó tráth nach déanaí ná mí amháin i gcás custaiméirí teaghlaigh, roimh theacht i bhfeidhm an choigeartaithe. ***Áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil saoirse ag custaiméirí deiridh a***

gconarthaí a fhoirceannadh mura nglacfaidh siad le coinníollacha nua conarthacha nó leis na coigeartuithe ar an bpraghas ar thug a soláthróir fógra dóibh ina leith.

Cuirfidh custaiméirí deiridh na hathruithe conarthacha atá beartaithe in iúl do na húsáideoirí deiridh gan mhoill.

Or. en

Leasú 87

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 21 – mír 2 – fomhír 1 – pointe e a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(vii a) straitéisí rannpháirtíochta;

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 88

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 21 – mír 2 – fomhír 2 – pointe vii b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(vii b) beartais agus cláir lena gcuirtear comhairle shaincheaptha, tacaíocht agus éascú ar fáil do thomhaltóirí trí ionaid ilfhreastail.

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs

agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 89

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 21 – mír 2 – fomhír 3 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(i) ionaid ilfhreastail nó sásraí comhchosúla a chruthú chun comhairle agus cúnamh teicniúil, riaracháin agus airgeadais a sholáthar maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, lena n-áirítear athchóiriú fuinnimh ar fhoirgnimh agus glacadh fuinnimh in-athnuaite le haghaidh foirgneamh do chustaiméirí deiridh agus d'úsáideoirí deiridh, go háirithe teaghlaigh agus úsáideoirí beaga neamhtheaghlaigh.

Leasú

(i) ionaid ilfhreastail, ***seiceálacha fuinnimh ar an láthair*** nó sásraí comhchosúla, a chruthú chun comhairle agus cúnamh teicniúil, riaracháin agus airgeadais a sholáthar maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, lena n-áirítear athchóiriú fuinnimh ar fhoirgnimh agus glacadh fuinnimh in-athnuaite le haghaidh foirgneamh do chustaiméirí deiridh agus d'úsáideoirí deiridh, go háirithe teaghlaigh agus úsáideoirí beaga neamhtheaghlaigh. ***Cuirfidh ionaid ilfhreastail den sórt sin tacaíocht iomlánaíoch ar fáil do gach teaghlach, agus tabharfar aird ar leith ar theaghlaigh atá i mbochtaineacht fuinnimh agus sna foirgnimh is mó a fheidhmíonn, agus do chuideachtaí creidiúnaithe agus do shuiteálaithe creidiúnaithe a sholáthraíonn seirbhísí iarfheistithe, agus cuirfear in oiriúint iad do thíopeolaíochtaí éagsúla tithíochta agus don raon feidhme geografach agus tabharfar tacaíocht dóibh lena gcumhdaítear céimeanna éagsúla an tionscadail iarfheistithe; féadfaidh siad dearadh agus cur chun feidhme Íoschaighdeán Feidhmíochta Fuinnimh a éascú freisin. Féadfar aird ar leith a thabhairt freisin ar thosca eile amhail guaiseacha nádúrtha, saincheisteanna sláintiúla comhshaoil agus sábháilteachta laistigh (i.e. creathanna talún, tuilte, sábháilteacht ó dhóiteán, cáilíocht an aeir laistigh agus sláinte).***

Or. en

Leasú 90

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 21 – mír 6

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

6. Spreagfaidh an Coimisiún malartú agus scaipeadh forleathan faisnéise maidir le dea-chleachtais éifeachtúlachta fuinnimh agus modheolaíochtaí chun roinnt na ndreasachtaí a mhaolú sna Ballstáit.

Leasú

6. Spreagfaidh an Coimisiún malartú agus scaipeadh forleathan faisnéise maidir le dea-chleachtais éifeachtúlachta fuinnimh agus modheolaíochtaí chun roinnt na ndreasachtaí a mhaolú sna Ballstáit ***tríd an ngné seo a chomhtháthú leis an gcúnamh teicniúil a chuirfear ar fáil do na Ballstáit agus d'údaráis áitiúla agus do rialtais. Comhtháthófar leis an gcúnamh teicniúil sin dearadh beartas poiblí cuimsitheach agus tabharfar aghaidh ar dhreasachtaí scoilte laistigh de raon feidhme na ndúshlán a bhfuil ar chomhlachtaí poiblí dul i ngleic leo.***

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 91

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 22 – mír 3 – pointe d a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(da) forbairt seirbhísí athchóirithe ag ionaid ilfhreastail a chothú i gcomhar leis na húdaráis áitiúla agus réigiúnacha, agus i gcás inarb ann dóibh, a ngníomhaireachtaí fuinnimh;

Or. en

Leasú 92

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 22 – mír 3 – pointe f**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(f) rochtain a áirithiú ar **airgeadas**, ar dheontais nó ar fhóirdheontais atá faoi cheangal ag gnóthachain íosta fuinnimh

Leasú

(f) Rochtain a áirithiú ar **iasachtaí bainc inacmhainne nó línte creidmheasa tiomnaithe**, deontais nó fóirdheontais atá faoi cheangal ag gnóthachain íosta fuinnimh.

Or. en

Leasú 93

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 22 – mír 3 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3a. Déanfaidh na Ballstáit bearta iomchuí chun daoine a bhfuil tionchar ag bochtaineacht fuinnimh, teaghlaigh ar ioncam íseal, custaiméirí leochaileacha agus, i gcás inarb infheidhme, daoine a bhfuil cónaí orthu i dtíthíocht shóisialta a chosaint ar shocrú praghsanna éagóracha agus ar mhéaduithe praghais i soláthar an téimh, an fhuaraithe agus an uisce the tí.

Chun an cuspóir a leagtar amach sa chéad fhomhír a bhaint amach, féadfaidh na Ballstáit idirghabhálacha poiblí a chur i bhfeidhm maidir le socrú na bpraghsanna, go háirithe do chustaiméirí atá bocht ó thaobh fuinnimh de agus do chustaiméirí leochaileacha.

Or. en

Leasú 94

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 22 – mír 4 – fomhír 1**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

4. Bunóidh na Ballstáit líonra saineolaithe ó earnálacha éagsúla amhail an earnáil sláinte, an earnáil tógála agus na hearnálacha sóisialta chun straitéisí a fhorbairt chun tacú le cinnteoirí áitiúla agus náisiúnta maidir le bearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun feidhme lena maolófar an bhochtaineacht fuinnimh, bearta chun réitigh fhadtéarmacha láidre a ghiniúint chun an bhochtaineacht fuinnimh a mhaolú agus cúnaimh teicniúil agus uirlisí airgeadais iomchuí a fhorbairt. Déanfaidh na Ballstáit a ndícheall líonra de chomhdhéanamh saineolaithe a áirithiú lena n-áirithítear cothromaíocht inscne agus peirspictíochtaí na ndaoine agus a gcuid éagsúlachtaí.

4. Bunóidh na Ballstáit líonra saineolaithe ó earnálacha éagsúla amhail an earnáil sláinte, an earnáil tógála agus na hearnálacha sóisialta, **lena n-áirítear gníomhaireachtaí fuinnimh áitiúla agus réigiúnacha i gcás inarb infheidhme**, chun straitéisí a fhorbairt chun tacú le cinnteoirí áitiúla agus náisiúnta maidir le bearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun feidhme lena maolófar an bhochtaineacht fuinnimh, bearta chun réitigh fhadtéarmacha láidre a ghiniúint chun an bhochtaineacht fuinnimh a mhaolú agus cúnaimh teicniúil agus uirlisí airgeadais iomchuí a fhorbairt. Déanfaidh na Ballstáit a ndícheall líonra de chomhdhéanamh saineolaithe a áirithiú lena n-áirithítear cothromaíocht inscne agus peirspictíochtaí na ndaoine agus a gcuid éagsúlachtaí.

Or. en

Leasú 95

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 22 – mír 4 – fomhír 2 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Féadfaidh na Ballstáit a cúraimí seo a leanas **a chur ar** an líonra saineolaithe:

Tacóidh na Ballstáit leis an ngréasán céanna saineolaithe:

Or. en

Leasú 96

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 22 – mír 4 – fomhír 2 – pointe a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(da) seirbhísí d'ionaid ilfhreastail a mhéadú agus/nó a mhacasamhlú do thomhaltóirí leochaileacha.

Or. en

Leasú 97

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 23 – mír 5 – fomhír 1 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Agus an méid sin á dhéanamh acu, baileoidh na Ballstáit faisnéis maidir le gléasraí comhghiniúna agus aonaid chomhghiniúna sna líonraí téimh agus fuaraithe ceantair atá ann cheana agus déanfaidh siad measúnú ar an acmhainneacht coigiltis fuinnimh. Ba cheart go n-áireofaí san fhaisnéis sin ar a laghad na sonraí maidir le héifeachtúlacht an chórais, cailteanais córais, dlús nasctha, cailteanas agus raon teochta an ghréasáin, fuinneamh príomhúil agus tomhaltas deiridh fuinnimh, fachtóirí astaíochtaí agus slabhraí réamhtheachtacha na bhfoinsí fuinnimh. Foilseofar na sonraí sin agus cuirfidh na Ballstáit na sonraí sin ar fáil go poiblí.

Or. en

Leasú 98

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 23 – mír 6 – fomhír 1 – an chuid réamhráiteach**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

6. *Spreagfaidh* na Ballstáit na húdaráis réigiúnacha agus áitiúla pleananna téimh agus fuaraithe áitiúla *a* ullmhú i mbardais ina bhfuil daonra atá ar a laghad

6. *Áiritheoidh* na Ballstáit *go* n-ullmhóidh na húdaráis réigiúnacha agus áitiúla pleananna téimh agus fuaraithe áitiúla a i mbardais ina bhfuil daonra atá ar

níos airde ná **50 000**. Ba cheart maidir leis na pleananna sin ar a laghad.

a laghad níos airde ná **20 000 agus spreagfaidh siad bardais ag a bhfuil pobal níos lú ná 20 000 chun na pleananna sin a ullmhú**. Beidh an méid seo a leanas, ar a laghad, i gceist leis na pleananna sin:

Or. en

Leasú 99

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 23 – mír 6 – fomhír 1 – pointe a

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) beidh siad bunaithe ar an bhfaisnéis agus ar na sonraí arna soláthar sna measúnuithe cuimsitheacha arna ndéanamh de bhun mhír 1 lena soláthrófar meastachán agus mapáil ar an acmhainneacht chun éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú, lena n-áirítear trí aisghabháil dramhaíola teasa, agus fuinneamh in-athnuaite i dtéamh agus i bhfuarú sa réimse áirithe sin;

Leasú

(a) beidh siad bunaithe ar an bhfaisnéis agus ar na sonraí arna soláthar sna measúnuithe cuimsitheacha arna ndéanamh de bhun mhír 1 lena soláthrófar meastachán agus mapáil ar an acmhainneacht chun éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú, lena n-áirítear trí **ullmhacht téimh ceantair ar theocht íseal, trí** aisghabháil dramhaíola teasa, agus fuinneamh in-athnuaite i dtéamh agus i bhfuarú sa réimse áirithe sin;

Or. en

Leasú 100

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 23 – mír 6 – fomhír 1 – pointe a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(da) measúnú a dhéanamh ar ról tábhachtach comhphobal fuinnimh inathnuaite agus tionscnaimh eile thomhaltóirtheoraithe ar féidir leo rannchuidiú go gníomhach le tionscadail áitiúla téimh agus fuaraithe a chur chun feidhme;

Or. en

Leasú 101

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 23 – mír 6 – fomhír 1 – pointe d b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(db) straitéis a áireamh ann chun daoine a ndéanann an bhochtaineacht fuinnimh difear dóibh, teaghlaigh ar ioncam íseal, tomhaltóirí leochaileacha agus, i gcás inarb infheidhme, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta, a chumhachtú agus a chosaint, de bhun Airteagal 22;

Or. en

Leasú 102

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 23 – mír 6 – fomhír 1 – pointe d c (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(dc) measúnú a dhéanamh ar conas cur chun feidhme na mbeartas agus na mbeart a shainaithnítear a mhaoiniú agus foráil a dhéanamh maidir le sásraí airgeadais lena gceadaítear do thomhaltóirí aistriú chuig téamh agus fuarú in-athnuaite;

Or. en

Leasú 103

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 23 – mír 6 – fomhír 1 – pointe e**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(e) áiritheofar iontu faireachán ar an dul chun cinn maidir le cur chun feidhme

(e) *conair líneach* a áireamh *ina bhfuil pointí tagartha (garspriocanna) chun*

na mbeartas agus na mbeart a
sainaitníodh.

***spriocanna na bpleananna a bhaint
amach i gcomhréir le neodracht aeráide
agus faireachán ar an dul chun cinn maidir
le cur chun feidhme na mbeartas agus na
mbeart a sainaitníodh;***

Or. en

Leasú 104

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 23 – mír 6 – fomhír 1 – pointe e a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***(ea) anailís mhargaidh a áireamh chun
riachtanais spriocghrúpaí a shainaitínt
agus a thuiscint agus chun cláir
shaincheaptha a mholadh;***

Or. en

Leasú 105

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 23 – mír 6 – fomhír 1 – pointe e b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

***(eb) straitéis a fhorbairt chun pleanáil
a dhéanamh in ionad seanfhearais téimh
agus fuaraithe nach bhfuil éifeachtúil
agus chun deireadh a chur, de réir a
chéile, le breoslaí iontaise i gcomhlachtaí
poiblí le roghanna malartacha an-
éifeachtach, bunaithe ar fhoinsí fuinnimh
in-athnuaite agus dícharbónaithe;***

Or. en

Leasú 106

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 24 – mír 1 – pointe b a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(ba) ó 2030 ar aghaidh, ba cheart go mbeadh an t-aon chomhghiniúint a úsáidtear chun teas a tháirgeadh ina chomhghiniúint ardéifeachtach, i gcomhréir le hIarscríbhinn III;

Or. en

Leasú 107

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 24 – mír 1 – pointe e a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(ea) i gcomhréir le céadphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh, i gcás ina sáraíonn sciar an dramhtheasa na critéir i bpointí (c), (d) agus (e), agus i gcás ina gcaillfí an dramhtheas ar shlí eile, féadfar dramhtheas a chur in ionad aon cheann de na foinsí fuinnimh eile;

Or. en

Leasú 108

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 24 – mír 1 – pointe e b (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(eb) rinneadh measúnú ar na huasteochtaí is gá i limistéir na n-eangach dáileacháin.

Or. en

Leasú 109

Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 24 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Áiritheoidh na Ballstáit, i gcás ina dtógtar córas téimh agus fuaraithe ceantair nó ina ndéantar athchóiriú substaintiúil air, go gcomhlíonfaidh sé na critéir a leagtar amach i mír 1 is infheidhme tráth a thosaíonn sé nó a leanann sé dá oibriú tar éis an athchóirithe. Ina theannta sin, áiritheoidh na Ballstáit, i gcás ina dtógtar córas téimh agus fuaraithe ceantair nó ina ndéantar athchóiriú substaintiúil air, nach dtiocfaidh méadú ar an úsáid a bhaintear as breoslaí iontaise **seachas gás nádúrtha** i bhfoinsí teasa atá ann cheana i gcomparáid leis an meánídiú bliantúil le linn na 3 bliana féilire roimhe sin de lánoibríocht roimh an athchóiriú, agus nach n-úsáidfear breoslaí iontaise **seachas gás nádúrtha** in aon fhoinsí teasa nua sa chóras sin.

Leasú

2. Áiritheoidh na Ballstáit, i gcás ina dtógtar córas téimh agus fuaraithe ceantair nó ina ndéantar athchóiriú substaintiúil air, go gcomhlíonfaidh sé na critéir a leagtar amach i mír 1 is infheidhme tráth a thosaíonn sé nó a leanann sé dá oibriú tar éis an athchóirithe. Ina theannta sin, áiritheoidh na Ballstáit, i gcás ina dtógtar córas téimh agus fuaraithe ceantair nó ina ndéantar athchóiriú substaintiúil air, nach dtiocfaidh méadú ar an úsáid a bhaintear as breoslaí iontaise i bhfoinsí teasa atá ann cheana i gcomparáid leis an meánídiú bliantúil le linn na 3 bliana féilire roimhe sin de lánoibríocht roimh an athchóiriú, agus nach n-úsáidfear breoslaí iontaise in aon fhoinsí teasa nua sa chóras sin.

Or. en

Leasú 110

Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 24 – mír 4 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Chun measúnú a dhéanamh ar indéantacht eacnamaíoch éifeachtúlacht fuinnimh an tsoláthair teasa agus fuaraithe a mhéadú, áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar anailís costais is tairbhe ar leibhéal suiteála i gcomhréir le hIarscríbhinn X i gcás, go ndéanfar na suiteálacha seo a leanas a phleanáil nó a athchóiriú go substaintiúil :

Leasú

4. Chun measúnú a dhéanamh ar indéantacht eacnamaíoch éifeachtúlacht fuinnimh an tsoláthair teasa agus fuaraithe a mhéadú, áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar anailís costais is tairbhe ar leibhéal suiteála i gcomhréir le hIarscríbhinn X i gcás ina bhfuil na suiteálacha seo a leanas nuabheartaithe **agus nach bhfuil a gcostais ábhartha tabhaithe fós**, nó nach bhfuil athchóiriú suntasach déanta orthu:

Or. en

Leasú 111

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 24 – mír 4 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) lárionad sonraí ag a bhfuil ionchur iomlán fuinnimh rátaithe ar mó é ná leibhéal **1 MW**, chun measúnú a dhéanamh ar an gcostas agus ar na tairbhí a bhaineann le leas a bhaint as an dramhtheas chun éileamh a bhfuil údar eacnamaíoch leis a shásamh, agus chun an tsuiteáil sin a nascadh le líonra téimh ceantair nó le córas fuaraithe ceantair atá éifeachtúil/RES-bhunaithe. Measfar san anailís réitigh chórais fuaraithe lenar féidir an dramhtheas a bhaint nó a ghabháil ar leibhéal teochta úsáidí le híos-ionchuir choimhdeacha fuinnimh.

Leasú

(d) lárionad sonraí ag a bhfuil ionchur iomlán fuinnimh rátaithe ar mó é ná leibhéal **100 kW**, chun measúnú a dhéanamh ar an gcostas agus ar na tairbhí a bhaineann le leas a bhaint as an dramhtheas chun éileamh a bhfuil údar eacnamaíoch leis a shásamh, agus chun an tsuiteáil sin a nascadh le líonra téimh ceantair nó le córas fuaraithe ceantair atá éifeachtúil/RES-bhunaithe **nó feidhmchláir eile um aisghabháil teasa dramhaíola**. Breithneofar san anailís **inmharthanacht eacnamaíoch, indéantacht theicniúil, éileamh ar théamh (lena n-áirítear éagsúlacht shéasúrach), tionchar ar éifeachtúlacht fuinnimh agus** réitigh córais fuaraithe a cheadaíonn teas dramhaíola a bhaint nó a ghabháil ar leibhéal úsáideach teochta le hionchuir íosta fuinnimh choimhdeacha.

Or. en

Leasú 112

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 24 – mír 5 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

5. **Féadfaidh** Ballstáit an méid seo a leanas a dhíolmhú ó mhír 4:

Leasú

5. **Déanfaidh** na Ballstáit an méid seo a leanas a dhíolmhú ó mhír 4:

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs

agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 113

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 25 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfidh oibreoírí córais tharchurtha agus dáileacháin gáis agus leictreachais an bunphrionsabal éifeachtúlachta fuinnimh i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 3 den Treoir seo ina gcuid cinntí pleanála líonra, forbartha líonra agus infheistíochta. Agus cinnteacht an tsoláthair agus comhtháthú an mhargaidh á gcur san áireamh, áiritheoidh na Ballstáit **nach** ndéanfaidh oibreoírí córas tarchurtha agus oibreoírí córas dáileacháin infheistíocht i sócmhainní **tréigthe** chun rannchuidiú le maolú ar an athrú aeráide. Déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta modheolaíochtaí agus treoir a sholáthar maidir le conas roghanna malartacha a mheas san anailís costais is tairbhe, agus sochair níos leithne á gcur san áireamh, agus a fhíorú go bhfuil bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh á chur chun feidhme ag na hoibreoírí córas tarchurtha nó oibreoírí córas dáileacháin nuair atá na tionscadail arna gcur isteach ag na hoibreoírí córas tarchurtha nó oibreoírí córas dáileacháin á bhformheas nó á bhfíorú nó nuair atá faireachán á dhéanamh orthu.

Leasú

2. Áiritheoidh na Ballstáit go gcuirfidh oibreoírí córais tharchurtha agus dáileacháin gáis agus leictreachais céadphrionsabal na héagsúlachta fuinnimh i bhfeidhm i gcomhréir le hAirteagal 3 den Treoir seo ina gcuid cinntí pleanála líonra, forbartha líonra agus infheistíochta. Agus cinnteacht an tsoláthair agus comhtháthú an mhargaidh á gcur san áireamh, áiritheoidh na Ballstáit **nach** ndéanfaidh oibreoírí córas tarchurtha agus oibreoírí córas dáileacháin infheistíocht i sócmhainní **a sheasfaidh an aimsir** chun rannchuidiú le maolú ar an athrú aeráide. Déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta modheolaíochtaí agus treoir a sholáthar maidir le conas roghanna malartacha a mheas san anailís costais is tairbhe, agus sochair níos leithne á gcur san áireamh, agus a fhíorú go bhfuil bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh á chur chun feidhme ag na hoibreoírí córas tarchurtha nó oibreoírí córas dáileacháin nuair atá na tionscadail arna gcur isteach ag na hoibreoírí córas tarchurtha nó oibreoírí córas dáileacháin á bhformheas nó á bhfíorú nó nuair atá faireachán á dhéanamh orthu.

Or. en

Leasú 114

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 25 – mír 3

3. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh oibreoirí córais tharchurtha agus dáileacháin cailteanais líonra ***a mhapáil*** agus bearta cost-éifeachtúla a ghlacadh chun cailteanais líonra ***a laghdú***. Déanfaidh na hoibreoirí córais tharchurtha agus dáileacháin na bearta sin, ***agus an coigilteas fuinnimh a bhfuiltear ag súil leis trí laghdú na gcaillteanas líonra***, a thuairisciú don údarás náisiúnta rialála fuinnimh. ***Cuirfidh na húdaráis náisiúnta fuinnimh teorainn leis an bhféidearthacht a bheidh ag oibreoirí córais tharchurtha agus dáileacháin cailteanais inseachanta líonra a aisghabháil ó tharaifí a íocann tomhaltóirí***. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh oibreoirí ***córais*** tharchurtha agus dáileacháin measúnú ar bhearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh i ndáil leis na córais tarchurtha nó dáileacháin gáis nó leictreachais atá acu cheana agus go bhfeabhsóidh siad an éifeachtúlacht fuinnimh sa dearadh bonneagair agus i bhfeidhmiú an bhonneagair. Spreagfaidh na Ballstáit oibreoirí córais tharchurtha agus dáileacháin chun réitigh nuálacha a fhorbairt chun éifeachtúlacht fuinnimh na gcóras atá ann cheana a fheabhsú trí rialacháin atá bunaithe ar dhreasachtaí.

3. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh oibreoirí córais tharchurtha agus dáileacháin ***faireachán agus cainníochtú ar an méid foriomlán*** cailteanas gréasáin ***a bhaineann leis an ngréasán a oibríonn siad*** agus go nglacfaidh siad bearta cost-éifeachtúla chun na cailteanais ghréasáin ***sin a bharrfheabhsú, agus oibriú éifeachtach foriomlán an ghréasáin agus an éabhlóid i dtreo córais fuinnimh in-athnuaite á gcur i gcuntas***. Déanfaidh na hoibreoirí córais tharchurtha agus dáileacháin na bearta sin a thuairisciú don údarás náisiúnta rialála fuinnimh. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh oibreoirí ***líonra*** tharchurtha agus dáileacháin measúnú ar bhearta feabhsaithe éifeachtúlachta fuinnimh i ndáil leis na córais tarchurtha nó dáileacháin gáis nó leictreachais atá acu cheana agus go bhfeabhsóidh siad an éifeachtúlacht fuinnimh sa dearadh bonneagair agus i bhfeidhmiú an bhonneagair, ***go háirithe i dtéarmaí imscaradh eangai cliste***. Spreagfaidh na Ballstáit oibreoirí córais tharchurtha agus dáileacháin chun réitigh nuálacha a fhorbairt chun ***éifeachtúlacht agus inbhuanaitheacht, lena n-áirítear*** éifeachtúlacht fuinnimh na gcóras atá ann cheana a fheabhsú trí rialacháin atá bunaithe ar dhreasachtaí.

Or. en

Leasú 115

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 26 – mír 1 – fómhír 1 a (nua)

***Cuirfidh na Ballstáit bearta i bhfeidhm
chun rannpháirtíocht i gcláir oiliúna den***

*sórt a chur chun cinn, go háirithe ag
FBManna agus ag daoine atá
féinfhostaithe.*

Or. en

Leasú 116

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 26 – mír 4

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Déanfaidh na Ballstáit measúnú faoin 31 Nollaig 2024 agus gach **ceithre** bliana ina dhiaidh sin ar cé acu an áiritheofar leis na scéimeanna an leibhéal riachtanach inniúlachtaí le haghaidh soláthraithe seirbhísí fuinnimh, soláthraithe iniúchtaí fuinnimh, bainisteoirí fuinnimh, saineolaithe neamhspleácha agus suiteálaithe gnéithe tógála de bhun Threoir 2010/31/AE, **agus** cuirfidh siad an measúnú agus moltaí ina leith ar fáil go poiblí.

Leasú

4. Déanfaidh na Ballstáit measúnú faoin 31 Nollaig 2024 agus gach **dhá** bhliain ina dhiaidh sin ar i dtaobh an áiritheofar leis na scéimeanna an leibhéal riachtanach inniúlachtaí **agus cothromaíocht inscne inghlactha** le haghaidh soláthraithe seirbhísí fuinnimh, soláthraithe iniúchtaí fuinnimh, bainisteoirí fuinnimh, saineolaithe neamhspleácha agus suiteálaithe gnéithe tógála de bhun Threoir 2010/31/AE, **chomh maith leis an mbearna idir gairmithe atá ar fáil agus iad siúd atá ag teastáil.** Cuirfidh siad an measúnú agus moltaí an mheasúnaithe ar fáil go poiblí.

Or. en

Leasú 117

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 27 – mír 4 – fomhír 1

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Spreagfaidh na Ballstáit comhlachtaí poiblí le conraitheoireacht um fheidhmíocht fuinnimh a úsáid le haghaidh athchóirithe ar fhoirgnimh mhóra. Le haghaidh athchóiriú ar fhoirgnimh mhóra neamhchónaithe a bhfuil achar urláir úsáideach os cionn 1 000 m² acu,

Leasú

4. Spreagfaidh na Ballstáit comhlachtaí poiblí le conraitheoireacht um fheidhmíocht fuinnimh a úsáid le haghaidh athchóirithe ar fhoirgnimh mhóra. Le haghaidh athchóiriú ar fhoirgnimh mhóra neamhchónaithe **agus chónaithe phoiblí** a bhfuil achar urláir úsáideach os cionn

áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh comhlachtaí poiblí measúnú ar a indéanta atá sé conraitheoireacht um fheidhmíocht fuinnimh a úsáid.

1 000 m² acu, **agus bonneagar na saoráidí poiblí**, áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfaidh comhlachtaí poiblí measúnú ar a indéanta atá sé conraitheoireacht um fheidhmíocht fuinnimh **agus seirbhísí eile fuinnimh atá bunaithe ar fheidhmíocht** a úsáid.

Or. en

Leasú 118

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 28 – mír 5

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

5. Chun maoiniú príobháideach a shlógadh i gcomhar bearta éifeachtúlachta fuinnimh agus athchóiriú fuinnimh, **i gcomhréir le** Treoir 2010/31/AE, beidh idirphlé ag an gCoimisiún le hinstitiúidí airgeadais poiblí agus príobháideacha araon chun gníomhaíochtaí a bhféadfaidh sé dul ina mbun a leagan amach.

Leasú

5. Chun maoiniú príobháideach a shlógadh i gcomhar bearta éifeachtúlachta fuinnimh agus athchóiriú fuinnimh **chun rannchuidiú le baint amach spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais agus ranniocaíochtaí náisiúnta de bhun Airteagal 4, agus na cuspóirí** in Treoir 2010/31/AE, beidh idirphlé ag an gCoimisiún le hinstitiúidí airgeadais poiblí agus príobháideacha araon chun gníomhaíochtaí a bhféadfaidh sé dul ina mbun a leagan amach.

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 119

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 28 – mír 6 – pointe -a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(-a) cur chun feidhme ionstraimí

*airgeadais agus scéimeanna
maoiniúcháin atá tiomnaithe don
éifeachtúlacht fuinnimh a éascú ar scála
arna chur ar bun ag institiúidí airgeadais;*

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 120

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 28 – mír 7 – pointe a**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a) féachfaidh siad faoi bhealaí chun úsáid níos fearr a bhaint as iniúchtaí fuinnimh faoi Airteagal 11 chun tionchar a imirt ar chinnteoireacht;

Leasú

(a) breithneoidh siad bealaí chun úsáid níos fearr a bhaint as **córais bainistithe fuinnimh agus** iniúchtaí fuinnimh faoi Airteagal 11 chun tionchar a imirt ar chinnteoireacht;

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 121

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 28 – mír 9**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

9. **Féadfaidh** na Ballstáit Ciste **Náisiúnta** Éifeachtúlachta Fuinnimh a bhunú. Is é an cuspóir a bheidh ag an gciste sin bearta um fheabhsú ar éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun feidhme, lena n-áirítear **bearta** de bhun Airteagal 8(3) agus

Leasú

9. **Déanfaidh** na Ballstáit Ciste **Náisiúnta** Éifeachtúlachta Fuinnimh a chur ar bun. Is é is cuspóir don chiste seo bearta éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun feidhme **chun tacú le ranníocaíochtaí náisiúnta na mBallstát de bhun Airteagal**

Airteagal 22 mar thosaíocht i measc custaiméirí leochaileacha, daoine a n-imríonn an bhochtaineacht fuinnimh tionchar orthu agus, i gcás inarb iomchuí, daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta, **agus chun bearta náisiúnta éifeachtúlachta fuinnimh a chur chun feidhme chun tacaíocht a thabhairt do na Ballstáit a ranníocaíochtaí náisiúnta éifeachtúlachta fuinnimh agus a gconairí táscacha dá dtagraítear in Airteagal 4(2) a chomhlíonadh.** Féadfar an Ciste Náisiúnta Éifeachtúlachta a mhaoiniú le hioncam ó cheantanna liúntais de bhun Chóras Trádála Astaíochtaí an Aontais ar fhoirgnimh agus ar earnálacha iompair.

4(2). Bunóidh na Ballstáit ionstraimí airgeadais lena n-áirítear **ráthaíochtaí poiblí ina gCistí Náisiúnta Éifeachtúlachta Fuinnimh chun glacadh na n-infheistíochtaí príobháideacha in éifeachtúlacht fuinnimh agus i dtáirgí iasachtaithe éifeachtúlachta fuinnimh agus scéimeanna nuálacha dá dtagraítear i mír 3 a mhéadú.** De bhun Airteagail 8(3) agus 22, tacóidh **an Ciste Náisiúnta um Éifeachtúlacht Fuinnimh le cur chun feidhme na mbeart** i measc custaiméirí leochaileacha, i measc daoine a bhfuil tionchar ag bochtaineacht fuinnimh orthu agus, i gcás inarb infheidhme, i measc daoine atá ina gcónaí i dtithíocht shóisialta. Féadfar an Ciste Náisiúnta Éifeachtúlachta a mhaoiniú le hioncam ó cheantanna liúntais de bhun Chóras Trádála Astaíochtaí an Aontais ar fhoirgnimh agus ar earnálacha iompair. **Beidh an Ciste Náisiúnta Éifeachtúlachta Fuinnimh oibríochtúil amhail ó spriocdháta trasuí na Treorach seo. Féadfar an Ciste Náisiúnta Éifeachtúlachta Fuinnimh a bhunú mar chiste tiomnaithe laistigh de shaoráid náisiúnta atá ann cheana agus a chuireann infheistíochtaí caipitil chun cinn.**

Or. en

Leasú 122

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 28 – mír 12 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

12a. Déanfaidh an Coimisiún measúnú ar éifeachtacht agus éifeachtúlacht na mbeart infheistíochta éifeachtúlachta fuinnimh arna gcur chun feidhme sna Ballstáit agus ar a gcumas glacadh na n-infheistíochtaí príobháideacha san éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú. Déanfaidh an Coimisiún meastóireacht i

*dtaobh an bhféadfadh Ciste
Éifeachtúlachta Fuinnimh ar leibhéal an
Aontais, agus é mar chuspóir aige
ráthaíocht AE, cúnamh teicniúil agus
deontais ghaolmhara a chur ar fáil chun
cur chun feidhme ionstraimí airgeadais,
agus scéimeanna maoinithe agus
tacaíochta ar an leibhéal náisiúnta a
chumasú, tacú ar bhealach
costéifeachtach le spriocanna
éifeachtúlachta fuinnimh agus aeráide an
Aontais a bhaint amach, agus, más
iomchuí, molfaidh sé ciste den sórt sin a
bhunú. Chuige sin, déanfaidh an
Coimisiún faoin [30 Samhain 2023]
tuarascáil a chur faoi bhráid Pharlaimint
na hEorpa agus na Comhairle a mbeidh
ag gabháil léi, más iomchuí, togra
reachtach.*

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile. Bheadh cuspóirí difriúla ag an gCiste um Éifeachtúlacht Fuinnimh atá beartaithe ar leibhéal an Aontais ón gCiste Eorpach um Éifeachtúlacht Fuinnimh atá ann cheana agus ar comhpháirtíocht phríobháideach poiblí é.

Leasú 123

Togra le haghaidh Treorach Airteagal 28 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

Airteagal 28 a

Bailiú sonraí

*Baileoidh na Ballstáit sonraí bliantúla
maidir leis an méid seo a leanas:*

*- méid na n-infheistíochtaí poiblí agus
príobháideacha in éifeachtúlacht
fuinnimh, lena n-áirítear infheistíochtaí a
úsáidtear trí chonarthaí feidhmíochta*

fuinnimh,

- toirt na dtáirgí iasachtaithe éifeachtúlachta fuinnimh sínithe, táirgí iasachta urraíthe agus neamhurraíthe a dhifreáil,

- an fachtóir gearála measta a bhaintear amach le cistiú poiblí a thacaíonn le bearta éifeachtúlachta fuinnimh,

- cláir maoiniúcháin náisiúnta a cuireadh i bhfeidhm chun méadú a dhéanamh ar ghlacadh na héifeachtúlachta fuinnimh agus na ndea-chleachtas, agus scéimeanna maoinithe nuálacha don éifeachtúlacht fuinnimh.

Tuairisceoidh na Ballstáit na sonraí sin don Choimisiún faoin [15 Márta 2025], agus gach dhá bhliain ina dhiaidh sin, mar chuid dá dtuarascálacha comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide ar dhul chun cinn i gcomhréir le hAirteagail 17 agus 21 de Rialachán (AE) 2018/1999. Chun an tuairisciú a éascú, cuirfidh an Coimisiún teimpléad comhchoiteann ar fáil do na Ballstáit faoin [15 Márta 2024]. Aireoidh na Ballstáit iarscríbhinn a ghabhann lena dtuarascálacha comhtháite náisiúnta fuinnimh agus aeráide ar dhul chun cinn, arna dtarraingt suas i gcomhréir leis an teimpléad sin.

Or. en

Réasúiní

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 124

**Togra le haghaidh Treorach
Airteagal 31 – mír 3**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

3. Tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 32 chun an Treoir seo a leasú nó a fhorlíonadh trí scéim chomhchoiteann an Aontais a bhunú, tar éis dul i gcomhairle leis na geallsealbhóirí ábhartha, chun inbhuanaitheacht na lárionad sonraí atá lonnaithe ina chríoch a rátáil. Bunófar leis an scéim sainmhíniú ar tháscairí inbhuanaitheachta lárionaid sonraí agus, de bhun mhír 10 d'Airteagal 11 den Treoir seo, saineofar na híostairseacha le haghaidh ídiú suntasach fuinnimh agus leagfar amach na príomhtháscairí agus an mhodheolaíocht chun iad a thomhas.

3. Tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 32 chun an Treoir seo a leasú nó a fhorlíonadh trí ***íoschaighdeáin feidhmíochta fuinnimh, tionscnaimh theicniúla, méadrachtaí agus príomhtháscairí feidhmíochta a bhunú***, tar éis dul i gcomhairle leis na geallsealbhóirí ábhartha, ***scéim choiteann éigeantach de chuid an Aontais chun inbhuanaitheacht lárionad sonraí atá lonnaithe ar a chríoch a rátáil ag a bhfuil éileamh suiteáilte cumhachta TF is airde ná 100 kW, modheolaíocht ríofa agus tráthchlár do lárionaid sonraí chun na caighdeáin sin a chomhlíonadh***. Bunófar leis an scéim sainmhíniú ar tháscairí inbhuanaitheachta lárionaid sonraí agus, de bhun mhír 10 d'Airteagal 11 den Treoir seo, saineofar na híostairseacha le haghaidh ídiú suntasach fuinnimh agus leagfar amach na príomhtháscairí agus an mhodheolaíocht chun iad a thomhas. ***Cuirfidh na Ballstáit scéim chomhchoiteann an Aontais chun feidhme laistigh de bhliain amháin tar éis an gníomh tarmligthe a ghlacadh.***

Or. en

Leasú 125

Togra le haghaidh Treorach Iarscríbhinn I – pointe 1 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

1. Ríomhtar leibhéal na ranníocaíochtaí náisiúnta bunaithe ar an bhfoirmle ***tháscach***:

Leasú

1. Ríomhtar leibhéal na ranníocaíochtaí náisiúnta bunaithe ar an bhfoirmle:

Or. en

Leasú 126

Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn I – pointe 1 – mír 2

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

I gcás inar fachtóir ceartúcháin é C_{EU}, is é Target leibhéal uaillmhéine sonrath na tíre agus FEC_{B2030} PEC_{B2030} Cás Tagartha 2020 a úsáidtear mar bhunlíne le haghaidh 2030.

Leasú

I gcás inar fachtóir ceartúcháin é C_{EU} **arna leagan síos ag an gCoimisiún tar éis do na Ballstáit an Target a thuairisciú**, is é Target leibhéal uaillmhéine sonrath na tíre agus FEC_{B2030} PEC_{B2030} Cás Tagartha 2020 a úsáidtear mar bhunlíne le haghaidh 2030.

Or. en

Leasú 127

Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn I – pointe 2 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

2. Is éard atá san fhoirmle **tháscach** seo a leanas na critéir oibiachtúla a léiríonn na fachtóirí a liostaítear i bpointí (d) (i) go (iv) d’Airteagal 4(2), gach ceann á úsáid chun leibhéal uaillmhéine sonrath na tíre a shainiú in % (Target) agus ag a bhfuil an t-ualach céanna san fhoirmle (0,25):

Leasú

2. Is éard atá san fhoirmle seo a leanas na critéir oibiachtúla a léiríonn na fachtóirí a liostaítear i bpointí (d) (i) go (v) d’Airteagal 4(2), gach ceann á úsáid chun leibhéal uaillmhéine sonrath na tíre a shainiú in % (Target) agus ag a bhfuil an t-ualach céanna san fhoirmle (0,25):

Or. en

Leasú 128

Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn I – pointe 2 – pointe d a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

d a) déine na ngás ceaptha teasa ag brath ar rannchuidiú ('Fclimate').

Leasú

d a) déine na ngás ceaptha teasa ag brath ar rannchuidiú ('Fclimate').

Or. en

Leasú 129

**Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn I – pointe 6 a (nua)**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

6a. Ríomhfar $F_{climate}$ do gach Ballstát ar bhonn mheán a astaíochtaí gás ceaptha teasa trí bliana san earráil fuinnimh in aghaidh innéacs FEC nó PEC i leith mheán trí bliana an Aontais thar an tréimhse 2017-2019.

Or. en

Leasú 130

**Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn I – pointe 7**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

7. I gcás gach critéir dá bhforáiltear i bpointe 2(a) go **(d)**, cuirfear i bhfeidhm teorainn íosta agus teorainn uasta. Cuirfear uasteorainn leis an leibhéal uailmhéine le haghaidh gach fachtóra ag 50 % agus 150 % de mheánleibhéal uailmhéine an Aontais faoi fhachtóir ar leith.

7. I gcás gach critéir dá bhforáiltear i bpointe 2(a) go **(e)**, cuirfear i bhfeidhm teorainn íosta agus teorainn uasta. Cuirfear uasteorainn leis an leibhéal uailmhéine le haghaidh gach fachtóra ag 50 % agus 150 % de mheánleibhéal uailmhéine an Aontais faoi fhachtóir ar leith.

Or. en

Leasú 131

**Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn I – pointe 9**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

9. Ríomhfar F_{total} mar shuim ualaithe na ceithre fhachtóir uile (F_{flat} , F_{wealth} , $F_{intensity}$ agus $F_{potential}$). Ríomhfar an sprioc mar an toradh ar an bhfachtóir iomlán F_{total} agus sprioc an Aontais.

9. Ríomhfar F_{total} mar shuim ualaithe na **gcúig** fhachtóir uile (F_{flat} , F_{wealth} , $F_{intensity}$, $F_{potential}$ agus $F_{climate}$). Ríomhfar an sprioc mar an toradh ar an bhfachtóir iomlán F_{total} agus sprioc an Aontais.

Or. en

Leasú 132

Togra le haghaidh Treorach Iarscríbhinn I – pointe 10

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

10. Cuirfear fachtóir ceartúcháin fuinnimh phríomhúil agus deiridh C_{EU} i bhfeidhm i gcás gach Ballstáit chun suim na ranníocaíochtaí náisiúnta uile le spriocanna ídithe fuinnimh phríomhúil agus deiridh an Aontais in 2030 a chalabrú. Tá an fachtóir C_{EU} comhionann i gcás na mBallstát uile.

Leasú

10. ***Cinneann an Coimisiún*** fachtóir ceartúcháin fuinnimh phríomhúil agus deiridh C_{EU}, ***fachtóir*** a chuirfear i bhfeidhm i gcás ***leithdháileadh sprice*** gach Ballstáit chun suim na ranníocaíochtaí náisiúnta uile le spriocanna ídithe fuinnimh phríomhúil agus deiridh an Aontais in 2030 a chalabrú. Tá an fachtóir C_{EU} comhionann i gcás na mBallstát uile.

Or. en

Leasú 133

Togra le haghaidh Treorach Iarscríbhinn III – pointe a – mír 1 – fleasc 4

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

— Nuair a thógtar aonad comhghiniúna nó nuair a athchóirítear aonad comhghiniúna go substaintiúil, áiritheoidh na Ballstáit nach dtiocfaidh méadú ar úsáid breoslaí iontaise ***seachas gás nádúrtha*** i bhfoinsí teasa atá ann cheana i gcomparáid leis an ídiú bliantúil a mheánaítear thar na 3 bliana féilire oibríochta iomláine roimhe sin roimh athchóiriú agus nach n-úsáideann aon fhoinsé nua teasa sa chóras sin breoslaí iontaise ***seachas gás nádúrtha***.

Leasú

— Nuair a thógtar aonad comhghiniúna nó nuair a athchóirítear aonad comhghiniúna go substaintiúil, áiritheoidh na Ballstáit nach dtiocfaidh méadú ar úsáid breoslaí iontaise i bhfoinsí teasa atá ann cheana i gcomparáid leis an ídiú bliantúil a mheánaítear thar na 3 bliana féilire oibríochta iomláine roimhe sin roimh athchóiriú agus nach n-úsáideann aon fhoinsé nua teasa sa chóras sin breoslaí iontaise. ***Áiritheoidh na Ballstáit dianchritéir inbhuanaitheachta maidir le fuinneamh in-athnuaite i bhfoinsí teasa atá ann cheana i gcomhréir le hAirteagal 29(2) go (7) de Threoir (AE) 2018/2001.***

Or. en

Leasú 134

Togra le haghaidh Treorach Iarscríbhinn V – pointe 4 – an chuid réamhráiteach

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

4. Agus an coigilteas fuinnimh ó bhearta beartais atá bainteach le cánachas a tugadh isteach faoi Airteagal 10 á chinneadh, beidh feidhm ag na prionsabail seo a leanas:

Leasú

4. Agus an coigilteas fuinnimh ó bhearta beartais atá bainteach le cánachas **agus táillí paraifhioscacha** a tugadh isteach faoi Airteagal 10 á chinneadh, beidh feidhm ag na prionsabail seo a leanas:

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 135

Togra le haghaidh Treorach Iarscríbhinn V – pointe 4 – pointe a a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(a a) ní thabharfar creidmheas ach do choigiltis fuinnimh ó bhearta cánachais agus ó tháillí pharaifhioscacha arna ndearadh chun coigiltis fuinnimh a ghiniúint de réir an tsainmhíneithe atá in Airteagal 2 pointe 7 den Treoir seo.

Leasú

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 136

**Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn V – pointe 4 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(b) le praghasteachais ***ghearrthréimhseacha*** chun tionchar na mbeart cánach (fuinnimh) a ríomh, léireofar freagrúlacht an éilimh fuinnimh d'athruithe praghsanna, agus déanfar iad a mheasúnú ar bhonn foinsí sonraí oifigiúla ionadaíocha, ar sonraí iad atá ann le gairid atá infheidhme maidir leis an mBallstát, agus, i gcás inarb infheidhme, atá bunaithe ar staidéir a ghabhann leo ó institiúid neamhspleách. ***Má úsáidtear praghasteachas eile seachas praghasteachais gearrthréimhseacha, míneoidh na Ballstáit an chaoi ar tugadh isteach na feabhsuithe éifeachtúlachta fuinnimh de bharr cur chun feidhme reachtaíocht eile de chuid an Aontais a áirítear sa bhunlíne a úsáidtear chun an coigilteas fuinnimh a mheas, nó an chaoi ar seachnaíodh comhaireamh dúbailte an choigiltis fuinnimh ó Reachtaíocht eile de chuid an Aontais;***

Leasú

(b) beidh praghasteachais chun tionchar na mbeart cánach (fuinnimh) a ríomh ***sonrach do gach deighleog úsáideoirí deiridh, lena n-áirítear aicmí ioncaim, cineálacha agus méid cuideachtaí, agus dá bhrí sin,*** léireofar freagrúlacht an éilimh fuinnimh d'athruithe praghsanna, agus déanfar iad a mheasúnú ar bhonn foinsí sonraí oifigiúla ionadaíocha, ar sonraí iad atá ann le gairid atá infheidhme maidir leis an mBallstát, agus, i gcás inarb infheidhme, atá bunaithe ar staidéir a ghabhann leo ó institiúid neamhspleách.

Or. en

Réasúiní

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loighic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 137

**Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn V – pointe 4 – pointe b**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) ***ba cheart*** meastacháin leaisteachais gearrthréimhsigh a úsáid chun measúnú a dhéanamh ar an gcoigilteas fuinnimh ó bhearta cánachais chun forluí le dlí an

Leasú

(d) ***déanfar*** meastacháin leaisteachais gearrthréimhsigh a úsáid chun measúnú a dhéanamh ar an gcoigilteas fuinnimh ó bhearta cánachais chun forluí le dlí an

Aontais agus le bearta beartais eile a sheachaint.

Aontais agus le bearta beartais eile a sheachaint.

Or. en

Leasú 138

Togra le haghaidh Treorach Iarscríbhinn VI – mír 1 – pointe c

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(c) bearta éifeachtúlachta fuinnimh a shainaithint chun ídiú fuinnimh a laghdú;

Leasú

(c) bearta éifeachtúlachta fuinnimh a shainaithint chun ídiú fuinnimh a laghdú ***agus treochláir idirthréimhseacha fuinnimh a fhorbairt a bhaineann go sonrach le cuideachtaí, a forbraíodh i bpróiseas idirghníomhach, agus spriocanna, bearta agus roghanna teicneolaíochta á gcur in ord tosaíochta;***

Or. en

Leasú 139

Togra le haghaidh Treorach Iarscríbhinn VI – mír 1 – pointe d

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(d) ***an acmhainn atá le húsáid chostéifeachtach nó táirgeadh costéifeachtach*** fuinnimh ***in-athnuaite a shainaithint;***

Leasú

(d) ***na príomhchéimeanna agus na príomhuirlisí a mholadh chun táscairí fuinnimh agus CO₂ a ghlacadh mar phríomhtháscairí feidhmíochta na cuideachta;***

Or. en

Leasú 140

Togra le haghaidh Treorach Iarscríbhinn VI – mír 1 – pointe e

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

(e) a thógáil, **nuair is féidir**, ar anailís costais saolré (LCCA) seachas ar Thréimhsí Aisioca Simplí (SPPanna) chun an coigilteas fadtéarmach, luachanna iarmharacha infheistíochtaí fadtéarmacha agus rátaí lascaine a chur san áireamh;

Leasú

(e) a thógáil ar anailís costais saolré (LCCA) **amhail modh an tsreabhaidh airgid lascainithe a leagtar síos in EN 17463 (Luacháil Infheistíochtaí a Bhaineann le Fuinneamh)**, seachas ar Thréimhsí Aisioca Simplí (SPPanna) chun an coigilteas fadtéarmach, luachanna iarmharacha infheistíochtaí fadtéarmacha agus rátaí lascaine a chur san áireamh;

Or. en

Réasúnú

Tá gá leis an leasú seo mar gheall ar chúiseanna a bhaineann le loigic inmheánach an téacs agus tá dlúthbhaint idir é agus leasuithe inghlactha eile.

Leasú 141

**Togra le haghaidh Treorach
Iarscríbhinn X – mír 1 – fomhír 7**

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Cuirfear na teicneolaíochtaí atá ann faoi láthair san áireamh sa mheasúnú ar an úsáid a bhaintear as dramhtheas. Cuirfear san áireamh sa mheasúnú úsáid dhíreach dramhtheasa **nó a** uasghrádú go leibhéil teochta níos airde, nó iad araon. I gcás aisghabháil dramhtheasa ar an láthair, déanfar measúnú ar úsáid malartóirí teasa, teaschaidéal, agus teicneolaíochtaí teasa agus cumhachta ar a laghad. I gcás aisghabháil dramhtheasa lasmuigh den láthair, déanfar ar a laghad suiteálacha tionsclaíocha, láithreáin talmhaíochta agus líonraí le haghaidh téamh ceantair a mheasúnú mar phointí éilimh féideartha.

Leasú

Cuirfear na teicneolaíochtaí atá ann faoi láthair san áireamh sa mheasúnú ar an úsáid a bhaintear as dramhtheas. Cuirfear san áireamh sa mheasúnú úsáid dhíreach dramhtheasa **ag leibhéil teochta úsáideacha agus, sa chás amháin nach bhfuil sé sin infheidhmíthe ná indéanta ó thaobh na teicneolaíochta de**, uasghrádú go dtí leibhéil teochta níos airde. I gcás aisghabháil dramhtheasa ar an láthair, déanfar measúnú ar úsáid malartóirí teasa, teaschaidéal, agus teicneolaíochtaí teasa agus cumhachta ar a laghad. I gcás aisghabháil dramhtheasa lasmuigh den láthair, déanfar ar a laghad suiteálacha tionsclaíocha, láithreáin talmhaíochta agus líonraí le haghaidh téamh ceantair a mheasúnú mar phointí éilimh féideartha.

Or. en

RÁITEAS MÍNIÚCHÁIN

Dlúthchuid den phacáiste Oiriúnach do 55 is ea athmhúnlú na Treorach maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh, d'fhonn an sprioc a bhaint amach astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 55 % ar a laghad faoi 2030 agus neodracht aeráide a bhaint amach faoi 2050 i gcomhréir leis an Dlí Aeráide Eorpach. Is í an éifeachtúlacht fuinnimh an 'chéad bhreosla', nach féidir dícharbónú iomlán gheilleagar AE a bhaint amach dá uireasa.

Is uirlis chostéifeachtach í an éifeachtúlacht fuinnimh a d'fhéadfadh níos mó ná 40 % de na laghduithe ar astaíochtaí ceaptha teasa is gá a chur i gcrích, chun na spriocanna aeráide agus fuinnimh idirnáisiúnta a bhaint amach san 20 bliain amach romhainn. Dá bhrí sin, is uirlis fhíorriachtanach é chun gealltanais Chomhaontú Pháras a bhaint amach. Beidh tairbhí éagsúla comhshaoil, sláinte, sóisialta agus eacnamaíocha mar thoradh ar ghníomhaíocht agus ar infheistíochtaí san éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú.

Mar gheall ar an spleáchas ard ar ghás nádúrtha atá ann faoi láthair, tá teaghlaigh agus cuideachtaí Eorpacha i mbaol praghsanna a bheith ag ardú, rud a bhfuil roinnt iarmhairtí aige go háirithe do theaghlaigh a bhfuil bochtaineacht fuinnimh acu.

Le héifeachtúlacht fuinnimh, is féidir gníomhú in aghaidh an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh tríd an ngá le giniúint chostasach cumhachta nó acmhainneacht tarchurtha nua a laghdú agus trí bhrú ar acmhainní fuinnimh a laghdú. Ina theannta sin, cabhraíonn sé le teaghlaigh agus le cuideachtaí éirí níos frithsheasmhaí in aghaidh méaduithe tobanna go luath amach anseo agus airgead a shábháil ar a mbillí fuinnimh.

Má chuirtear dlús leis an athchóiriú ar fhoirgnimh, beidh timpeallachtaí laistigh níos tíosaí ar fhuinneamh ann agus beidh teochtaí sláintiúla aeir, leibhéil taise, leibhéil torainn, agus cáilíocht aeir níos fearr ann dá bharr.

Trí laghdú a dhéanamh ar an éileamh foriomlán ar fhuinneamh, is féidir linn an spleáchas ar allmhairí ola, gáis agus guail a laghdú. Nuair a thagann méadú 1 % ar éifeachtúlacht fuinnimh, tagann laghdú 2.6 % ar allmhairí gáis. Dá bhrí sin, cuidíonn éifeachtúlacht fuinnimh leis an Aontas feabhas suntasach a chur ar a shlándáil fuinnimh agus a chuspóir a bhaint amach, is é sin le rá go mbeidh sé níos neamhspleáiche ar fhuinneamh.

Tagann sochair eacnamaíocha shóisialta as feabhsuithe éifeachtúlachta, trí ghníomhaíocht eacnamaíoch a threisiú agus trí fhostaíocht a mhéadú. Is bearta dianoire iad na bearta lena bhfeabhsaítear éifeachtúlacht fuinnimh cathracha, foirgneamh agus córas iompair. D'fhéadfaí suas le 60 % den chaitechas ar iarfheistiú éifeachtúlachta fuinnimh baile a dhíriú ar shaothar, slabhraí luacha áitiúla a ghníomhachtú agus borradh a chur faoin ngeilleagar.

I mí na Nollag 2018, leasaíodh an Treoir maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh mar chuid den phacáiste 'Fuinneamh Glan do gach Eorpach', lena dtugtar isteach sprioc éifeachtúlachta fuinnimh 32,5 % ar a laghad i gcomparáid le húsáid réamh-mheasta fuinnimh in 2030). Tá suim na rannchuidithe náisiúnta a chuireann na Ballstáit in iúl ina bPleananna Náisiúnta don Fhuinneamh agus don Aeráid (NECPanna) níos isle ná an uailmhian sin. Cuireann sé sin béim ar an ngá atá le rialachas níos láidre agus le Treoir níos éifeachtaí maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh.

Is geal leis an rapóirtéir an t-athmhúnlú a mhol an Coimisiún agus measann sé gur túsphointe fóna é don phróiseas reachtach. Mar sin féin, de bharr phráinn na géarchéime aeráide agus na dtairbhí iomadúla a ghabhann le héifeachtúlacht fuinnimh, tá sé mar aidhm ag an Rapóirtéir a héifeacht aeráide, a rialachas agus a héifeachtacht a neartú tuilleadh.

Treoir uailmhianach agus oiriúnach don fheidhm atá leis an Treoir maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh

Molann an Rapóirtéir sprioc AE maidir le héifeachtúlacht fuinnimh lena bhféadfar leas iomlán a bhaint as a phoitéinseal iomlán cost-éifeachtach. Ba cheart an sprioc éifeachtúlachta fuinnimh a mhéadú go 43 % ar a laghad (2007 cás bunlíne) don ídiú deiridh fuinnimh faoi 2030. Baineann sé sin le sprioc 19 % i gcás bunlíne 2020. Meastar go bhfuil an sprioc atá beartaithe éifeachtach ó thaobh costais de bunaithe ar anailís chríochnúil¹, agus go gcuirfear san áireamh ag an am céanna an acmhainneacht a mheastar a bheidh ag an méadú ar an bpraghsáil carbóin agus ar na sochair shocheacnamaíocha.

Tá an oibleagáid coigiltis fuinnimh ar cheann de na heilimintí is mó a raibh tionchar aige ar an Treoir. Dá bhrí sin, chun leibhéal uailmhéine sprioc an Aontais a mhéadú, is gá go mbeidh méadú go 2 % ar an gcoigilteas fuinnimh bliantúil a bheidh le baint amach ag na Ballstáit ó 2024 go 2030. Cuirtear béim bhreise ar ról eiseamláireach na hearnála poiblí tríd an oibleagáid maidir le coigilteas fuinnimh poiblí a mhéadú go 2 % chomh maith.

Cuireann bearta éifeachtúlachta fuinnimh leis na hiarrachtaí chun an geilleagar a dhícharbónú, arb iarrachtaí iad ba cheart a spreagadh leis an Treoir seo. Agus fachtóir carbóin á thabhairt isteach agus na rannchuidithe náisiúnta á ríomh, ní mór déine carbóin a chur san áireamh. Ina theannta sin, níor cheart breoslaí iontaise a áireamh mar chuid den oibleagáid maidir le coigiltis fuinnimh a mhol an Coimisiún.

Rialachas neartaithe le garspriocanna soiléire

Níl sé d'acmhainn againn sprioc 2030 a chailleadh. Dá bhrí sin, ní mór an sprioc a bheith ceangailteach do na Ballstáit agus ba cheart go n-áiritheofaí leis an bhfoirmle arna moladh ag an gCoimisiún rannchuidiú soiléir ceangailteach do gach Ballstát seachas aon bhearna seachadta a d'fhéadfadh a bheith a chruthú.

Molann an Rapóirtéir dhá gharsprioc (2025 agus 2027) chun conair líneach a chruthú agus chun a sheachaint go gcuirfeadh na Ballstáit an ghníomhaíocht is gá chun an sprioc a bhaint amach ar atráth.

Is céim thábhachtach é céadphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh atá ceangailteach ó thaobh dlí a thabhairt isteach lena n-aithnítear an rannchuidiú tábhachtach is féidir a bhaint amach le héifeachtúlacht fuinnimh. Molann an Rapóirtéir raon feidhme chéadphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a mhéadú chun gach cinneadh infheistíochta ábhartha a bhaineann le fuinneamh a chumhdach. Ina theannta sin, molann an Rapóirtéir freisin modheolaíocht chomhchoiteann AE a thabhairt isteach ina mbeadh tacar íosta táscairí lena gcuirfear san

¹ https://www.stefanscheuer.eu/wp-content/uploads/2021/10/SCHEUER_FraunhoferISI_Will-the-Fit-for-55-package-deliver-on-EE-targets.pdf

áireamh na tairbhí níos leithne a bhaineann le héifeachtúlacht fuinnimh.

Bearta éifeachtúlachta fuinnimh a dhíriú ar theaghlaigh atá buailte ag bochtaineacht fuinnimh

Is bealach rithábhachtach iad bearta éifeachtúlachta fuinnimh chun cabhrú le teaghlaigh atá bocht ó thaobh fuinnimh de. Is minic a mhaireann na daoine sin atá thíos le bochtaineacht fuinnimh i dtithe atá inslithe go dona agus bíonn córais téimh nó fuaraithe costasacha agus neamhéifeachtúla acu.

Faoina scéimeanna oibleagáide maidir le coigiltis fuinnimh, ceanglaítear ar na Ballstáit sciar dá n-iarrachtaí a dhíriú ar theaghlaigh atá bocht ó thaobh fuinnimh de. Molann an Rapóirtéir sainmhíniú níos láidre ar bhochtaineacht fuinnimh lena n-áirítear bochtaineacht fuinnimh i réigiúin, i dtíortha agus i gcineálacha éagsúla teaghlach. Ba cheart na paraiméadair sin a chur san áireamh nuair a shainíonn na Ballstáit a dteaghlaigh atá bocht ó thaobh fuinnimh de ina bPleananna Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide.

Ní mór bearta tiomanta spriocdhírthe a dhéanamh ar an leibhéal áitiúil maidir le bochtaineacht fuinnimh. Neartaíonn an Rapóirtéir na forálacha go n-oibreoidh páirtithe faoi oibleagáid go dlúth le húdarais áitiúla nó le bardais, chomh maith le seirbhísí sóisialta agus eagraíochtaí na sochaí sibhialta chun bochtaineacht fuinnimh a mhaolú.

Raon feidhme agus doimhneacht an athchóirithe a leathnú le scéimeanna cistiúcháin níos éifeachtaí

Tá tionchar mór ag stoc na bhfoirgneamh ar chuspóirí aeráide an Aontais toisc go bhfuil sé ar cheann de na tomhaltóirí fuinnimh is mó. Ina theannta sin, tá ról lárnach ag foirgnimh inár sochaithe agus inár saol laethúil. Dá bhrí sin, is gné rithábhachtach den Treoir í sprioc athchóirithe 3 % d'fhoirgnimh phoiblí.

Molann an Rapóirtéir go mbeadh an oibleagáid athchóirithe infheidhme go sainráite freisin maidir le tithíocht shóisialta agus foirgnimh threasacha, rud a chiollaíonn foirgnimh a úsáidtear chun seirbhísí leasa ghinearálta a sholáthar. Cuirfidh sé sin le héifeachtúlacht fuinnimh i bhfoirgnimh agus cuideoidh sé le timpeallachtaí sláintiúla laistigh a chruthú do scoileanna, d'ospidéal, do thithe altranais, do shaoráidí spóirt agus cultúrtha.

Molann an Rapóirtéir go dtiocfadh athchóiriú domhain as an oibleagáid athchóirithe d'fhoirgnimh phoiblí chun na sochair shóisialta agus eacnamaíocha is airde is féidir a bhaint amach.

Le himeacht ama, gheofar costais na n-athchóirithe ar ais. Mar sin féin, is gnách go mbíonn costais tosaigh arda ar shaoránaigh. Is amhlaidh atá freisin i gcás bearta eile maidir le héifeachtúlacht fuinnimh. Tá sé rithábhachtach, dá bhrí sin, a áirithiú gur ann do na hionstraimí agus na dreasachtaí cearta maoiniúcháin chun gur féidir le hinfheisteoirí agus le daoine a bheith in ann athchóiriú a dhéanamh. Ní mór scéimeanna láidre airgeadais le haghaidh éifeachtúlachta fuinnimh a bheith i bhfeidhm le haghaidh maoiniú poiblí agus príobháideach araon.

Molann an Rapóirtéir Cistí Náisiúnta Fuinnimh a bhunú agus meastóireacht a dhéanamh ar mhéid éifeachtach na scéimeanna maoinithe reatha.

Pleanáil straitéiseach do théamh agus fuarú ceantair, úsáid teasa dramhaíola agus ionad sonraí éifeachtacha

Is córas cost-éifeachtúil i roinnt mhaith tíortha Eorpacha é téamh agus fuarú ceantair. Chun leas a bhaint as acmhainneacht na gcóras sin, tá pleanáil straitéiseach ag teastáil do bhordais ina bhfuil daonra níos mó ná 20.000.

Ba cheart téamh ceantair ísealteochta a spreagadh chun éifeachtúlacht a mhéadú agus úsáid fhéideartha dramhtheasa a mhéadú. Thairis sin, molann an Rapóirtéir go bhforbrófaí straitéisí le haghaidh seanfhearais téimh agus fuaraithe a chur in ionad seanfhearas neamhéifeachtúil téimh agus fuaraithe i bhfoirgnimh atá faoi úinéireacht nó áitithe ag comhlachtaí poiblí, agus roghanna eile an-éifeachtach a chur ina n-ionad.

Tá acmhainneacht ollmhór ag ionaid sonraí le haghaidh dramhtheas mar fhoinsé teasa inacmhainne do theaghlaigh. Molann an Rapóirtéir go n-úsáidfí teas dramhaíola ó lárionaid sonraí agus ó shaoráidí tionsclaíocha aon uair is infheidhmithe agus is indéanta ó thaobh na teicneolaíochta de.

Ina theannta sin, táthar ag súil go dtiocfaidh méadú suntasach ar ídiú fuinnimh foriomlán na lárionad sonraí, de réir mar a dhéantar digitiú ar an tsochaí. Molann an Rapóirtéir forálacha na Treorach a neartú tuilleadh ionas go mbeidh sé de chumhacht ag an gCoimisiún, ní hamháin scéim de chuid an Aontais a bhunú chun na critéir inbhuanaitheachta a rátáil, ach freisin caighdeáin feidhmíochta íosta agus KPIanna a bhunú chomh maith le modheolaíocht ríofa agus creat ama do lárionaid sonraí chun na caighdeáin sin a chomhlíonadh. Ba cheart feidhm a bheith ag an méid sin maidir le gach lárionad sonraí a bhfuil éileamh suiteáilte ar chumhacht TF acu arb ionann é agus 100 kW nó ar mó ná sin é.

Bainistiú éifeachtach fuinnimh d'fhiontair agus do theaghlaigh

Is féidir le córais bainistithe fuinnimh a bheith éifeachtach ag tairseach níos ísle ná mar atá molta ag an gCoimisiún. Molann an Rapóirtéir go n-ísleofaí an tairseach sin ionas go mbeidh sé d'oibleagáid ar fhiontair a bhfuil meántomhaltas bliantúil níos airde ná 18 TJ d'fhuinneamh acu córas bainistithe fuinnimh a chur chun feidhme.

Thairis sin, maidir le fiontair a bhfuil meánídiú bliantúil fuinnimh acu atá níos airde ná 3.6 TJ fuinnimh le linn na dtrí bliana roimhe sin nach gcuireann córas bainistithe fuinnimh chun feidhme, ba cheart iad a bheith faoi réir iniúchadh fuinnimh.

Ba cheart cur chun feidhme na moltaí a bheith éigeantach, cé is moite díobh siúd ina bhfuil an tréimhse aisíoca níos faide ná 4 bliana.

Cuideoidh tacaíocht spriocdhírithé maidir le hacmhainneacht theicniúil agus deiseanna maoinithe le teaghlaigh tairbhe a bhaint as coigiltí fuinnimh agus poitéinseal iomlán na héifeachtúlachta fuinnimh ar fud theaghlaigh na hEorpa a bhaint amach. Molann an Rapóirtéir go neartófaí na forálacha maidir le hionaid ilfhreastail d'úsáideoirí deiridh i dteaghlaigh phríobháideacha chun tairbhe a bhaint as comhairle agus tacaíocht shaincheaptha agus aird ar leith á tabhairt ar theaghlaigh atá i mbochtaineacht fuinnimh.

IARSCRÍBHINN: LIOSTA DE NA HEINTITIS NÓ NA DAOINE ÓNA bhFUAIR AN RAPÓIRTÉIR IONCHUR

Rinneadh an liosta seo a leanas a tharraingt suas ar bhonn deonach amháin faoi fhreagracht eisiach an Rapóirtéara. Fuair an Rapóirtéir ionchur ó na heintitis nó na daoine seo a leanas nuair a bhí an dréacht-tuarascáil á hullmhú:

Eintiteas agus/nó duine
Asetek A/S
BAT-Kartellet
BusinessEurope
Teicneolaíocht ghlan don Eoraip
An Líonra um Ghníomhú ar son na hAeráide san Eoraip
Comhghuaillíocht an Choigiltis Fuinnimh
COGEN na hEorpa
Danfoss
Dansk Erhverv
IARSCRÍBHINN
DigitalEurope
eco – Comhlachas Thionscal an Idirlín
Électricité de France
Eurelectric
Eurogas
Eurateas agus Cumhacht
An Chomhghuaillíocht Eorpach chun Fuinneamh a Shábháil
Fondúireacht Aeráide na hEorpa
Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa
Cónaidhm Eorpach na Seirbhísí Cliste Éifeachtúlachta Fuinnimh
Tionscal Téimh na hEorpa
Fedarne, Gníomhaireacht Fuinnimh Réigiúnach na hOstaire Uachtaraí
Cairde na Cruinne san Eoraip
Grundfos
Housing Europe
Hydrogen Europe
Kommunernes Landsforening, an Danmhairg
Microsoft
Buanionadaíocht na Danmhairge chuig AE
Buanionadaíocht na Fionlainne chuig AE
Buanionadaíocht Lucsamburg chuig AE
Buanionadaíocht na hÍsiltíre chuig AE
Buanionadaíocht Phoblacht na Seice chuig AE
Buanionadaíocht na Polainne chuig AE
Polska Grupa Energetyczna S.A
Positive Money Europe
Rådet for Grøn Omstilling
REScoop.eu

An Chomhghuaillíocht Right to Energy
Rockwool
Saint-Gobain
SmartEn
Stefan Scheuer Consulting
SYNERGI
Tekniq
Tesla
VELUX
Vodafone